GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

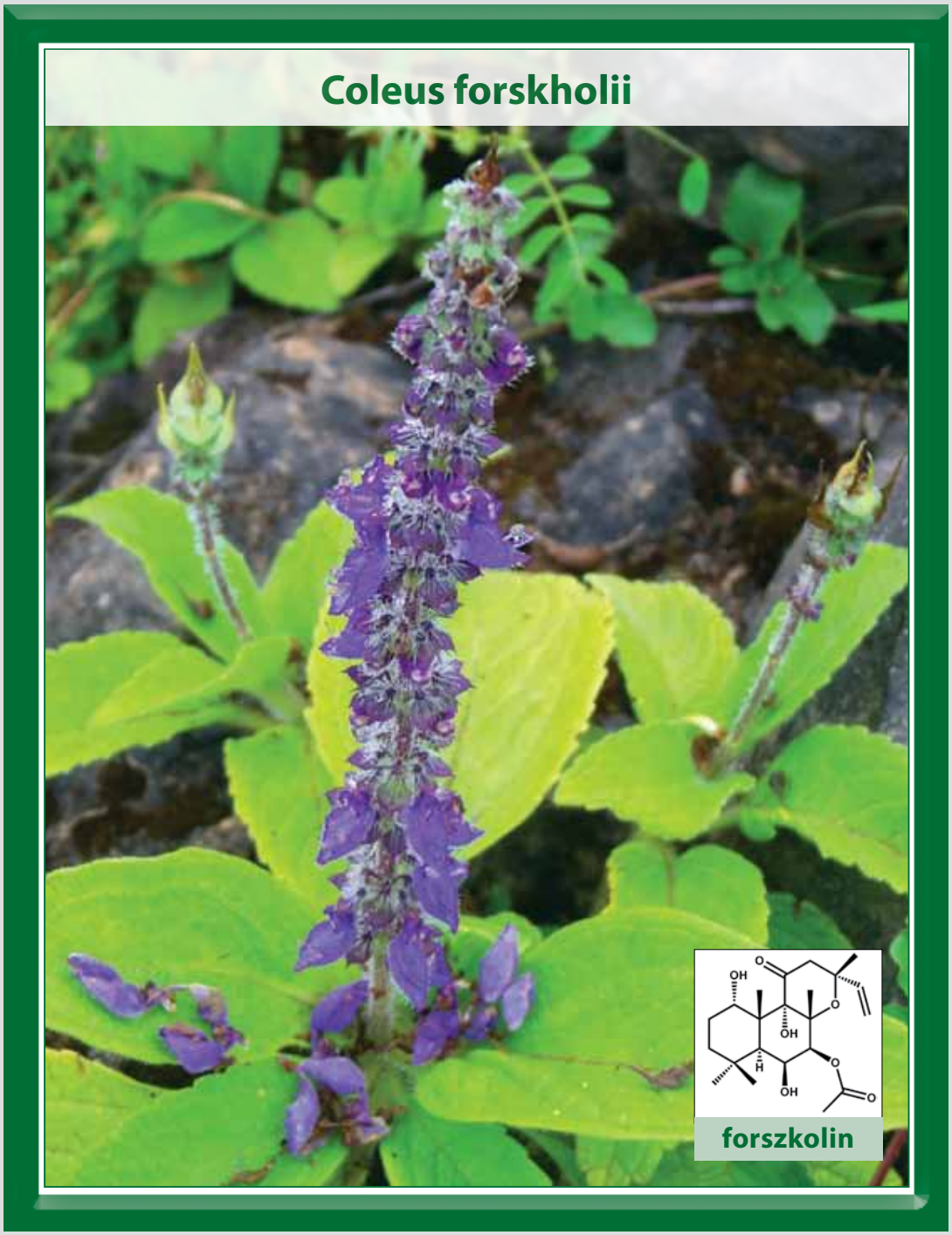

A TARTALOMBÓL

Beszámoló a Magyar Gyógyszerész-tudományi Társaság 60. (tisztújító) küldöttgyűléséről

Főtitkári beszámoló a 2013-2016. közötti tevékenységről

Beszámoló a Magyar Gyógyszerész-tudományi Társaság gazdálkodási tevékenységéről

A szervezetek, szakosztályok, bizottságok és szaklapok beszámolói

Coleus forskholii – forszkolin

2016/12.

LX. ÉVFOLYAM
2016. DECEMBER
ISSN 0017–6036

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság a hazai gyógyszerészet legnagyobb hagyománnyal rendelkező szervezete. A Társaságot 1924-ben a gyógyszerésztudomány jeles képviselői hozták létre. Céljuk a gyógyszerészi hivatás tudományos alapjainak erősítése mellett a szakma társadalmi elismertségének és a gyógyszerészet területein munkálkodók összefogásának elősegítése volt.

Az alapítók céljaival összhangban a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság a hazai gyógyszerészet tudományos fejlődésének előmozdítását, hazai és nemzetközi képviseletét, magas szakmai és etikai színvonalának megőrzését, valamint hagyományainak ápolását tekinti elsődleges céljának a gyógyszerészet valamennyi területén; a közforgalmú és kórházi/klinikai gyógyszerellátásban, a gyógyszeriparban, az oktatásban és kutatásban dolgozó gyógyszerészek, valamint a gyógyszerészeti tudományok területén működő társszakmák valamennyi képviselőjének érdekében.

Ezen belül feladatának tekinti

- a hazai alap- és alkalmazott gyógyszerészeti kutatások támogatását, az eredmények megismertetéséhez szükséges nyilvánosság biztosítását, nemzetközi színtéren történő megjelenítésének segítését; kapcsolattartást a Magyar Tudományos Akadémia releváns osztályaival a gyógyszerészeti tudományok és művelőik képviselete érdekében;
- az egyetemi gyógyszerész- és szakgyógyszerészképzés, valamint a tudományos utánpótlásnevelés (PhD képzés) fejlesztését célzó törekvések előmozdítását, a képzőhelyek közötti egyeztetést; a gyógyszerészeti tudományok, a gyakorlat és a képzés összhangjának erősítését;
- a hazai gyógyszeriparral való együttműködést és közreműködést az új kutatási eredmények ipari, gyakorlati felhasználásának elősegítésében;
- a közforgalmú és kórházi/klinikai gyógyszerellátásban dolgozó gyógyszerészek szakmai kompetenciájának és kompetencia területeinek fejlesztését, a tagok tudományos ismereteinek bővítését a magas szintű, tudományos bizonyítékokon alapuló beteg- és gyógyszerellátás érdekében; a gyógyszerellátás szakmai színvonalának folyamatos javítását;
- a gyógyszerészek társadalmi megbecsülésének előmozdítását a gyógyszerészek által végzett tevékenységek bemutatásával és népszerűsítésével; a gyógyszer, mint érték társadalmi szintű elfogadásának és ennek köztudatba kerülésének segítését;
- a gyógyszerészeti és az egészségügyi ellátást érintő érdekek megvalósulásának támogatását szakmai állásfoglalásokkal a tagjait érintő ügyekben, együttműködve a szakmai szervezetekkel; a társadalmi hasznosság és felelősség jegyében előmozdítani a lakosság egészséggel kapcsolatos tájékoztatását, az egészséges életmódra nevelést, a prevenciós lehetőségek bemutatását az erre irányuló programokban való aktív részvétellel, azok népszerűsítésével.

A Társaság olyan tagok közössége, akiket szakmai igényességük arra ösztönöz, hogy aktívan vegyenek részt a gyógyszerészeti tudományok képviseletében és fejlesztésében; az egyes szakterületek közötti kommunikáció révén naprakészek legyenek a szakmát érintő legfontosabb hazai és nemzetközi eseményeket és fejlesztési irányokat illetően, és ezzel a tudással hasznos tagjai legyenek a társadalomnak.

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

LX. ÉVFOLYAM
GYOGAI 60. 705-768
2016. december

„GYÓGYSZERÉSZET”
a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság lapja.
Kiadja a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság,
1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Felelős kiadó:
Prof. dr. Szökő Éva

Szerkesztőség:
1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.
Telefon: 483-1466
E-mail: szerkesztoseg@mgyt.hu;
honlap: http://www.mgyt.hu

Főszerkesztő:
Takácsné dr. Novák Krisztina

Felelős szerkesztő:
Dr. Hankó Zoltán

Szerkesztők:
Dr. Bozó Tamás
Dr. Bódis Attila
Dr. Laszlovszky István
Dr. Pintye János
Dr. Télessy István

A szerkesztők munkatársa:
Ottlik Miklósné

Tördelőszerkesztő:
Oláh Csaba

Szerkesztőbizottság:
Dr. Ambrus Tünde
Dr. Antal István
Dr. Cseh Ildikó
Dr. Csupor Dezső
Dr. Dávid Ádám
Prof. dr. Falkay György
Dr. Hankó Balázs
Dr. Kovácsné dr. Bácskay Ildikó
Dr. Major Csilla
Dr. Szabó Csongor
Vitányiné dr. Morvai Magdolna

A kéziratok és mellékleteinek őrzését vagy visszaküldését nem vállaljuk.

TARTALOM

Beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 60. (tisztújító) küldöttgyűléséről 707
Károlyházy László: Főtitkári beszámoló 710
Berzsenyi Pál: Beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság gazdálkodási tevékenységéről és pénzügyi helyzetéről 726
Mayer Klára: A Felügyelő Bizottság beszámolója 726
Beszámoló a bizottságok tevékenységéről 726
A szakosztályok beszámolói 731
Beszámoló a szervezetek tevékenységéről 740
A szaklapok beszámolói 749

NÖVÉNYI SZEREK HELYE A MAI GYÓGYSZERKINCSBEN
Kiss Tivadar: Coleus forskholii – forszkolin 757

TALLÓZÓ 762

A megválasztott elnökség: balról *Horváth László* főtitkár, *Kovácsné Bácskay Ildikó* továbbképzési titkár, *Farkasné Tompa Ildikó* szervezési alelnök, *prof. Szökő Éva* elnök, *prof. Révész Piroska* tudományos alelnök, *Takács Gézáné* rendezvényi titkár és *Tábi Tamás* gazdasági titkár

Természetes eredetű gyógyszer-hatóanyagok – és forrásaik

A Gyógyszerészet borítóján 2016-ban olyan gyógynövényeket mutatunk be, amelyeket nagy jelentőségű gyógyszer-hatóanyagok forrásaként ismerünk. A sorozatot a Szegedi Tudományegyetem Farmakognóziai Intézet munkatársai gondozzák. A bemutatott gyógynövényekről és hatóanyagukról a lapban részletes ismertetés is olvasható.

A borítón a *Coleus forskholii* és hatóanyaga a *forszkolin* látható.

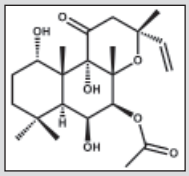

A Gyógyszerészetben megjelent közlemények másodközléséhez a közlemény (első) szerzőjének vagy a Gyógyszerészet szerkesztőségének előzetes jóváhagyása szükséges. A Gyógyszerészetben megjelenő híradások, beszámolók átvétele a forrás megjelölésével lehetséges.

Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16. Tel./fax: (06-1) 266-9433

Előfizethető: Gyógyszerészet Szerkesztősége (1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)
belföldi postautalványon vagy átutalással az MGYT átutalási számlájára:
OTP VIII. kerületi fiók, Budapest, József krt. 33.
MGYT elszámolási számla: 11708001-20530530
Adóigazolási szám: 19000754-2-42
Előfizetési díj: egész évre 24 000 Ft + 5% áfa.; egy példány ára: 2000 Ft + 5% áfa.
Készült 1650 példányban.
Nyomdai kivitelezés: Print Invest Magyarország-H Zrt., 1053 Budapest, Papnövelde út 8. II. em. 26.
Felelős vezető: Ványik László ügyvezető igazgató

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
ELNÖKSÉGE,
A TÁRSASÁG TITKÁRSÁGA
ÉS A GYÓGYSZERÉSZET SZERKESZTŐI
KÖSZÖNTIK KEDVES OLVASÓINKAT.

BÉKÉS KARÁCSONYT, BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT,
VALAMINT SZAKMAI TÖREKVÉSEIK
MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SOK SIKERT KÍVÁNUNK!

Gyógyszerészet 60. 707-709. 2016.

Beszámoló a 60. (tisztújító) küldöttgyűlésről

Szökő Éva professzort választották újra a Társaság elnökévé

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 60. (tisztújító) küldöttgyűlését 2016. december 3-án Budapesten a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ, „Hevesy György" előadótermében tartotta. A küldöttgyűlésen megjelent 106 szavazati joggal rendelkező küldött, ez 84,8 százalékos részvételi arányt jelent.

A küldöttgyűlést – amely a Himnusz eléneklésével kezdődött – *prof. Szökő Éva* elnök nyitotta meg, az elnöki asztalnál rajta kívül *prof. Vincze Zoltán* tiszteletbeli elnök és *Károlyházy László* főtitkár foglalt helyet. Az elnöki köszöntőt követően a küldöttek nyílt szavazással prof. Vincze Zoltánt választották meg levezető elnöknek, a jegyzőkönyv vezetésére *Konrádné Abay-Nemes Évát,* a jegyzőkönyv hitelesítésére *Hajdú Máriát* és *Völgyi Gergelyt.* A Szavazatszedő és Szavazatszámláló Bizottság elnöke *Higyisán Ilona***,** tagja *Horváth Aliz* és *Kokovay Katalin* lett. Ezután a tisztújító küldöttgyűlés napirendjét szavazták meg a küldöttek.

Kitüntetések, díjak átadása

Koritsánszky Ottó Emlékérem kitüntetésben részesült *Laszlovszky István* a Gyógyszerészet szerkesztője, a Gyógyszertörzskönyvez(tet)és napjainkban c. könyv felelős szerkesztője. Societas Pharmaceutica Hungarica jutalomérem kitüntetést vehetett át *Kocsis Krisztina* soproni gyógyszerész, *Kovácsné Balogh Judit* docens (Semmelweis Egyetem) és *Mayer Klára* adjunktus, a felügyelő bizottság leköszönő elnöke. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja elismerő díszoklevelet vehetett át az elnökség és a hivatalban lévő szenátori kar elnökségének együttes „befogadási javaslata" alapján *prof. Vincze Zoltán, prof. Erős István, Elekné Vörös Zsuzsanna* és *Szmodits László. Trestyánszky Zoltán* a díszoklevelet később veszi át. A laudációkat *Dunavölgyi Ditta* ismertette, a kitüntetéseket prof. Szökő Éva adta át.

Az újonnan alapított Szász Kálmán-díjat *Csupor Dezső* a Gyógynövény Szakosztály elnöke ismertette, a díjat *Hunyadi Attila* (SZTE Farmakognózia Intézet) vehette át. A kitüntetett laudációját *prof. Máthé Imre* ismertette, a díjjal járó jelentős anyagi támogatást biztosító Richter Gedeon Gyógyszergyár Nyrt. részéről *Pellioniszné Paróczai Margit* mondott köszöntőt. Az eseménynek különleges rangot adott, hogy a küldöttgyűlés vendégeként jelen volt a névadó fia *Szász Ádám Kálmán* és a Szász Kálmán relikviákat ajándékozó *Zsombók Terézia.*

A Gyógyszerészet szerkesztőségének javaslatára az elnökség dönt a Végh Antal nívódíj odaítéléséről. Idén a díjat *Domány György, Miseta Ildikó* és a *Horányi Tamás, Horvát Márta, Kónya Csaba, Purget Tamás* szerzőnégyes vehette át. Az indoklást *Hankó Zoltán* a *Gyógyszerészet* felelős szerkesztője olvasta fel, a nívódíjat *Takácsné prof. Novák Krisztina* főszerkesztő, az adományozó levelet prof. Szökő Éva elnök asszony adta át.

Beszámolók

A díjátadások után rövid technikai szünet következett, majd Károlyházy László főtitkári beszámolóját hallgathatták meg a küldöttek. A beszámoló szerkesz-

Prof. Szökő Éva köszönti a küldöttgyűlés résztvevőit. Jobbján prof. Vincze Zoltán, balján Károlyházy László

A küldöttgyűlés résztvevői

Prof. Erős István tiszteletbeli elnök átveszi a szenátusi tagságról szóló oklevelet

A jelölő bizottság elnöke: Télessy István

Laszlovszky István a Koritsánszky Ottó Emlékéremmel

Mayer Klára leköszönő felügyelő bizottsági elnök a Societas Pharmaceutica Hungarica jutaloméremmel

A leköszönt elnökség: balról Károlyházy László, Csóka Ildikó, Farkasné Tompa Ildikó, prof. Szökő Éva, prof. Soós Gyöngyvér, Takács Gézáné és Berzsenyi Pál

tett változatát lapunkban olvashatják. A beszámolót a küldöttek tartózkodás és ellenszavazat nélkül egyhangúlag fogadták el. Ezt követően *Berzsenyi Pál* pénzügyi beszámolója következett, amelyet két tartózkodással fogadtak el a küldöttek. A beszámoló írásos változatát szintén közzétesszük. Végül *Mayer Klára* a felügyelő bizottság elnöke jelentését hallgatták meg a küldöttgyűlés résztvevői, amelyet egy tartózkodással ellenszavazat nélkül fogadtak el.

A bizottságok, szervezetek, szakosztályok és szaklapok küldöttgyűlésre összeállított írásos beszámolóinak szóbeli kiegészítése és vitája során mindössze *Dávid Ádám* a Gyógyszeripari Szervezet elnöke tett szóbeli kiegészítést. (A beszámolókat szintén közzétesszük.) Mivel a beszámolókhoz kapcsolódóan kérdés és észrevétel nem hangzott el, a küldöttek a beszámolókat egyben fogadták el nyílt szavazással, tartózkodás és ellenszavazat nélkül.

Tisztújítás

Ezután *Télessy István* a Jelölő Bizottság elnöke adott részletes tájékoztatást a bizottság munkájáról és ismertette a Jelölő Bizottság javaslatait, a szavazás módját, lebonyolításának menetét valamint a szavazás érvényességének kritériumait. Az elnökségre és a felügyelő bizottság tagjaira a küldöttek két külön szavazólapon szavaztak, a küldöttek az el-

A megválasztott elnökség: balról Horváth László főtitkár, Kovácsné Bácskay Ildikó továbbképzési titkár, Farkasné Tompa Ildikó szervezési alelnök, prof. Szökő Éva elnök, prof. Révész Piroska tudományos alelnök, Takács Gézáné rendezvényi titkár és Tábi Tamás gazdasági titkár

nökség és a felügyelő bizottság tagjait titkos szavazással választották meg.

A szavazatszámlálást követően *Higyisán Ilona* ismertette a választás eredményét.

A küldöttek a következő négyéves ciklusra elnökké *prof. Szökő Évát* (102 szavazattal), tudományos alelnökké *prof. Révész Piroskát* (101 szavazattal), szervezési alelnökké *Farkasné Tompa Ildikót* (99 szavazattal), főtitkárrá *Horváth Lászlót* (92 szavazattal), gazdasági titkárrá *Tábi Tamást* (51 szavazattal), továbbképzési titkárrá *Kovácsné Bácskay Ildikót* (71 szavazattal), rendezvényi titkárrá *Takács Gézánét* (99 szavazattal) választották. A gazdasági titkári és a továbbképzési titkári pozíciókra kettős jelölés volt *Berzsenyi Pál* (49 szavazat) ill. *Bencsik Tímea* (22 szavazat) személyében.

Az öttagú felügyelő bizottság tagjává választották *Háznagyné Radnai Erzsébetet* (84 szavazattal), *Pannonhalminé Csóka Ildikót* (71 szavazattal), *Rádóczyné Kovács Zsuzsannát* (70 szavazattal), *Fang Simont* (55 szavazattal) és *Ambrus Ritát* (50 szavazattal). *Szabó Attila* 46, *Fodor András* 44, *Nagyné Ambrus Ildikó* 43, *Markos Ágnes* 22 szavazatot kapott. A felügyelő bizottság elnökét a bizottsági tagok maguk közül választják.

Az újonnan megválasztott tisztségviselők nevében prof. Szökő Éva elnök mondott köszönetet, majd a levezető elnök kérésére az új főtitkár, Horváth László röviden bemutatkozott. A Szózat eléneklésével zárult a tisztújító küldöttgyűlés.

A kitüntetettek laudációját, az elnökség és a felügyelő bizottság tagjainak bemutatását a soron következő Gyógyszerészetben tervezzük.

(-)

Gyógyszerészet 60. 710-756. 2016.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tevékenysége 2013-2016

Főtitkári beszámoló[1]

Károlyházy László

Az alábbi főtitkári beszámolóban a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (továbbiakban Társaság vagy MGYT) életének, a 2012. december 8-i tisztújító küldöttközgyűlés óta eltelt időszakra vonatkozó legfontosabb eseményeit és tevékenységünk eredményeit tekintjük át. Az összegzést 7 tematikus csoportban tárgyaljuk. Először a szervezeti (elnökség, szervezetek, szakosztályok) és személyi (tagság, titkárság) kérdésekkel, majd ezt követően Társaságunk társadalmi kapcsolataival, együttműködéseivel foglalkozunk. Tájékoztatást adunk kiadványainkról (szaklapok, Hírlevél, könyvek), bemutatjuk a legfontosabb rendezvényeinket és továbbképzéseink aktuális eredményeit. Ezt követően a gyógyszerészelődökről való megemlékezésekkel folytatjuk a sort. A kitüntetéseket követően pedig rövid összegzésben értékeljük tevékenységünket.

Károlyházy László főtitkár

[1] A Küldöttgyűlés 2016. december 3-i ülésére készült beszámoló szerkesztett változata.

Szervezeti változások, tagság, titkárság

A 2012. december 8-i küldöttközgyűlésen a jelenlevők megválasztották az új elnökséget (***I. táblázat***). Sajnálatos módon *Télessy István* szervezési alelnök, egyéb elfoglaltságaira való tekintettel, évközben lemondott posztjáról. A 2013. október 4-én megtartott kibővített vezetőségi ülés résztvevői, az Alapszabály 20.3 pontja értelmében, megbízott szervezési alelnöknek *Farkasné Tompa Ildikót* (a következő tisztújító küldöttközgyűlésig terjedő időre), valamint támogatva az elnökség javaslatát, új tisztségként elnökségi tanácsadónak *Rádóczyné Kovács Zsuzsannát* választották meg. Az új pozíció kialakításának egyik célja a megyei szervezetek támogatása és ezen keresztül a közforgalomban dolgozó gyógyszerészek szakmai munkájának elősegítése, a másik pedig a szakmai állásfoglalások elkészítése, illetve előkészítése az elnökség számára.

Az elnökség decemberi megválasztását követően, Társaságunk Szervezeti és Működési Szabályzatának megfelelően, a szakosztályok és szervezetek tisztújítása is megtörtént, az esetek többségében betartva az előírt kéthónapos határidőt. A szervezetek és szakosztályok újonnan megválasztott elnökeinek névsorát a ***I. táblázat*** mutatja. Az elnökség felkérte az országos bizottságok tagjait is, akik soraikból megválasztották elnökeiket. A küldöttközgyűlésen megválasztott 5 felügyelő bizottsági tag ugyancsak megválasztotta a bizottság elnökét (***II. táblázat***). A ciklus során 4 megyei szervezetben és az Ifjúsági Bizottságban is vezetőváltás következett be. A Budapesti Szervezetben *Szijártó Krisztina* helyére *Birinyi Péter*, a Pest Megyei Szervezetben *Kun Judit* helyére *Molnárné Pásztor Gréta*, a

I. táblázat

Az elnökség összetétele

Feladatkör	Név
Elnök	*prof. Szökő Éva*
Tudományos alelnök	*prof. Soós Gyöngyvér*
Szervezési alelnök	*Télessy István; Farkasné Tompa Ildikó* (2013. október 4-től)
Főtitkár	*Károlyházy László*
Gazdasági titkár	*Berzsenyi Pál*
Továbbképzési titkár	*Pannonhalminé Csóka Ildikó*
Rendezvényi titkár	*Takács Gézáné*
Elnökségi tanácsadó (2013. október 4-től)	*Rádóczyné Kovács Zsuzsanna*

II. táblázat

A szervezetek, szakosztályok és bizottságok elnökei

Szervezet, szakosztály, bizottság megnevezése	Név
Bács-Kiskun Megyei Szervezet	*Cseh Ildikó*
Baranya Megyei Szervezet	*Pál Szilárd*
Békés Megyei Szervezet	*Abonyi Etelka*
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezet	*Marjai Tamás*
Budapesti Szervezet	*Szijártó Krisztina,* majd *Birinyi Péter*
Csongrád Megyei Szervezet	*Háznagyné Radnai Erzsébet*
Fejér Megyei Szervezet	*Schneiderné Szűcs Anikó és Kardos Beáta,* majd *Lippai Józsefné*
Győr-Moson-Sopron Megyei Szervezet	*Mühl Nándorné*
Hajdú-Bihar Megyei Szervezet	*prof. Halmos Gábor*
Heves Megyei Szervezet	*Erdélyi Ferenc*
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezet	*Szalay Annamária*
Komárom-Esztergom Megyei Szervezet	*Szekeresné Bakonyi Fruzsina*
Nógrád Megyei Szervezet	*Szabóné Rózsahegyi Katalin*
Pest Megyei Szervezet	*Kun Judit,* majd *Molnárné Pásztor Gréta*
Somogy Megyei Szervezet	*Merczel Sára*
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezet	*Küzmös Judit*
Tolna Megyei Szervezet	*Ivanizsné Jani Gabriella*
Vas Megyei Szervezet	*Feller-Pelle Krisztina*
Veszprém Megyei Szervezet	*Sasváriné Hertelendy Márta*
Zala Megyei Szervezet	*Horváth Róbert,* majd *Vastagné Kósa Katalin*
Gyógyszeripari Szervezet	*Dávid Ádám*
Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet	*Szabó Csongor*
Farmakoterápiás és Gyógyszerészi Gondozási Szakosztály	*Hankó Balázs*
Gyógynövény Szakosztály	*Csupor Dezső*
Gyógyszeranalitikai Szakosztály	*Vitányiné Morvai Magdolna*
Gyógyszerésztörténeti Szakosztály	*Ambrus Tünde*
Gyógyszerkutatási Szakosztály	*prof. Falkay György* (2016. szeptember 8-án elhunyt)
Gyógyszertechnológiai Szakosztály	*Antal István*
Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály	*Major Csilla*
Oktatási Szakosztály	*Kovácsné Bácskay Ildikó*
Etikai Bizottság	*Láng Csaba*
Felügyelő Bizottság	*Mayer Klára*
Ifjúsági Bizottság	*Bozó Tamás* után *Marosi Attila*
Tudományos és Szakmai Bíráló Bizottság	*prof. Fülöp Ferenc*

Zala Megyei Szervezetben *Horváth Róbert* helyére *Vastagné Kósa Katalin* került. A Fejér Megyei Szervezet életében kétszer is váltásra került sor, *Schneiderné Szűcs Anikó*t *Kardos Beáta*, majd őt *Lippai Józsefné* váltotta. Az Ifjúsági Bizottság új elnöke *Marosi Attila* lett *Bozó Tamás* lemondását követően. A Gyógyszerkutatási Szakosztály elnöke, *prof. Falkay György* sajnos 2016. szeptember 8-án elhunyt. Új elnököt a szakosztály nem választott az esedékes tisztújításra tekintettel.

Az elnökség a ciklusban 38 alkalommal ülésezett, 35 esetben Budapesten és 3 esetben kihelyezett elnökségi ülést tartottunk. Ez utóbbiak 2013. május 10-én Miskolctapolcán, a *„XLVIII. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny”* helyszínén, 2015. május 7-én Orosháza-Gyopárosfürdőn a jubileumi „*L. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny”* helyszínén, valamint 2016. október 14-én Pécsen a „*Brantner-Lárencz Emléknap*” első napján (***III. táblázat***) voltak. A megyei tagszervezetek elnökeivel kibővített vezetőségi üléseket, illetve küldött(köz)gyűléseket minden alkalommal Budapesten tartottuk (***IV. táblázat***). A 2013. november 29-i Tanácskozó Testületi ülés elfogadta a Társaság *Küldetésnyilatkozat*át, mely honlapunkról letölthető. A 2014-ben átalakított Polgári Törvénykönyv és a „Civiltörvény” kötelezte Társaságunkat az *Alapszabály*, valamint a *Szervezeti és Működési Szabályzat* átdolgozására az új jogszabályoknak megfelelően. A törvény által előírt határidő 2016. március 15. volt. A dokumentumok átalakításának, a mai elvárásoknak való jobb megfelelőség gondolata ugyancsak megszületett az elnökségben a ciklus első két évének tapasztalatai alapján. Ennek szellemében kértük a 2014. október 3-i vezetőségi ülés és a 2014. november 29-i 57. küldöttközgyűlés résztvevőit, hogy küldjék meg a szükségesnek vélt változtatással kapcsolatos javaslataikat. A beérkezett visszajelzések megvitatását, egyeztetését követően született meg a Társaság új *Alapszabály* tervezete. Végül a 2015. november 28-án,

III. táblázat

Elnökségi ülések 2013-2016-ban

Év	Időpont	Helyszín
2013.	január 24.	Budapest
	február 25.	Budapest
	március 8.	Budapest
	április 26.	Budapest
	május 10.	Miskolctapolca
	június 14.	Budapest
	július 17.	Budapest
	szeptember 13.	Budapest
	október 4.	Budapest
	november 4.	Budapest
	november 29.	Budapest
2014.	február 21.	Budapest
	március 21.	Budapest
	március 31.	Budapest
	május 12.	Budapest
	június 20.	Budapest
	július 30.	Budapest
	szeptember 12.	Budapest
	október 3.	Budapest
	november 14.	Budapest
	december 19.	Budapest
2015.	január 26.	Budapest
	március 5.	Budapest
	április 13.	Budapest
	május 7.	Orosháza-Gyopárosfürdő
	június 23.	Budapest
	szeptember 1.	Budapest
	október 12.	Budapest
	november 6.	Budapest
	december 14.	Budapest
2016.	február 19.	Budapest
	április 1.	Budapest
	április 28.	Budapest
	június 27.	Budapest
	augusztus 29.	Budapest
	szeptember 16.	Budapest
	október 14.	Pécs
	november 18.	Budapest

Budapesten megtartott 58. (rendkívüli) küldöttközgyűlésen született döntés az *Alapszabály* módosításáról, a Társaság elnöke és elnökségi tagjai nyilatkozattételéről, bejelentéséről, képviseleti joguk, megválasztásuk időtartamának bejelentéséről, a felügyelő bizottság elnökének és tagjainak nyilatkozattételéről, bejelentéséről, megválasztásuk időtartamának bejelentéséről, valamint a 2016. évi küldöttgyűlések új összehívási rendjéről. Az előterjesztő minden esetben a Társaság elnöksége által felkért *Kertész László* ügyvéd volt.

IV. táblázat

Vezetőségi ülések / Küldött(köz)gyűlések 2013-2016-ban

Év	Időpont	Helyszín
2013.	március 8.	Budapest
	június 14.	Budapest
	október 4.	Budapest
	november 29.	Budapest
2014.	június 20.	Budapest
	október 3.	Budapest
2015.	június 23.	Budapest
	november 28.	Budapest
2016.	május 07.	Budapest
	december 03.	Budapest

Az *Alapszabály* elfogadását követő feladatunk a Társaság *Szervezeti és Működési Szabályzat*ának jogharmonizációja és az új *Alapszabály*unkhoz történő igazítása volt. Az elkészült és előzetesen a tagsággal egyeztetett tervezet elfogadására a 2016. május 7-én Budapesten, az új *Alapszabály*ban megfogalmazottakkal összhangban megtartott 59. rendes küldöttgyűlésen került sor. Ugyancsak itt fogadtuk el az új *Alapszabály* módosítását, ezzel eleget téve az *Alapszabály* bejegyeztetése során, a Fővárosi Törvényszék által 13.Pk.60590/1989/48 számon kiadott hiánypótlási felhívásnak. Az új *Alapszabály* értelmében a legfőbb döntéshozó szerv a küldöttgyűlés, így ezen alkalommal döntöttünk a 2015. évi éves költségvetésének teljesítéséről és éves beszámolójának elfogadásáról, valamint a 2016. évi költségvetés tervezetéről.

A megyei tagszervezetek munkaértekezletére két alkalommal került sor; 2013. április 16-án *Télessy István* szervezési alelnök, illetve 2014. január 15-én *Farkasné Tompa Ildikó* szervezési alelnök szervezésében.

A tagsággal kapcsolatos legfontosabb információkat az ***V. táblázat*** mutatja be. Társaságunk 2016-os taglétszáma (a 2016. november 10-én rendelkezésre álló adatok alapján) 2533 fő volt, ami a 2012-es év végi adat (3469 fő) 73%-a. Az éves taglétszámi adatok vizsgálata azt mutatja, hogy tagságunk létszámának

V. táblázat

A tagsággal összefüggő, jelentősebb információk (2012-2016.)

	Főbb tagsági számok				
	2012.	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.***
Decentralizált szervezet	2371	2249	2187	1945	1902
Önálló szervezet	990 (819)	671	643	657	452
Szenátor, határon túli magyar, tiszteleti tag	108	107	137	176	179
Országosan	**3469**	**3027**	**2934**	**2778**	**2533**

**A 2016. november 10-i adatok alapján*

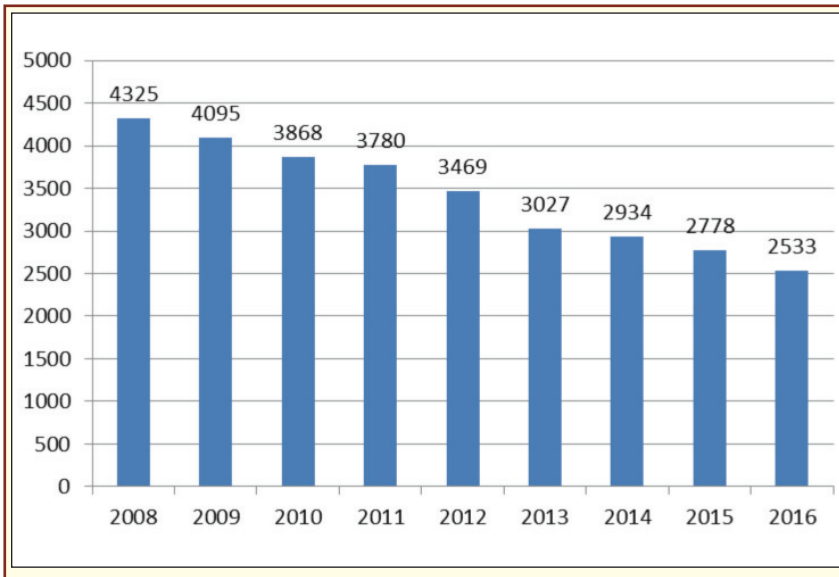

1. ábra: A taglétszám alakulása 2008-2016. között

csökkenése sajnos folyamatos tendenciájú (***1. ábra***). Összehasonlítva a decentralizált és önálló szervezetek taglétszámában (***V. táblázat***) bekövetkezett változások tendenciáját, az is kiolvasható, hogy a decentralizált szervezetek esetében a létszámcsökkenés kisebb mértékű volt. A decentralizált és önálló szervezetekre vonatkozó részletes, a 2012. és 2016. közötti tagsági adatokat a ***VI. táblázat*** foglalja össze. Fontos megemlíteni, hogy a ciklus során az önálló szervezetek közül Bács-Kiskun, Fejér és Pest is úgy döntött, feladják önálló gazdálkodásukat és csatlakoznak a centralizált szervezetekhez. A csatlakozási folyamatot könyvelőnk *Kertész István* koordinálta a felügyelő bizottság ellenőrzésével. Az átalakulásokat követően, önálló gazdálkodású egységként csupán a Hajdú Megyei Szervezet és a Kórházi Szervezet maradt.

Az elnökség kiemelt fontosságúnak tartja a tagság kérdését és ezért a tagdíjak a teljes ciklusban változatlanok voltak az előző évihez képest, azaz aktív kollégák részére 5000 Ft, gyes-en lévő/nyugdíjas/ifjúsági/társult tagjainknak 1500 Ft.

A titkárság létszáma 2013-ban egy fővel csökkent. *Báthory Gabriella* szerződését annak lejárta után nem hosszabbítottuk meg, tekintettel a lecsökkent munkamennyiségre, mely részben a továbbképzéseink/rendezvényeink számának kedvezőtlen alakulásából, részben a 2014-es „*Congressus Pharmaceuticus Hungaricus”* rendezvényszervező cég általi lebonyolításából fakadt.

A titkárság hatékonyabb munkájának elősegítése érdekében jelentős informatikai fejlesztéseket valósítottunk meg. Két, a titkárság napi munkáját szolgáló Dell Vostro 270MT asztali számítógépet, új HP LaserJet nyomtatót, valamint egy a továbbképzéseket, rendezvényeket szolgáló laptopot szereztünk be és új Office 2013 Home&Business, Windows8 Professional, valamint antivírus programokat vásároltunk. Lecseréltük egy régi monitorunkat korszerű Samsung 24 monitorra és a korábbi elavult és a titkárság szempontjából egyáltalán nem optimális szerver helyett üzembe állítottuk egy új, hálózatra csatolt tárolót (Synology DS213, NAS, WesternDigital 1TB Caviar RED) és beszereztünk hozzá egy külső winchestert adatmentés céljára. A teljes informatikai fejlesztés bruttó másfél millió forintba került.

A korábbi, némileg elavult és külső megbízott által működtetett honlapunkat (www.mgyt.hu) – mely a tagságunk számára legfontosabb és legfrissebb információkhoz való hozzáférést biztosítja – megújítottuk. Az új, 2016. február óta működő honlapot a titkárság és azon belül *Oláh Csaba* működteti és megfelel a mai elvárásoknak mind megjelenését, mind alkalmazhatóságát tekintve. Jó példa erre a „*Biológiai gyógyszerek – biohasonló készítmények*” című e-learning program, melyről a *Rendezvények, továbbképzések* fejezetben ejtünk még szót.

A korszerűsítéssel párhuzamosan megszüntettük szerződésünket a korábbi honlap szolgáltatóval és megújítottuk a szerződésünket az informatikai szolgáltatónkkal. Ennek, valamint a korszerűbb gépparknak köszönhetően, hosszabb távon jelentős anyagi megtakarítást tudunk elérni, az informatikai beruházások költségeinek ellenére. Ugyancsak megújítottuk a titkárság dolgozóit érintő foglalkozás-egészségügyi szerződésünket. A felügyelő bizottság idén ősszel ellenőrizte a titkárság működését és mindent rendben lévőnek talált.

Együttműködések, kapcsolatok, állásfoglalások

Az elnökség nagy hangsúlyt fektet Társaságunk meglevő kapcsolatainak megőrzésére és új együttműködések kialakítását is prioritásként kezeli. Első lépésként a meglevő együttműködési partnereinkkel egyeztetéseket folytattunk. Megújítottuk megállapodásunkat a *Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság*gal (2013. május 28.), valamint a *Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületével* /HUPSA/ (2012. február 25.). A *Magyar Gyógyszerészi Kamarával* / MGYK/ (2014. február 15.) megújított megállapodás is hangsúlyozza, hogy „közös céljuknak tekintik a gyógyszerészek szakmai és egzisztenciális függetlenségének támogatását, szakmai kompetenciájának és kompetencia területeinek fejlesztését, a magyar gyógyszerészet szakmai színvonalának folyamatos javítását, beteg- és gyógyszerellátási feladat-teljesítésének segítését”.

VI. táblázat

Szervezeti taglétszám adatok (2012-2016)

	Szervezet neve	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.[1]	% (2012. vs 2016.)
Centralizált szervezetek	Baranya	182	162	140	117	95	52
	Bács[2]		139	148	122	135	79
	Békés	91	74	66	60	56	62
	Borsod	183	158	153	131	87	48
	Budapest	560	476	453	405	351	63
	Csongrád	146	125	120	106	87	60
	Fejér[3]					57	61
	Győr	112	105	106	94	95	85
	Heves	65	48	45	37	9	14
	Jász	70	63	55	48	45	64
	Komárom	63	54	45	41	41	65
	Nógrád	28	25	18	14	14	50
	Pest[4]					153	117
	Somogy	87	76	78	73	55	63
	Szabolcs	174	155	142	133	143	82
	Tolna	71	74	73	60	54	76
	Vas	96	89	86	79	74	77
	Veszprém	74	61	62	53	47	64
	Zala	67	62	61	60	52	78
	Ipari	277	262	281	254	213	77
	Ifjúsági	9	24	38	43	27	300
	Társult	16	17	17	15	12	75
	Összesen	*2371*	*2249*	*2187*	*1945*	*1902*	
Önálló szervezetek	Bács[2]	171[1]					
	Fejér[3]	94	77	71	55		
	Hajdú	232	107	111	118	131	56
	Pest[4]	131	152	152	145		
	Kórházi	362	335	309	339	321	89
	Összesen	*990*	*671*	*643*	*657*	*452*	
Szenátor, határon túli magyar, tiszteleti tag		108	107	137	176	179	
Országosan		**3469**	**3027**	**2934**	**2778**	**2533**	**73**

[1] A 2016. november 10-i adatok alapján
[2]A Bács-Kiskun Megyei Szervezet 2013-tól a centralizált szervezetek közé tartozik
[3]A Fejér Megyei Szervezet 2016-tól a centralizált szervezetek közé tartozik
[4]A Pest Megyei Szervezet 2016-tól a centralizált szervezetek közé tartozik

Az együttműködés keretében a betegeket tájékoztató kétirányú cikksorozat indult *prof. Soós Gyöngyvér* tudományos alelnök vezetésével, mely a Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottság 2009-ben útjára indított „*Kérdezze meg gyógyszerészét!*" hagyományaira építve, a tájékoztatás mindennapi gyakorlatban való tényleges érvényesülését igyekszik elősegíteni. A betegek részére a *Patika Magazin*ban, a gyógyszerész kollégák részére a *Gyógyszerészi Hírlap*ban (valamint a honlapunkon) foglaltuk össze az adott kérdésekkel kapcsolatos általános tudnivalókat. A megjelent cikkek címei és szerzői a honlapunkon megtekinthetők.

A megállapodásnak megfelelően több témában is folytattunk megbeszéléseket, alakítottunk ki közös álláspontot, és léptünk fel a szakma érdekében. 2015-ben a négy képzőhely dékánjaival közös kérelmet és annak indoklását terjesztettük elő a felsőoktatásért felelős államtitkárnál annak érdekében, hogy ne vezessék be az államilag támogatott gyógyszerészképzés ponthatárának 400 pontra való emelését, mert ez a felvettek számának csökkenésével járna, ami már rövidtávon is veszélyeztetné a biztonságos gyógyszerellátást. Ez az együttes fellépés sikerrel járt.

2014-ben a „C*ongressus Pharmaceuticus Hungaricus XV.*" során, az Oktatási Szakosztály elnökének, *Kovácsné Bácskay Ildikó*nak kezdeményezésére, a

négy gyógyszerész képzőhely és Társaságunk részéről együttműködési megállapodás született, melyet a négy dékán (p*rof. Zelkó Romána*, *prof. Hohmann Judit*, *Vecsernyés Miklós*, *prof. Perjési Pál*) és Társaságunk elnöke *prof. Szökő Éva* írt alá. Az együttműködés célja a négy képzőhely dékánjaival való rendszeres konzultáció a képzéssel kapcsolatos feladatok áttekintésére, a képzőhelyek gyakorlatának harmonizációjára. Az egyeztetett és a közforgalmat érintő kérdésekben a Társaság megyei szervezeteivel lebonyolított konzultációt *Farkasné Tompa Ildikó* szervezési alelnök koordinálta. A megbeszélések eredményeként sikerült kidolgoznunk a záróvizsga előtti gyakorlatok egységes tematikáját, megegyeztünk a gyakorlati képzőhelyek akkreditációs szempontjaiban, az egyes Karok által akkreditált gyakorlati képzőhelyek kölcsönös elfogadásában. Az MGYK közreműködésével sikerült pontosítani a hallgatók gyakorlati idejére szóló díjazására vonatkozó szabályozás alkalmazásának helyes módját.

2015 őszén az MGYT és az MGYK miniszimpóziumot szervezett a Gyógyszerésztudományi Karok képviselőivel a graduális képzés helyzetének áttekintésére, a képzés korszerűsítését szolgáló javaslatok megfogalmazására. Az itt elhangzott és többnyire támogatott javaslatokat beépítettük a gyógyszerészképzés „Képzési és Kimeneti Követelményeinek" (KKK) javasolt korrekciójával kapcsolatos, az MGYT és MGYK közösen kialakított álláspontjába, amit a MAB Látogató Bizottság delegáltjaival is megvitattunk. Az álláspontot államigazgatási egyeztetésre az illetékeseknek elküldtük. Ezt követően további egyeztetésre került sor a rektori konferencia által a gyógyszerész KKK módosítási javaslatra felkért bizottsággal, mert az álláspontok több tekintetben is eltértek. Ezt követően kompromisszumos megállapodás született.

A *Magángyógyszerészek Országos Szövetsége* (MOSZ) rendezvényén a „*Gyógyszerészek Országos Kongresszus"*-án adták át az „*Év Gyógyszerésze*" kitüntetést 2013-ban *Higyisán Ilona*, 2014-ben pedig *Birinyi Péter* kollégánknak; a „Gyógyszerészetért" életműdíjat 2014-ben *Takács Gézáné Burkus Margit* kapta. Társaságunkat a rendezvényeken *prof. Soós Gyöngyvér* tudományos alelnökünk képviselte.

Társaságunk elnöke *prof. Szökő Éva* minden évben részt vesz a MOSZ, MGYT és MGYK „Az Év Gyógyszerésze" pályázatának, valamint a Figyelő TOP Egészségügyi Szolgáltatók gyógyszertárakra, gyógyszergyárakra vonatkozó „versenyének" kiírásában és értékelésében. Ez utóbbihoz kapcsolódóan évente értékelő közleményt ír a Figyelő különszámába egy-egy aktuális gyógyszerészeti témáról (gyógyszerkutatás, oktatás, farmakovigilancia). Társaságunk elnöke felkérésre közleményt írt a rendszerváltás óta eltelt 25 év alkalmából megjelentetett TOP 25 kiadványba.

Az új együttműködések területén megszületett a megállapodásunk a *Magyarországi Gyógyszertörzskönyvezők Társaságával* (2013. május 3.) és a *Magyarországi Klinikai Vizsgálatszervezők Társaságával* (2013. december 27.). Aláírt együttműködési megállapodásaink honlapunkon megtekinthetők, az együttműködő szervezetek linkjei ugyanitt elérhetők.

A *Magyarországi Gyógyszertörzskönyvezők Társaságával* (MAGYOTT) közösen szervezte meg Társaságunk Budapesti Szervezete az „*I. Tudományos Konferenciá"*-ját, ahol a tudományos program mellett sor került a MAGYOTT bemutatkozására, az oktató gyógyszerészek köszöntésére, az „*Innováció a gyógyszertárban*" pályázat eredményhirdetésére és a *Rozsnyay Emlékverseny* győztes előadásának meghallgatására. A „*II. Tudományos Konferenciá"*-ra 2013. október 26-án került sor. A tudományos rész mellett, melynek főbb tematikai pontjai a gyógyszerészi irányelvek, terhesgondozás, csecsemőtápszerek voltak, sor került az oktató gyógyszerészek köszöntésére, valamint a 2013. évi *Clauder Ottó Emlékverseny* győztes előadását is meghallgathatták a résztvevők.

Fenntartjuk együttműködésünket más hazai és nemzetközi gyógyszerészi szervezetekkel és ezen keresztül próbáljuk minél szélesebb kapcsolatrendszerünket is kiépíteni. Az *International Pharmaceutical Federation* (FIP; https://www.fip.org/) tagjaként célkitűzéseinknek megfelelően igyekszünk növelni aktív részvételünket a szervezet munkájában. 2013-2016. között Társaságunkat „Council member"-ként *Csóka Ildikó* képviseli a FIP döntéshozó szervezetében. A 73. rendes éves kongresszus (2013. aug. 31. – szept. 5.), mely Dublinban került megrendezésre, a beteg-együttműködést befolyásoló tényezők elemzésére és ezen keresztül a gyógyszerészi szerepvállalás lehetőségeire fókuszált. A 74. évi tisztújító kongresszusnak Bangkok adott otthont (2014. aug. 30. – szept. 4.). A konferencia mottója *„Access to medicines and pharmacists today, better outcomes tomorrow"* (Hozzáférés a gyógyszerekhez és gyógyszerészekhez ma – jobb terápiás eredmények a jövőben). A tisztújítás során megválasztották az első női FIP elnököt *Carmen Peña* madridi, közforgalmi gyógyszertárban dolgozó gyógyszerész személyében. A 2015. évi 75. rendes kongresszuson, mely Düsseldorfban (2015. szept. 29. – okt. 4.) volt, *Csóka Ildikó* mellett *prof. Szökő Éva* elnök asszony is részt vett. A 2016-os kongresszuson, melyet Brazíliában tartottak, a magas költségekre való tekintettel, nem vettünk részt.

Szponzorai vagyunk a „*6th FIP Pharmaceutical Sciences World Congress*" rendezvénynek, ami 2017. májusban kerül megrendezésre Stockholmban.

A FIP mellett fontosnak tartjuk kapcsolatunk ápolását a *European Federation for Pharmaceutical Sciences* (EUFEPS; http://www.eufeps.org) szervezettel, melynek ugyancsak tagja Társaságunk. A fő kapcsolattartó a mi oldalunkról *prof. Szökő Éva* elnök asz-

VII. táblázat

Szakmai állásfoglalások

	2013.
1.	Az élelmiszerekben lévő transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségéről, a transz-zsírsav tartalmú élelmiszerek forgalmazásának feltételeiről és hatósági ellenőrzéséről, valamint a lakosság transz-zsírsav bevitelének nyomon követésére vonatkozó szabályokról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
2.	A törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás, vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet módosításáról szóló tervezettel kapcsolatban
3.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
4.	A közforgalmú gyógyszertárakban a gyógyszerészi tulajdonarány növelésének elősegítéséről szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban
5.	A gyógyszerhulladék gyűjtéséről, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről és az egészségügyi intézményekben képződő hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló EMMI rendeletek tervezetével kapcsolatban
6.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban
7.	Az egyes gyógyszerészeti és orvostechnikai tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
8.	A közforgalmú gyógyszertári tulajdoni hányadra vonatkozó elővásárlási jog gyakorlásának és az állam tulajdoni hányadának értékesítésére vonatkozó pályázat szabályairól szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban
9.	A határon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló 2011/24/EU irányelv átültetésével összefüggő egyes egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
10.	Az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
11.	Az egyes gyógyszerészeti tárgyú miniszteri rendeletek jogharmonizációs célú módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
12.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról és az egészségügyi válsághelyzeti ellátásról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
13.	A törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet és a finanszírozási eljárásrendekről szóló 31/2010. (V. 3.) EüM rendelet módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
	2014.
1.	A helyes laboratóriumi gyakorlat alkalmazásáról és ellenőrzéséről szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban
2.	Az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerekről szóló 20/2008. (V. 14.) EüM rendelet módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
3.	Az egyes egészségügyi és sport tárgyú kormányrendeleteknek és miniszteri rendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban
4.	A lakossági gyógyszerellátás során képződött gyógyszerhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről, az egészségügyi intézményekben képződő hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről és a hulladék-gazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló EMMI rendeletek tervezetével kapcsolatban
5.	Az egyes egészségbiztosítási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
6.	A vizekben lévő gyógyszermaradványokkal kapcsolatban
7.	Az egészségügyi szakmai kollégium működéséről szóló 12/2011. (III. 30.) NEFMI rendelet módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
8.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban
9.	Az egyes egészségbiztosítási és egészségügyi tárgyú, valamint gyógyszerekkel, gyógyászati segédeszközökkel, gyógyászati ellátásokkal és orvostechnikai eszközökkel kapcsolatos miniszteri rendeletek módosításáról
10.	A törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás, vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet és a finanszírozási eljárásrendekről szóló 31/2010. (V.13.) EüM rendelet módosításával kapcsolatban
11.	A közigazgatási egyeztetés céljából ismételten megküldött - a lakossági gyógyszerellátás során képződött gyógyszerhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről, - az egészségügyi intézményekben képződő hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről és - a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló EMMI rendeletek tervezeteivel kapcsolatban

Folytatás a következő oldalon

Folytatás az előző oldalról

	2015.
1.	Az egészségügyi ágazat háttérintézményei felülvizsgálatáról és átalakításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
2.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
3.	Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről, a Rezidens Támogatási Program ösztöndíjairól, valamint a fiatal szakorvosok támogatásáról szóló kormányrendelet tervezetével kapcsolatban
4.	Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés részletes szabályairól szóló 16/2010. (IV.15.) EüM rendelet, valamint az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX.14.) EMMI rendelet módosításáról szóló miniszteri rendelet tervezetével kapcsolatban
5.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
6.	A dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól szóló 39/2013. (II.14.) kormányrendelet módosításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
7.	A hagyományos kínai gyógyászat területén oklevéllel rendelkező személy által végezhető egészségügyi tevékenység engedélyezésére vonatkozó szabályokról és ezzel összefüggő miniszteri rendeletek módosításáról
8.	A törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás, vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet és a finanszírozási eljárásrendekről szóló 31/2010. (V.13.) EüM rendelet módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
9.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
10.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek, valamint a nemzeti vérkészlettel való gazdálkodás szabályairól szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
	2016.
1.	Az egyes gyógyszerészeti tárgyú és gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos miniszteri rendeletek módosításáról, valamint az egyes protézisekkel kapcsolatos beavatkozások bejelentésének és nyilvántartásának rendjéről szóló miniszteri rendeletekről szóló előterjesztéshez
2.	Az egyes felsőoktatási, valamint egészségügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló előterjesztéssel kapcsolatban
3.	Az MGYT véleményező szakembereinek kérdései az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban
4.	Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló kormány-előterjesztés tervezetével kapcsolatban
5.	Az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térről szóló miniszteri rendelet tervezetével kapcsolatban
6.	Az egyes egészségbiztosítási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
7.	Az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeleteknek az egészségügyi ágazati képzésekkel összefüggő módosításáról szóló EMMI rendelet tervezetével kapcsolatban
8.	Az egészségügyi ágazatban foglalkoztatottak bérfejlesztéséről, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól, valamint az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás célelőirányzatok jogcím 2016. évi előirányzatának emeléséről szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban
9.	Az egyes gyógyászati segédeszközökkel és orvostechnikai eszközökkel kapcsolatos miniszteri rendeletek módosításáról szóló rendelet tervezetével kapcsolatban
10.	Az egészségügyi ágazatban foglalkoztatottak bérfejlesztéséről és a munkaügyi kapcsolatok fejlesztéséről szóló előterjesztés tervezetével kapcsolatban

szony. Részt vett a Tanács prágai (2013.) és bécsi (2014.) ülésein. Idei augusztusi elnökségi ülésünkön döntöttünk, hogy jelöljük p*rof. Szökő Évá*t az EUFEPS végrehajtó bizottsága tagjának, amiről a Tanács tagjai decemberi ülésükön döntenek.

Az EUFEPS égisze alatt kétévente kerül megrendezésre a BBBB konferencia sorozat, melyet az MGYT, a szlovén, a török, a finn és az észt gyógyszerésztudományi társaságok kezdeményeztek és indítottak útnak 2005-ben, s nevét az országok tavairól, tengereiről kapta, így a BBBB a Balaton-Baltikum-Boszporusz-Bled rövidítése. A szervezet rendezvényén, a „5th *BBBB"* konferencián, melynek Athén adott otthont 2013. szeptember 26-28. között, Társaságunkat *prof. Fülöp Ferenc* és *prof. Bagdy György* képviselte plenáris előadóként, *prof. Szökő Éva* és *Regdon Géza* tudományos bizottsági tagként. A soron következő ilyen rendezvény a „*6th BBBB*" konferencia volt 2015-ben Helsinkiben, aminek mottója „Stratégiák a modern gyógyszerformák minőségének, hatékonyságának javítására" volt, így elsősorban gyógyszertechnológiai és biofarmáciai témájú előadások és poszterek bemutatására került sor. A konferencián 18

magyar kolléga vett részt, köztük számos fiatal kutató is. Az MGYT által delegált plenáris előadást *prof. Révész Piroska* tartotta „Innovatív nazális gyógyszerbeviteli formulációk a gyógyszer szisztémás keringésbe juttatására” címmel. 2017. október 5-7. között Társaságunk rendezi a következő, „*7th BBBB*” konferenciát Balatonfüreden. Ez alkalommal a gyógyszerészeti tudományok valamennyi területéről várjuk előadások bejelentését, mert fontosnak tartjuk, hogy a gyógyszerkutatás és fejlesztés, valamint a kórházi gyógyszerészet területén dolgozó kollégáinknak alkalmuk legyen tágabb szakmájuk új eredményeinek megismerésére is.

A határon túli magyar szakmai szervezetek közül kapcsolatunk hagyományosan az *Erdélyi Múzeum-egyesület Orvos- és Gyógyszerész Szekció*-val (http://www.emeogysz.ro) a legszorosabb, és rendszeresen részt veszünk az évente megrendezésre kerülő *„Tudományos Ülésszak”*-ukon. Így volt ez az elmúlt években is (2013. április 11-13., Székelyudvarhely; 2014. április 23-25., Marosvásárhely; 2015. április 16-18., Kolozsvár; 2016. április 21-23., Marosvásárhely). A 2013-as eseményen plenáris előadást tartott *prof. Szökő Éva* a biológiai gyógyszerekről.

A szomszédos országok nem kifejezetten magyar szakmai szervezeteivel is ápoljuk kapcsolatainkat. E munka elemeként *prof. Soós Gyöngyvér* tudományos alelnökünk 2014. ápr. 23-25. között Grazban részt vett az osztrák társszervezet (*Austrian Pharmaceutical Society* / ÖPhG) tudományos konferenciáján.

Társaságunk régóta ápolja a kapcsolatot a németországi *Arbeitsgemeinshaft für pharmazeutische Verfahrentechnik* (APV) szervezettel, mely a főszervezője a gyógyszerészeti, biofarmáciai és gyógyszertechnológiai témájú *„PBP World Meeting”* rendezvényeknek. A különböző országok gyógyszerészeti társaságai – így az MGYT is – társszervezőként kapcsolódnak a munkába. A PBP konferencia első rendezvénye Budapesten volt 1998-ban, azóta kétévenként más és más ország ad otthont ennek a nagyszabású eseménynek, ami egyre több és több érdeklődőt vonz. A beszámolási időszakban az MGYT összekötője *prof. Révész Piroska* volt, aki jó kapcsolatot ápolt az APV korábbi vezetőjével (*prof. Peter Kleinebudde*) és ápol a jelenlegi irányítójával (*prof. Jörg Breitkreutz*) is. Az elmúlt időszak egyik legsikeresebb APV rendezvénye a 9. lisszaboni konferencia volt, több mint 1100 résztvevővel, melyből 19 fő képviselte Magyarországot. A szakmai siker mellett ez a konferencia jelentős profitot hozott az MGYT-nek. Sajnos a 2016-os, sorrendben 10. rendezvény, melynek Glasgow adott otthont, már kevésbé volt látogatott magyar részről a magas részvételi költségek miatt.

A szaktárcától 2013-ban 13, 2014-ben 11, 2015-ben és 2016-ban 10-10 rendelet-tervezetet kaptunk meg véleményezésre **(*VII. táblázat*)**. A rendelkezésünkre álló idő rövidsége ellenére, felelőseinknek minden esetben sikerült határidőre kidolgozni a Társaság állásfoglalását, ezzel is segítve a minisztérium munkáját. Köszönjük hatékony munkáját *Major Csillának*, Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztályunk elnökének, *Télessy István* szervezési alelnöknek, valamint *Rádóczyné Kovács Zsuzsanna* elnökségi tanácsadónak.

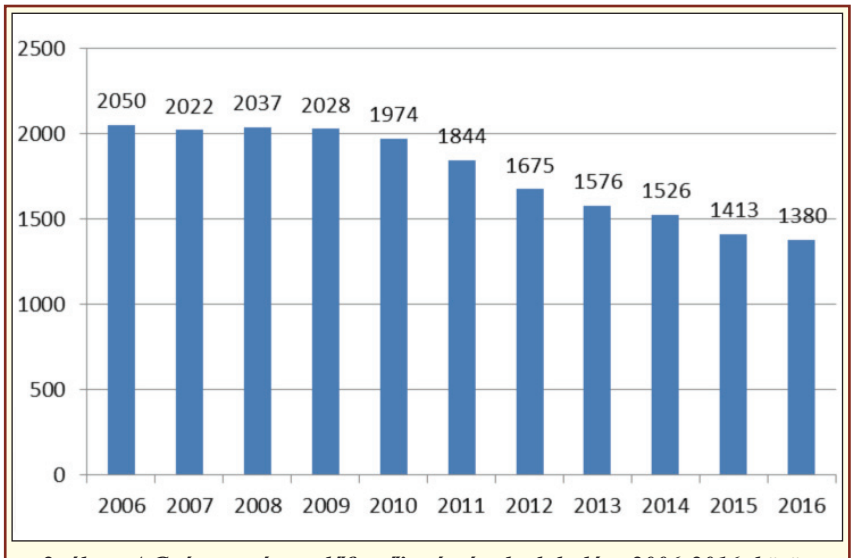

2. ábra: A Gyógyszerészet előfizetői számának alakulása 2006-2016. között

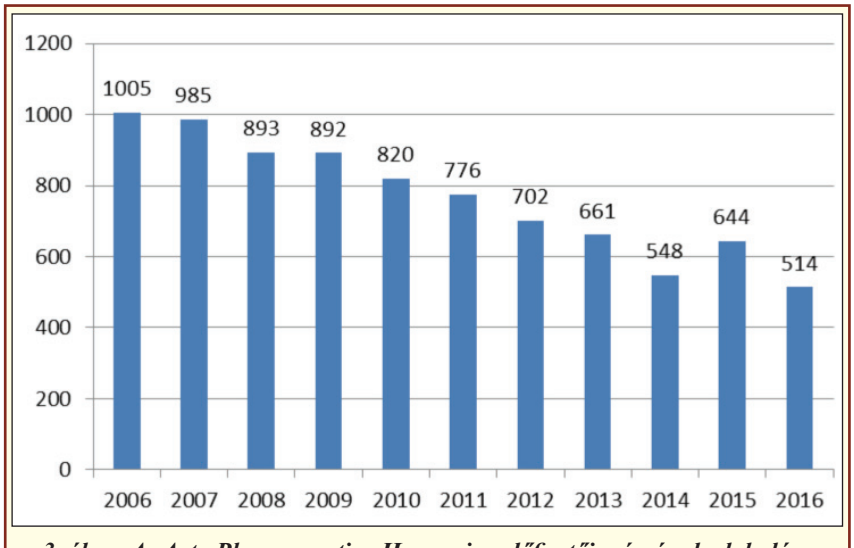

3. ábra: Az Acta Pharmaceutica Hungarica előfizetői számának alakulása 2006-2016. között

Kiadványok

Az elnökség jóváhagyásával *prof. Szökő Éva* elnök asszony erre a választási ciklusra is *Takácsné prof. Novák Krisztinát* kérte fel a Gyógyszerészet, és *prof. Noszál Bélát* az Acta Pharmaceutica Hungarica főszerkesztőjének. Szaklapjaink felelős szerkesztői a továbbiakban is *Hankó Zoltán* és *prof. Zelkó Romána*. Az elnökség jóváhagyásával és a főszerkesztő egyetértésével felkérték a Gyógyszerészet lap szerkesztőit is a további munkára. A tisztújítást követően a *Gyógyszerészet* szerkesztő-bizottsági tagjainak felkérései is megtörténtek.

Szaklapjaink előfizetéseinek száma sajnos évről évre csökkenő tendenciát mutat. Jóllehet Társaságunk nonprofit szervezet, de működésünkhöz nélkülözhetetlen bevétel egyik forrása a szaklapok eladása, a tagdíjak mellett. A Gyógyszerészet előfizetői számának változása a ***2. ábrán***, míg az Acta Pharmaceutica Hungarica-é a ***3. ábrán*** látható. Sajnos az ábrákból egyértelműen kitűnik, hogy a „lemorzsolódás" folyamatos, de némi bizakodásra adhat okot, hogy ennek mértéke mind a Gyógyszerészet, mind az Acta Pharmaceutica Hungarica esetében kisebb és kisebb mértékű.

A Gyógyszerészet előfizetését szorgalmazó szórólapunkat a *Hungaropharma Zrt.* és a *Phoenix Pharma Zrt.* segítségével az ország valamennyi gyógyszertárába eljuttattuk (2500 darabot). A két támogatónk segítségét ezúton is köszönjük! Aktualizáltuk és némileg csökkentettük a Gyógyszerészet tiszteletpéldányos listáját is. A postaköltségünk csökkentése érdekében pedig, az Erdélyben élő kollégák tiszteletpéldányait egy csomagban, a *Richter Nyrt.* segítségével juttatjuk el Marosvásárhelyre. Támogatásukat köszönjük!

Társaságunk *Hírlevelét* tagságunk 2012. óta elektronikus formában kapja. Átmeneti inaktivitást követően, az új választási ciklus kezdete óta a kollégáink által megadott e-mail címre időről-időre megküldjük a Hírlevelet.

A 2013-2016. közötti időszakban a Társaság kiadásában két *könyv* jelent meg:

1. *Egy emlékverseny története – 50 éves a fiatal gyógyszerészek Rozsnyay Mátyás Előadóversenye*; felelős szerkesztő *Ambrus Tünde.*
2. *Gyógyszer engedélyez(tet)és napjainkban – Átfogó kitekintés a gyógyszer-engedélyezés, engedélyeztetés rendszerére és annak határterületeire*; szerkesztette: *Laszlovszky István* és *Pálfiné Goóts Herta*

Rendezvények, továbbképzések

Rendezvényeink legfontosabb adatait a ***VIII. táblázat*** összesíti időrendi sorrendben, az alábbiakban pedig tematikus csoportosításban tárgyaljuk.

A nagysikerű „*Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium"* 2014. kivételével minden évben megren-

VIII. táblázat

Rendezvényeink főbb adatai (2013-2016)

Konferencia	Helyszín	Időpont	Létszám (fő)
XXXIX. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium	Pécs	2013. április 11-13.	176
XLVIII. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny	Miskolctapolca	2013. május 10-12.	96 22 versenyző, 1 versenyen kívül
XIII. Gyógynövény Konferencia	Kecskemét	2013. szeptember 27-28.	146
XI. Clauder Ottó Emlékverseny	Budapest	2013. október 17-18.	96
Kórházi Gyógyszerészek XIX. Kongresszusa	Tapolca	2013. október 18-20.	327
Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XV.	Budapest	2014. április 10-12.	800
XLIX. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny	Budapest	2014. május 30 – június 01.	104 25 versenyző
XL. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium	Balatonfüred	2015. április 9-11.	165
Kórházi Gyógyszerészek XX. Kongresszusa	Visegrád	2015. április 24-26.	383
L. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny	Orosháza-Gyopárosfürdő	2015. május 8-10.	182 28 versenyző
XIV. Gyógynövény Konferencia	Pannonhalma	2015. május 29-30.	108
Fiatal Gyógynövénykutatók Fóruma	Budakalász	2015. június 24.	85
Gyógyszertechnológiai és Ipari Gyógyszerészeti Konferencia	Siófok	2015. október 15-17.	257
XLI. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium	Szeged	2016. április 7-9.	135
LI. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny	Gödöllő	2016. május 20-22.	84 19 versenyző
XII. Clauder Ottó Emlékverseny	Budapest	2016. október 20-21.	87

dezésre került különböző helyszíneken. *Vitányiné Morvai Magdolna* szakosztályi elnök és *Völgyi Gergely* szakosztályi titkár szervezésében mindig magas színvonalú tudományos program jellemzi a rendezvényeket, gazdag társasági programokkal kiegészítve, ezáltal meglehetősen nagyszámú érdeklődőt csábítva a részvételre.

A „*Rozsnyay Mátyás Emlékverseny*" megrendezésére mind a négy évben, tehát a „C*ongressus Pharmaceuticus Hungaricus XV."* évében, azaz 2014-ben is sor került. 2013-ban Miskolctapolcán, *Marjai Tamás* megyei elnök vezetésével a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezet rendezte nagy sikerrel. 2014-ben a szervező a Budapesti Szervezet volt *Szijártó Krisztina* elnök asszony vezetésével. 2015-ben a jubileumi 50. rendezvényt a hagyományoknak megfelelően a Békés Megyei Szervezet rendezte Orosháza-Gyopárosfürdőn. A megyei szervezet vezetője *Abonyi Etelka* áldozatos munkájának köszönhetően méltóképpen sikerült megünnepelnünk a sikeres sorozat jubileumát és emlékezni a korábbi nyertesekre és résztvevőkre. A 2016-os emlékversenynek Gödöllő adott helyszínt a Pest Megyei Szervezet elnök asszonya, *Molnárné Pásztor Gréta* szervezésében. A rendezvények első estéjén a hagyományoknak megfelelően az ismerkedési estet az Ifjúsági Bizottság szervezte, valamennyi résztvevő számára.

A 2013. október 4-i kibővített vezetőségi ülésen a jelenlevők egyhangúlag elfogadták a „*Rozsnyay Mátyás Emlékverseny"* megújított Alapszabályát, amely ettől a naptól hatályos. A 2016-ban kidolgozott ügyrend pedig egyértelműsíti a rendezvény szervezése során alkalmazandó határidőket és felelősségi köröket. A Rozsnyay Mátyás Alapítvány jogi hátterét sikerült letisztázni 2015-2016-ban és az új kuratórium is megkezdte működését.

A Gyógynövény Szakosztály 2013. szeptember 27-28-án Kecskeméten, 2015. május 29-30-án pedig Pannonhalmán rendezte meg a „*Gyógynövény Konferenciát"*, mely a gyógyszerészek és orvosok számára is akkreditált rendezvény. *Csupor Dezső* szakosztályi elnök és *Rédei Dóra* titkár színvonalas tudományos program összeállításának köszönhetően a tervezett létszámot messze meghaladó látogatottság jellemezte mindkét rendezvényt. Ugyancsak a szakosztály rendezte meg a „*Fiatal Gyógynövénykutatók Fórumát*" 2015-ben, jelentős számú kolléga részvételével.

A „*Clauder Ottó Emlékverseny"* a Gyógyszeripari Szervezet rendezvénye, adott esetben a Gyógyszeranalitikai és a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közös szervezésben, *Dávid Ádám* elnök vezetésével. A rendezvény a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyhez hasonlóan, fiatal kollégák számára meghirdetett verseny, de ebben az esetben elsősorban az iparhoz köthető kutatásokkal foglalkozó ipari, akadémiai kutatóhelyekről érkeznek a versenyzők.

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet rendezvényét, a „*Kórházi Gyógyszerészek Kongresszusát"* a ciklus alatt két alkalommal rendezték meg, 2013. október 18-20. között Tapolcán, illetve 2015. április 24-26. között Visegrádon. A 2013-as kongresszus lehetőséget adott a gazdag tudományos program mellett, a szervezet 40 éve történt alapításának megünneplésére is. A 2015-ben megrendezett kongresszus is jubileumi volt, hiszen ez sorrendben a 20. ilyen esemény volt. Mindkét rendezvény sok kollégát vonzott, mely méltó visszaigazolása volt a jelenlegi és a korábbi elnökök, *Szabó Csongor* és *Higyisán Ilona*, valamint *Horváth László* titkár áldozatos munkájának.

A „*Gyógyszertechnológiai és Ipari Gyógyszerészeti Konferencia*", melyet *Antal István* vezetésével 2015. október 15-17-én a Gyógyszertechnológiai Szakosztály rendezett Siófokon, a korábbi évekhez hasonlóan most is igazán sikeres volt és több mint 250 résztvevőt vonzott.

A 2013-2016-os ciklus legfontosabb rendezvénye a jubileumi „C*ongressus Pharmaceuticus Hungaricus XV."* (CPhH; www.cph2014.hu) volt, melynek a Budapest Kongresszusi Központ biztosította a helyszínt 2014. április 10-12. között. A rendezvény a tudományos program által is lehetőséget teremtett Társaságunk 90 éves fennállásának megünneplésére. Ezt segítették elő a szakmai programok melletti társasági események (fogadás és bankett) is. A kongresszus jelmondatának *„Tempora mutantur et nos mutamur in illis"*

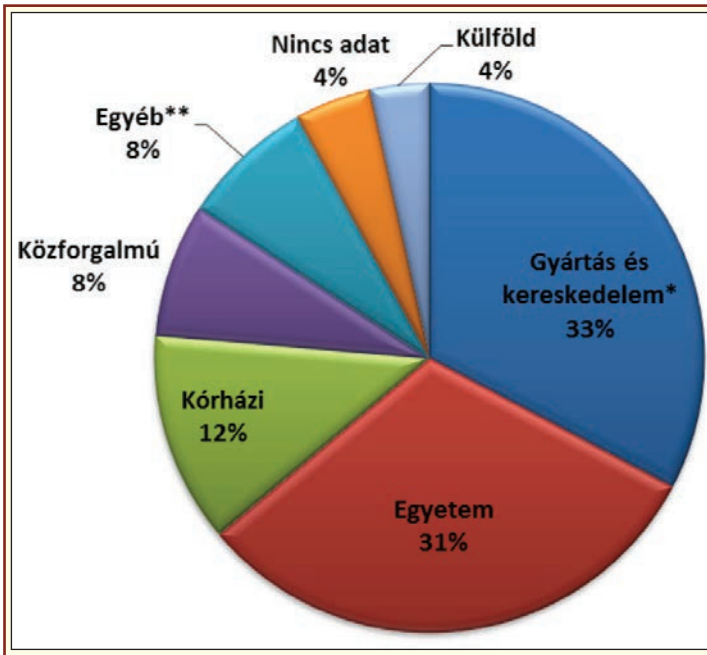

4. ábra: A Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XV. résztvevői (*kutatás, gyártás, kereskedelem, képviselet; **államigazgatás, nyugdíjasok, MGYT, MGYK, tanácsadó, lapkiadó, rendszergazda, vendég

IX. táblázat

A legutóbbi három CPH legfontosabb szakmai-tudományos adatai

	CPH XIII. 2006.	CPH XIV. 2009.	CPH XV. 2014.
Résztvevők száma	1270	950	800
Szekció	5 / 15	5 / 13	4 / 14
Plenáris előadás	14	16	16
Verbális előadás	75	98	78
Poszter előadás	186	143	198
Tréning	6	9	4

X. táblázat

A legutóbbi CPH-n bemutatott poszterek tudományterület szerinti megoszlása

Tudományterület	Poszterek száma
Gyógyszerkémia	22
Gyógyszeranalitika	24
Farmakognózia	28
Farmakológia	25
Gyógyszertechnológia	53
Gyógyszerfelügyelet	5
Farmakoökonómia, gyógyszergazdálkodás	5
Humán gyógyszervizsgálat	1
Terápia	13
Gyógyszerészi gondozás	9
Gyógyszerészettörténet	8
Oktatás	5

szellemében a konferencia címe *„Megőrzött hagyományok, harmadik évezredi kihívások”* volt. A konferencia védnöke *prof. Pálinkás József* a Magyar Tudományos Akadémia elnöke volt. A szakmai program plenáris és szekció előadásokból, poszterbemutatásból, valamint tréning elemekből épült fel. A konferencia főbb számait a ***IX. táblázat*** mutatja be. Összehasonlításul feltüntettük a megelőző két konferencia adatait is. Látható, hogy a résztvevők összlétszáma rendre csökken. A regisztráltakat munkahelyük alapján vizsgálva azt is megállapítottuk, hogy a közforgalomból érkező kollégák száma az összlétszám csupán mintegy 8%-át teszi ki, ami sajnos nagyon alacsony arány (***4. ábra***).

A tudományos bizottság, melynek elnöke *prof. Soós Gyöngyvér* tudományos alelnök volt, a plenáris előadások megtartására a következő szakmailag kiemelkedő kollégákat kérte fel: *prof. Vincze Zoltán*, *prof. Vas Ádám*, *prof. Hohmann Judit*, *Holló Zsolt*, *prof. Klebovich Imre*, *Antal István*, *prof. Fülöp Ferenc*, *Veres László*, *Kőszeginé Szalai Hilda*, *prof. Bagdy György*, *Szabó László*, *prof. Botz Lajos*, *prof. Peep Veski*, *prof. Vecsernyés Miklós*, *Hans H. Linden* és *Dominique Jordan*. A bemutatott 198 poszter, melyek tudományterület szerinti megoszlását a ***X. táblázat*** részletezi, versenyben vettek részt. A három bírálóbizottság tagjai a következők voltak: *prof. Bagdy György*, *Csóka Ildikó*, *prof. Fülöp Ferenc*, *prof. Hohmann Judit*, *prof. Noszál Béla*, *prof. Novák Krisztina, prof. Révész Piroska, Télessy István*, *prof. Zelkó Romána*. A nyertes poszterek jutalmazását az „*Alapítvány a Magyarországi Gyógyszerkutatásért*” vállalta magára.

A kongresszus programját prekongresszusi workshop és tréningek is gazdagították. Az Ipari Szervezet által lebonyolított „*Quality by Design*” workshopnak több mint 100 résztvevője volt. A posztkongresszusi tréningek pedig elsősorban a közforgalomban dolgozó kollégákat célozták meg és a három tréningből mindenki kettőn vehetett részt.

A CPH szervezésére rendezvényszervező cégeket versenyeztettünk és a jelöltek közül végül a *Weco Travel Kft.*-vel kötöttünk szerződést. Elmondhatjuk, hogy a rendezvény szakmailag igen sikeres, anyagilag pedig igencsak nyereséges volt, és bevált a kongresszus rendezvényszervező cégen keresztüli lebonyolítása is.

A legsikeresebb továbbképzésünk a „*Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei”* című sorozatunk. A legfontosabb adatokat a ***XI. táblázatban*** találhatjuk. Sajnos a résztvevők száma évről-évre szignifikánsan csökken (előző évek: 2009: 2195 fő; 2010: 1689 fő; 2011: 1244 fő; 2012: 636 fő; 2013: 361 fő; 2014: 169 fő; 2015: 138 fő és 2016: 45 fő), melynek okai abban keresendők, hogy a továbbképzés 2011-ben kötelező szintentartóból, szabadon választható kategóriába került a rendelet változása miatt. A továbbképzés a hallgatói visszajelzések szerint találkozik a résztvevők elvárásaival és elégedettek a programmal.

A „*Gyógyszertári gyakorlat aktuális kérdései”* című továbbképzés keretében minden évben két-két

XI. táblázat

Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei c. továbbképzés (2013-2016)

Helyszín	Időpont	Résztvevők (fő)	Tesztet írt (fő)	Előadók	
Budapest I.	2013. február 23-24.	78	78	*Antal István* *prof. Blaskó György* *Hunyadi Attila* *Szakonyi Gerda* *prof. Szökő Éva*	
Nyíregyháza	2013. március 23-24.	86	86		
Alsóörs	2013. április 27-28.	53	52		
Szeged	2013. szeptember 21-22.	41	39		
Pécs	2013. október 26-27.	25	25		
Budapest II.	2013. november 23-24.	78	78		
2013-ban összesen		**361**	**358**		
Budapest I.	2014. február 8-9.	50	50	*Balogh Péter* *Benkő Rita* *Kocsis Ibolya* *Müller Anna* *Pongrácz Zita* *Vasas Andrea*	
Nyíregyháza	2014. június 28-29.	*elmaradt**	-		
Kecskemét	2014. szeptember 27-28.	21	21		
Sopron	2014. október 18-19.	39	39		
Budapest II.	2014. november 22-23.	59	59		
2014-ben összesen		**169**	**169**		
Budapest I.	2015. február 23-24.	41	41	*Balogh Emese* *Bácskay Ildikó* *Benkő Rita* *Béni Szabolcs* *Birinyi Péter* *Csóka Ildikó* *Dóczy Veronika* *prof. Erős István* *Fittler András* *Gáspár Róbert* *Hajdú Mária* *prof. Halmos Gábor* *Hankó Balázs* *Horváth Györgyi*	*prof. Kéry Ágnes* *Matúz Mária* *Mészáros Ágnes* *Miseta Ildikó* *prof. Pethő Gábor* *Rédei Dóra* *prof. Révész Piroska* *Szakonyi Zsolt* *Takács Gábor* *prof. Tekes Kornélia* *Vasas Gábor* *Völgyi Gergely*
Budapest II.	2015. június 5-7	31	29		
Budapest III.	2015. szeptember 5-6.	21	20		
Budapest IV.	2015. november 7-8.	45	45		
Budapest V.	2015. december 5-6.	*elmaradt**	-		
2015-ben összesen		**138**	**135**		
Budapest	2016. január 30-31.	25	25	*Csóka Ildikó* *Csupor Dezső* *Dóczy Veronika* *Hankó Balázs* *Matuz Mária* *prof. Novák Krisztina*	*prof. Szökő Éva* *Tábi Tamás* *Tóthfalusi László* *Viola Réka* *Zupkó István*
Karcag	2016. április 2-3.	*elmaradt**	-		
Miskolc	2016. április 23-24.	*elmaradt**	-		
Szeged	2016. szeptember 24-25.	20	19		
Pécs	2016. október 22-23.	*elmaradt**	-		
2016-ban összesen (nov. 10-ig)		**45**	**44**		

**Az alacsony részvételi igény miatt elmaradt*

XII. táblázat

Farmakobotanikai terepgyakorlatok (2013-2016)

Időpont	Helyszín	Résztvevők (fő)
2013. május 11.	Kelet-Mecsek, Pécsvárad térsége	75
2013. október 05.	Budai-hegység (Remete-hegy és környékén)	81
2013-ban összesen		**156**
2014. május 17.	Velencei-hegység (Bp. – Nadap – Pákozd – Bp.)	65
2014. október 04.	Budapest – Normafa – Makkosmária – Budakeszi	51
2014-ben összesen		**116**
2015. április 25.	Pilis (Pilisborosjenő környéke)	70
2015. október 03.	Visegrádi-hegység (Dobogókő – Két bükkfa nyereg térsége)	64
2015-ben összesen		**134**
2016. április 30.	Börzsöny (Királyrét – tanösvény)	52
2016. október 08.	Budai-hegység (Normafa – Csillebérc)	44
2016-ban összesen		**96**

alkalommal vehettek részt az érdeklődők a farmakobotanikai terepgyakorlaton (***XII. táblázat***). A *Dános Béla* tanár úr által elindított program ma is igen sikeres és számos érdeklődőt vonz.

A 2007-ben indult *távoktatási programunk* jelentkezőinek száma 2009. óta minden évben kevesebb és kevesebb (***XIII. táblázat***), de még így is azt mondhatjuk, hogy a program sikeres és az elmúlt években a

XIII. táblázat

A távoktatás legfontosabb adatai (2008-2016)

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.*
Összes jelentkező	271	366	260	227	207	184	150	156	160
Pontigazolást kapott	188	192	188	164	153	117	124	118	

**A 2016. november 14-i adatok alapján*

XIV. táblázat

A távoktatás részletes adatai éves bontásban (2013-2016)

	Résztvevők			Megoldások			
	Összes jelentkező	Visszalépett	Nem küldött	On-line	Posta/fax	Rendszeres beküldő [1]	Nem rendszeres beküldő [2]
2013.	184	16	28	93	47	117	23
				140			
2014.	150	13	27	87	37	124	17
				124			
2015.	156	11	21	89	29	118	6
				118			
2016.[3]	160	4	27	111	21		
				132			

[1] *Maximum három be nem küldött teszt - pontigazolást kapott*
[2] *Négy vagy annál több teszteredmény nem érkezett be*
[3] *A 2016. november 14-i adatok alapján*

pontigazolást kapottak száma nemigen változott. 2013-ban 184 regisztrált jelentkezőből 117-en, 2014-ben 150 regisztrált jelentkezőből 124-en, 2015-ben 156 regisztrált jelentkezőből 118-an kaptak pontigazolást. 2016-ban 160 jelentkező volt és mivel a pontszerzés lehetősége még nem zárult le, jelenleg nem lehet megadni, hányan kapnak idén pontigazolást. Ez a továbbképzési forma kényelmes, ugyanakkor hatékony továbbképzést nyújt, elsősorban a közforgalomban dolgozó gyógyszerészek számára. A *Gyógyszerészetben* megjelenő cikkek közül megadottakat önállóan feldolgozva, majd a teszteket megoldva és az eredményeket beküldve lehet évvégén az előirányzott 20 ponthoz jutni. A távoktatással összefüggő részletes adatokat (visszalépettek száma, beküldés módjai közötti megoszlást bemutató adatok) a ***XIV. táblázat*** ismerteti.

A „*Biológiai gyógyszerek – biohasonló készítmények*” címmel hat modulból álló, kredit-pontos e-learning programot hoztunk létre, amit honlapunkon ingyenesen tettünk elérhetővé egészségügyi szakemberek számára. A képzésre több mint hétszázötvenen regisztráltak, akiknek 63%-a gyógyszerész, 26%-a orvos, a maradék kb. 10% egyéb egészségügyi dolgozó, illetve hallgató volt. Tesztmegoldással 240-en teljesítettek több mint 1000 modult. Közülük azonban csak 117-en kérték a kreditpontot, ami a szabadon választható képzések nagy kínálatát mutatja. Ugyanakkor örömteli, hogy sokakat a téma, a megszerezhető tudás és nem a kreditpont motivált a képzésben való részvételre.

Társszervezői voltunk a *prof. Klebovich Imre* által szervezett „*International Symposium on Scientific and Regulatory Advances in Complex Drugs*” konferenciának (2014 és 2016 októberében). Mindkét rendezvény nagyon sok külföldi résztvevőt vonzott.

A FIP kezdeményezéséhez kapcsolódva 2015-ben és 2016-ban is megszerveztük a „*Gyógyszerészek világnapja*” rendezvényeinket. A rendezvény mottója 2015-ben a „Gyógyszerészek az egészség szolgálatában” volt. Az Egis Tudományos és Technológiai Központban tartott központi előadóülésünket megelőzően, ünnepélyesen köszöntöttük 75. születésnapjuk alkalmából *prof. emerit. Vincze Zoltán* és *prof. emerit. Erős István* tiszteletbeli elnökeinket. 2016-ban a mottó a „Gyógyszerésze gondoskodik Önről” volt. A Szegeden megtartott ünnepségen négy szegedi szenátorunkat köszöntöttük 80. születésnapjuk alkalmából: *Simon Lajos*t, *prof. Szendrei Kálmán*t, *Tóth László*t és *Varga István*t. Idén lett volna 80 éves *prof. Stájer Géza* szenátor úr is, de ő sajnos 2015-ben elhunyt. A szegedi ünnepségen az ő életútját is méltatták.

Gyógyszerész elődök emlékének ápolása

A szokásos megemlékezés az 1848/49-es forradalom és szabadságharcban részt vett gyógyszerészek emléktáblájánál 2013. március 13-án, 2014. március 14-én, 2015. március 13-án, illetve 2016. március 11-én volt a Budai Várban, az Arany Sas Patikamúzeum udvarán. Az ünnepi beszédet 2013-ban *Ságri Erzsébet* szenátor asszony, 2014-ben *Dévay Attila*, 2015-ben *Marosi Attila* az Ifjúsági Bizottság elnöke, 2016-ban pedig *Rádóczyné Kovács Zsuzsanna* elnökségi tanácsadó tartotta. A koszorúzási ünnepségekre a hagyományoknak megfelelően, a gyógyszerészeti társszervezetek

XV. táblázat

A Társaság pénzügyi helyzete Ft-ban (2011-2016)

	2011. dec. 31.	2012. dec. 31.	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.	2016. szept. 30.
Saját tőke	78 298	79 782	86 077	98 286	103 550	108 500
Összes bevétel	86 072	91 293	77 121	72 852	88 653	48 000
Összes ráfordítás	82 202	89 809	72 532	60 643	87 832	43 050
Adózott eredmény	3 870	1 484	4 589	12 209	821	4 950

elnökeit is meghívtuk.

Winkler Lajos professzor születésének 150. évfordulója alkalmából ünnepi emlékestet rendeztek Aradon, 2013. május 21-én. Az aradi születésű gyógyszerész életéről, tudományos munkásságáról *prof. Paál Tamás*, *Abonyi Etelka* és *Biber Éva* tartott előadást.

Bacsa György, a kiváló ipari gyógyszerész emlékére a Gyógyszeripari Szervezet 2013. május 22-én, 2014. november 7-én, 2015. május 29-én és 2016. március elsején rendezett emlékülést Budapesten.

Horváth Dénes gyógyszerészre, Sopron Város Díszpolgárára, születésének 100. évfordulója alkalmából, Sopronban emlékeztünk meg 2013. május 30-án.

Halálának 90. évfordulója alkalmából, Vértesacsán emlékeztünk a nagy magyar gyógyszerész polihisztorra *Kazay Endrére*, 2013. szeptember 28-án. Az MGYT Budapesti Szervezete 2014. szeptember 27-én kihelyezett és kibővített vezetőségi ülést tartott Vértesacsán, a Kazay Endre Gyógyszertárban, valamint sor került Kazay Endre sírjának megkoszorúzására is. Az MGYT elnöksége nevében *Farkasné Tompa Ildikó* szervezési alelnök vett részt az eseményen. A megemlékezésekre 2015. és 2016. szeptemberben is sor került. A gyógyszertár falán lévő Kazay Endre emléktábla és a sír megkoszorúzása során az elnökséget *Rádóczyné Kovács Zsuzsanna* elnökségi tanácsadó képviselte mindkét évben.

A Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara által 2016. október 14-15-én Pécsett, illetve Szentlőrincen tartott *Brantner-Lárencz Emléknapon* az elnökség teljes létszámban részt vett. Az Emléknapon köszöntőt mondott *prof. Soós Gyöngyvér* tudományos alelnök asszony, előadást tartott *Takácsné prof. Novák Krisztina*, *Gyógyszerészet* lapunk főszerkesztője, *Hankó Zoltán* a lap felelős szerkesztője és *Ambrus Tünde* a Gyógyszerésztörténeti Szakosztályunk elnöke. Szentlőrincen, a Brantner-Koncz Emlékházon lévő (MGYT által állíttatott) Brantner Antal emléktáblánál, az MGYT nevében *prof. Soós Gyöngyvér* koszorúzott.

Nyiredy Szabolcs professzor úrra, mint az MGYT főtitkárára, majd elnökére is emlékeztünk a halálának 10. évfordulója alkalmából rendezett emlékülésen. A rendezvényt 2016. november 4-én, Budapesten, a Semmelweis Szalonban tartottuk. Az emlékülésen köszöntőt mondott *prof. Szökő Éva*, a Társaság elnöke. Nyiredy professzor úr MGYT-beli tevékenységéről *prof. emerit. Vincze Zoltán*, az MGYT tiszteletbeli elnöke tartott előadást.

Thinagl Szerafin halálának 60. évfordulója alkalmából emléktábla avatóünnepségre került sor Isaszegen 2016. november 5-én. Köszöntőt *Ambrus Tünde* a Gyógyszerésztörténeti Szakosztályunk elnöke mondott, az emléktábla leleplezésében Társaságunk képviseletében *Rádóczyné Kovács Zsuzsanna* elnökségi tanácsadó vett részt.

Kitüntetések

I. Társaságunk különböző kitüntetéseiben az alábbi kollégáink részesültek 2013-2016-ban:

1. Augustin Béla Emlékérem: *prof. Szendrei Kálmán* (2013), *prof. Lemberkovics Éva* (2015)
2. Dávid Lajos Emlékérem: *Fekete Istvánné Csótó Edit Krisztina* (2013) *Szűcs Attila* (2013), *Bodó Gabriella* (2015), *Szabó Mária* (2015)
3. Ernyey József Emlékérem: *Péter H. Mária* (2014), *Ferentzi Mónika* (2014)
4. Hintz György Emlékérem: *prof. Kata Mihály* (2014), *Ujfalussy György* (2014), *prof. Marton Sylvia* (2015), *Csernák László* (2015)
5. Kazay Endre Emlékérem: *Takácsné prof. Novák Krisztina* (2014)
6. Kempler Kurt Emlékérem: *prof. Zelkó Romána* (2014), *Benkő Zsolt Ernő* (2014),
7. Koritsánszky Ottó Emlékérem: *prof. Hermecz István* (2014, posztumusz), *Laszlovszky István* (2016)
8. Kórházi Gyógyszerészetért Emlékérem: *Sándor Marianna* (2013), *Szabó László* (2013) és *Tajthy Éva Judith* (2013), *Pálffyné Poór Rita* (2015), *Tóth Mariann* (2015)
9. Küttel Dezső Emlékérem: *Márkus Sarolta* (2014), *Erdei Ottilia* (2014)
10. Mohr Tamás Emlékérem: *Trestyánszky Zoltán* (2015)
11. Nyiredy Szabolcs Emlékérem: *prof. Görög Sándor* (2014)
12. Schulek Elemér Emlékérem: *Elekné Vörös Zsuzsanna* (2013), *prof. Perjési Pál* (2015), *Némethné Palotás Júlia* (2016)
13. Societas Pharmaceutica Hungarica jutalomérem: *Mozsgai Katalin* (2013), *Buchholcz Gyula* (2013), *Szabóné Schirm Szilvia* (2013), *Dévay Attila* (2014), *Hajdú Zsuzsanna* (2014), *Iványiné Cseh Ibolya* (2015), *Nagyné Ambrus Ildikó* (2015), *Kocsis Krisztina* (2016), *Kovácsné Balogh Judit* (2016), *Mayer Klára* (2016)

14. Spergely Béla Emlékérem: *prof. Erős István* (2015), *Baloghné Vígh Katalin* (2015)
15. Zalai Károly Emlékérem: *Bagaméry Fruzsina* (2015), *Somlyay Máté* (2015), *Kovács Orsolya Tünde* (2016).

II. A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet 2013-as rendezvényén kollégáink közül négyen is állami kitüntetést kaptak. Semmelweis-díjban részesült *prof. Soós Gyöngyvér*, Batthyány-Strattmann László-díjban *prof. Botz Lajos* és *Higyisán Ilona*, Pro Sanitate-díjban *Egri Lászlóné Merza Katalin*.

III. A 2013. március 15-i állami ünnepség alkalmából Széchenyi-díj elismerésben részesült *prof. Fülöp Ferenc*, Batthyány-Strattmann László díjban *prof. Falkay György és* Magyar Érdemrend Lovagkereszt (polgári tagozat) díjban *Dános Béla,* míg *prof. Magyar Kálmán* a Magyar Érdemrend középkeresztjét vehette át augusztus 20-án. Debrecen Város Hatvani-díjat adományozott *prof. Gergely Judith* részére 2013-ban.

IV. A magyar államalapítás ünnepe, augusztus 20-a alkalmából Magyarország köztársasági elnöke a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével tüntette ki a székelyföldi *Péter H. Mária* nyugdíjas egyetemi adjunktust, gyógyszerésztörténészt 2014-ben.

V. A Magyar Gyógyszerésztudomány Társaság Szenátusának Tagja elismerő oklevelet a Társaság 57. Küldöttközgyűlésén (2014. november 29.) *prof. Hódi Klára*, *prof. Kéry Ágnes*, *prof. Lipták József*, *prof. Máthé Imre* és *prof. Paál Tamás*, az 58. Küldöttgyűlésen (2016. december 3.) pedig *Elekné Vörös Zsuzsanna*, *prof. emerit. Erős István*, *Szmodits László*, *Trestyánszky Zoltán*, *prof. emerit. Vincze Zoltán* vehette át.

Elhunyt kollégáink

A 2012-es küldöttközgyűlés óta elhunyt kollégáink: *Szabóné Szemerédi Ágnes, Viedner Valéria Margit, Karácsonyi Sándor, prof. Rácz Gábor, Klivényi Ferencné Gellért Mária, Seres István, Horváth Júlia, Csiki Zoltánné, Csontos András, Schmelzer Éva, Kertész Dezsőné, Szász Györgyné Zacskó Mária, Pávics László, Árváné Kecskeméti Ilona, Mohr Tamás, Stenszky Ernő, Laszlovszky József, Mucsi Imre Szabolcs, Jenőváriné Surrányi Ilona, Tulok István, Kardos Sándorné Szirom Mária, Csizmadia Éva, Pethes Edit, Szijártó Petronella, Rónay Tiborné, Pósa Péterné Kiss Katalin, Ökrös Józsefné Szemes Erzsébet, Márton Bálint, Lárencz László, prof. Fenyves Ervin, Peep Veski, Szikszay Margit, Regdon Béláné Bokor Rózsa, prof. emer. Boda Domonkos, Gagyi Dénesné, Geszti Károlyné Andriska Erzsébet, Hangay György, Kovács Zsuzsanna, Nyitray László, Kun-Szabó Gyöngyvér, Poórné Németh Magdolna, Küttel Dezsőné Thiringer Ágnes, Barcza Pálné Olasz Rózsa Magdolna, Khin László, Bucsány Györgyné Pigniczky Kornélia, prof. Stájer Géza, Scholtz László, Sévity Krisztina, Tóth Tamás, Stampf György, prof. Szántay Csaba, Horváth Józsefné Végh Judit, prof. Bayer István, prof. Falkay György, Józsa Alajos, Karamán Miklós Attila, Barna Mária*.

Emléküket megőrizzük!

Összegzés

Az új elnökség fő célkitűzésként a korábbi magas szakmai színvonalú programok folytatását, a taglétszám területén tapasztalható csökkenés lassítását, szaklapjaink minél szélesebb gyógyszerészi körhöz való eljuttatását, a bevételek legalább szinten tartását, meglevő szakmai együttműködéseink megtartását és újak kiépítését, valamint működésünk optimalizálását határozta meg. A bemutatott számokból kitűnik, hogy a ciklus alatt nem sikerült fordulatot elérnünk a tagság létszámának területén, bár a csökkenés mértéke visszafogottabbá vált. Sikeresnek tartjuk, hogy a *Gyógyszerészet* és az *Acta Pharmaceutica Hungarica* előfizetői számának csökkenése lelassult. Tekintettel arra, hogy szinte minden rendezvényünk nyereséggel zárult, beleértve a rekord bevételt eredményező „*Congressus Pharmaceuticus Hungaricus"*-t is, a Társaság pénzügyi helyzete kiemelkedően stabil (***XV. táblázat***) a pénzeszközöket és a tárgyi eszközöket is figyelembe véve. Kifejezetten eredményesnek mondható a Társaság együttműködések terén kifejtett munkája, mind hazai, mind nemzetközi vonatkozásban. Olyan jelentős informatikai fejlesztéseken vagyunk túl, mint például az új honlap elindítása, valamint az eszközpark korszerűsítése. Megújítottuk az Alapszabályt, a Szervezeti és Működési Szabályzatot, a Rozsnyay Mátyás Emlékverseny Alapszabályát és ügyrendjét, és megalkottuk a Társaság küldetésnyilatkozatát. Elkészítettük a Számviteli és Ügyviteli Szabályzatot, a felügyelő bizottság és az etikai bizottság ügyrendjét, ezek tagsági egyeztetése azonban már a következő elnökség feladata lesz.

Az elért eredményekben közreműködő kollégáknak ezúton is köszönöm támogatásukat és elkötelezett munkájukat! Köszönöm az elnökség tagjainak, a szervezetek, szakosztályok és bizottságok vezetőinek, hogy együtt dolgozhattunk az elmúlt négy évben és nagyon köszönöm a szaklapjaink szerkesztésében résztvevő kollégáink, valamint a titkárság dolgozóinak áldozatos munkáját is!

Beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság gazdálkodási tevékenységéről és pénzügyi helyzetéről

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság egyik legfontosabb célja immár évek óta, hogy a hol kedvező, hol kedvezőtlen külső körülmények közepette is a tárgyévi gazdálkodást pozitív eredménnyel zárja. Ez a célkitűzés az elmúlt négy évben teljesült. Mindez azt jelenti, hogy tagságunk és a gyógyszerészet érdekében a teljes bevételt a tárgyévi rendezvényekre, továbbképzésekre, folyóirat kiadásokra, támogatásokra tudtuk fordítani.

Berzsenyi Pál gazdasági titkár

Társaságunk a beszámolási időszak elején, 2013. január 1-én 79 782 eFt forrással rendelkezett. Az éves mérlegek összesített adatai szerint a 2013. december 31-i vagyon 86 077 eFt, a 2014. december 31-i 98 286 eFt, a 2015. december 31-i zárás pedig 103 810 eFt összeget mutatott. Ebben az évben az első háromnegyed év mutatója 111 810 eFt. E számot persze csökkenteni fogják az utolsó negyedév kiadásai (rezsi, bérköltségek). Nem szabad elhallgatni azt sem, hogy a folyóirat kiadások, a továbbképzések, a tagdíjak bevételei évek óta folyamatosan csökkennek. Az utolsó 2-3 évben ezt a negatív folyamatot sikerült jelentősen lassítani.

Az egyik legfontosabb és legbiztosabb bevételi forrást jelentik a nagy volumenű kongresszusok, konferenciák. A 2014. évben rendezett CPH több mint 10 mFt nettó bevételt hozott Társaságunk számára. Ennek az összegnek egy részét a közreműködő szervezetek és szakosztályok kapták meg. Rendszeresen magas bevételt, és ennek megfelelő nyereséget ér el a Gyógyszeripari Szervezet és a Gyógyszertechnológia Szakosztály Siófokon közösen rendezett konferenciája is.

Az elmúlt négy év gazdálkodása rendkívül fegyelmezett és takarékos volt. Működési és bérköltségünk az évek során nem emelkedett, minden évben 30 és 33 mFt között mozgott.

A rendelkezésre álló pénzeszközök évről évre növekedtek, teljes biztonságú lekötött formában állnak rendelkezésre. Meg kell jegyezni, hogy ezen pénzösszegek felét a Társaság decentralizált szervezetei és szakosztályai pénze jelenti. A Társaság eredményes és biztonságos működése érdekében a jövőben is folytatni kell a következetesen takarékos gazdálkodást.

Az elmúlt négy évben is a Társaság könyvelését, adózási szolgáltatását a Pre-Tax Kft. végezte a tőle megszokott magas színvonalon. *Kertész István* ügyvezető igazgató részletes tájékoztatásokkal, igényes elemzésekkel segítette a Társaság gazdálkodását.

Berzsenyi Pál

BESZÁMOLÓ A BIZOTTSÁGOK TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A Felügyelő Bizottság beszámolója a 2016.december 3-i tisztújító küldöttgyűlésre

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT) 2012. december 8-i tisztújító küldöttközgyűlése 5 tagú felügyelő bizottságot (FB) választott. A személyek: *Bácskay Ildikó, Greskovits Dávid, Kéry Ágnes, Mayer Klára* és *Nikolics Mária*. A tagok munkahelyi-oktatási tevékenységük miatt 2013. április 5-i ülésükön választották meg az FB elnök személyét, Mayer Klárát.

Elöljáróban megjegyezzük, hogy egy Társaság munkája igazán jó, ha az FB nem sok feladatot kap, a folyamatok és gazdasági műveletek megfigyelése, felülvizsgálata elegendő.

A tanácskozó testületi és az elnökségi ülésekre meghívást kaptunk, melyeken részt vett vagy az elnök, vagy egyik megbízott tagunk.

A tervezett feladatok vázlatosan:

– önálló jogi személyiségű szervezetek ellenőrzése,
– a megyei szervezetek tisztújításának áttekintése – az elmaradt megyei szervezetekkel helyszíni megbeszélések;
– a Titkárság munkájának áttekintése.

A megbeszéléseink és a megyei szervezetekkel való konzultáció zöme elektronikus levelekkel történt. Az MGYT legtöbb rendezvényén megjelentünk, ez vagy részvételt jelentett (pl. mint a Rozsnyay verseny zsűritagjaként), vagy egy rövid betekintést (pl. 2013. Analitikai Kollokvium, Pécs).

A beszámolási időszak kezdetén 4 megyei szervezet működött önálló szervezetként: a Bács-Kiskun, a Fejér, a Hajdú-Bihar és a Pest Megyei Szervezet. A jelenlegi beszámolási időszakban az önálló jogi-gazdasági szervezetek közé teljes körűen csatlakozott mind a négy megyei szervezet, így a Bács-Kiskun, a Fejér, a Hajdú-Bihar és a Pest Megyei Szervezet is.

E négy év alatt a Fejér Megyei Szervezet többször is választott megyei elnököt: *Schneiderné Szűcs Anikó* után *Kardos Beáta* vette át (pontosabban kellett volna átvenni) e tisztséget – ez az FB 2014-es beszámolójá-

ban leírt ismeretünk –, majd a Társaságban aktív *Lippai Józsefné* vállalta a megyei szervezet vezetését, egyúttal teljes körűen csatlakozva az országos MGYT-hez.

A Pest Megyei Szervezet látogatása, ellenőrzése 2014. december 19-én, Pomázon, a Kőhegy Patikában történt. *Kun Judit* az MGYT Pest Megyei Szervezetének elnöke és Mayer Klára FB elnök voltak jelen. Az elnök asszony anyai örömök elé nézett (babavárás 2015. március), az elnöki teendők átruházása az alelnökre, *Molnárné Pásztor Grétára* történt, melyet a 2014. november 11-i vezetőségi ülésen döntöttek el. Az ellenőrzés záró megállapításai:

– a Pest Megyei Szervezet működése rendben, jogszerűen történik,
– a vezetőségváltások mellett is működőképes a megyei szervezet,
– a mai – aktivitás nélküli – helyzetben kiváló munkát végeznek!

Önálló jogi szervezetként működik a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete (MGYT KGYSZ), melynek 2013 és 2016 tavasza közti munkájáról 2016. április 27-én tájékozódtam (ellenőriztem). Jelen volt még az MGYT KGYSZ gazdasági alelnöke: *Szabóné Schirm Szilvia*. A dokumentálás és az MGYT Titkárság felé az adatok továbbítása példás. A munkájukra vonatkozó megjegyzésem az, hogy az FB-t tájékoztassák és hívják meg az üléseikre. Az MGYT KGYSZ a jogi szabályozás miatti változtatásokat a 2016. szeptember 30-i rendkívüli küldöttgyűlésén tette meg.

A Titkárság 2014. október 28-i ellenőrzését Kéry Ágnes és Jelinekné Nikolics Mária végezte. Ennek eredményéről a 2014. november 29-i küldöttközgyűlésen beszámoltunk. Ennek az ellenőrzésnek a záró következtetése: a Titkárság munkáját nagyfokú precizitás és körültekintés jellemzi. Kifogásolható momentumot semmilyen vonatkozásban nem tapasztaltunk.

A jogi szabályozások változásai miatt a Társaság Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ) módosításában aktívan vettünk részt, mely a 2016. május 7-i küldöttgyűlésen került elfogadásra.

Az érvényes SZMSZ-hez igazodva kidolgoztuk a Felügyelő Bizottság Ügyrendjét, 2016 augusztusában.

A gazdasági tervezésekről és elszámolásokról elfogadott beszámolók és jegyzőkönyvek tanúskodnak.

Megköszönjük az MGYT ittlevő küldöttjeinek és általuk Társaságunk tagjainknak bizalmát, az aktívak munkavégzését. Kívánjuk, hogy a következő, megújuló felügyelő bizottság jól lássa el munkáját, és rendkívüli esemény ne történjen.

Az FB tagjainak nevében:
Mayer Klára
FB elnök

Az Etikai Bizottság beszámolója

Az Etikai Bizottság elkészítette, megvitatta és elfogadta a bizottság ügyrendjét. Az elkészült ügyrendet az MGYT jogászának módosításával felterjesztettük az elnökségnek.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Etikai Bizottságához etikai ügy az elmúlt két évben nem érkezett.

Láng Csaba
az MGYT Etikai Bizottságának elnöke

Jelentés a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Tudományos és Szakmai Bíráló Bizottság munkájáról

A bizottság munkájában *prof. Bagdy György, prof. Hohmann Judit, prof. Klebovich Imre* és *prof. Noszál Béla* vesz részt.

Az MGYT Alapszabályának 30.5 pontjában rögzítetteknek megfelelően, a Tudományos és Szakmai Bíráló Bizottság az elnökség tanácsadó, véleményező szerve a magyar gyógyszerészet tudományos képviseletét érintő kérdésekben, egyben a Társaság tudományos és szakmai pályázatainak véleményező, értékelő és javaslattevő szerve is.

A bizottság a beszámolási időszakban az MGYT elnöke által adott megbízásokat teljesítette: a CPH rendezvényein poszter bírálatot végzett. A bírálatot előzetes megbeszélés szerint anonim módon és teljes konszenzus kialakítása mellett valósítottuk meg. A díjazott poszterek mellett örömünkre szolgált, hogy a poszterek többsége nemzetközi színvonalú igen értékes munkát mutatott be.

A fentieken kívül a BBBB nemzetközi konferenciákon segítettük a tudományos program összeállítását és egyes előadók kiválasztását.

Prof. Fülöp Ferenc
az MGYT Tudományos
és Szakmai Bíráló Bizottság elnöke

Beszámoló az Ifjúsági Bizottság 2013-2016 években végzett tevékenységéről

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság hatályos Alapszabálya szerint az Ifjúsági Bizottság a Társaság országos bizottsága, így „a Társaság szervei és szervezetei, különösen az Elnökség, a tanácskozó testület és a küldöttgyűlés munkáját segítő célszerv” (17.7). Továbbá „Az Elnökség tanácsadó, véleményező szerve a gyógyszerészhallgatókat és a gyógyszerészet területén dolgozó 36. életévét be nem töltött fiatalokat érintő kérdésekben, illetőleg ellátja az ifjúsági tagság érdekeinek képviseletét. Feladata a gyógyszerészhallgatók és a pályakezdő gyógyszerészek szakmai, szakképzési és tudományos működésének figyelemmel kísérése, támogatása” (30.3). A bizottság feladatai ebből adódóan elsősorban Társaságunk ifjúsági tagjaira (egyetemi hallgatók, PhD hallgatók) illetve fiatal, pályakezdő rendes tagjaira irányulnak. Az Ifjúsági Bizottság fenti feladataival összefüggésben a következő fő célkitűzéseket fogalmazta meg magának.

A bizottság legfontosabb célja a fiatal, 36 év alatti gyógyszerész korosztályt, a frissen végzett gyógyszerészeket és a gyógyszerészhallgatókat, továbbá a gyógyszerésztudomány területén tevékenykedő egyéb végzettségű fiatalokat érintő ügyek képviselete a Társaságban, e korosztályok megszólítása és a Társaság tevékenységébe történő minél hatékonyabb bevonása. Célja azon munkálkodni, hogy Társaságunk ifjúsági tagjainak, valamint a rendes tagok között a frissen végzetteknek, pályakezdőknek a száma és aktivitása folyamatosan növekedjen, és ez a korosztály (is) minél jobban kihasználhassa a Társaság által a szakmai fejlődésre kínált változatos lehetőségeket. A fentiek érdekében a bizottság célja az ifjabb gyógyszerész kollégák és a gyógyszerészhallgatók számára a legfontosabb társasági és egyéb szakmai információk terjesztése, valamint részvétel a korosztályt érintő főbb társasági rendezvények szervezésében, promóciójában, lebonyolításában. A Társaság általános célkitűzéseivel összhangban a bizottság célja továbbá a magyarországi gyógyszerésztudomány fejlesztése, a gyógyszerészi szakma, a magyar gyógyszerkutatás és gyógyszeripar megbecsülésének növelése és hagyományainak ápolása, valamint (a bizottság feladatkörébe tartozó korosztályból adódóan különös hangsúllyal) a graduális és posztgraduális gyógyszerészképzés magas színvonalának megőrzése és további növelése.

Fenti célkitűzéseinek megfelelően a bizottság az elmúlt négy évben az alábbiakban felsorolt legfontosabb tevékenységeket látta el. Bár jelen elnökségi ciklus alatt, 2014 elején személyi változás történt a bizottság vezetésében, és egyben a bizottság új tagokkal bővült, ez a hirtelen és jelentős változás nem okozott komolyabb fennakadást a bizottság operatív feladatainak ellátásában. A ciklus vége felé, 2015 második felében és különösen 2016 során más jellegű nehézségek adódtak, elsősorban a tagok életkora és/vagy családi állapota (családi állapotának változása), és/vagy munkahelyi változások következtében a bizottság működését a tagok, ill. az aktív tagok számának folyamatos csökkenése jellemezte, amely humánerőforrás-hiány következtében néha már-már az operatív feladatok ellátása is akadozott. Ennek ellenére a bizottság az idei évben is az összes rendezvényen, ahol szerepe volt, a kívánatos létszámban képviseltette magát, és az összes adódó feladatát megoldotta. A jövő év első felében napirenden van a bizottságnak a megújult Alapszabály rendelkezései alapján új tagokkal történő feltöltése, valamint az új tagságban a szerepkörök és felelősségi körök jóval pontosabb szabályozása az operatív működés még hatékonyabbá tétele érdekében, amelyek már az új elnökség feladatai lesznek.

Fiatal gyógyszerészekkel kapcsolatos tevékenységek

A Rozsnyay Mátyás Emlékversennyel kapcsolatos tevékenységek

Társaságunk ifjúságot érintő legfontosabb és méltán legnépszerűbb rendezvénye az évente megrendezésre kerülő Rozsnyay Mátyás Emlékverseny, amely döntően a közforgalomban és a kórházi-klinikai gyógyszerellátásban résztvevő fiatal kollégákat érinti, és amelynek szervezéséből és lebonyolításából az Ifjúsági Bizottság is évről évre kiveszi a részét. A Rozsnyay Mátyás Emlékversenyek szervezéséhez a bizottság az elmúlt négy év során a már-már hagyományosnak mondható szervezési feladatai ellátásával járult hozzá. Ennek keretében elsősorban gondozta a Rozsnyay konzulensek és a versenyre kiírt témák listáját, amelylyel kapcsolatban emailben és/vagy telefonon, vagy akár személyes úton minden évben jóval a versenyt megelőzően megkereste a konzulenseket és a kapott visszajelzések alapján frissített konzulens- és témalistákat a Társaság honlapján, a Gyógyszerészet hasábjain és egyéb online felületeken is közzétette. Nagy örömünkre szolgált, hogy az elmúlt évek során többen is a listából választottak témát és/vagy konzulenst. A konzulens- és témalistákon túl a bizottság minden évben eljuttatott a résztvevőkhöz egy segédletet is, amely az előadásra történő felkészülésben és az előadás megtartásában nyújtott nekik segítséget. További szervezési tevékenységünk keretében a rendezvény promóciójában is minden évben részt vettünk, elsősorban a bizottság közösségi oldalán megjelentetett felhívásokkal, továbbá a 2015. május 8-10. között, Oroshá-

za-Gyopárosfürdőn megrendezésre került jubileumi, L. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny kapcsán egy önálló Rozsnyay versennyel kapcsolatos közösségi oldal is létrehozásra került. Szintén erre az elnökségi ciklusra esett a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyek új Alapszabályának hatályba lépése 2013 októberében, amelynek kidolgozásában az Ifjúsági Bizottság szintén aktív szerepet vállalt, és amely alapján az azóta megrendezésre került három emlékverseny sikeresen lebonyolításra is került.

A Rozsnyay versenyek lebonyolításában az Ifjúsági Bizottság az elmúlt négy évben minden rendezvényen legalább 2-3 fővel képviseltette magát, akik a verseny lebonyolítása során adódó legkülönbözőbb feladatokban segítettek (pl. pakolás, előadás-asszisztensi feladatok). Ezen általános lebonyolítási feladatokon túl a bizottság saját, elsősorban szociális jellegű programok rendezésével járult hozzá az emlékversenyek sikeréhez. A 2013. május 10-12. között, Miskolctapolcán megrendezésre került XLVIII. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen a bizottság szakmai workshopot, a szociális programok keretében pedig játékos ismerkedési estet szervezett a résztvevő fiataloknak. A játékos csapatépítő jellegű ismerkedési program hagyományát azóta is ápoljuk: hasonló eseményt szerveztünk nagy sikerrel, közel 40 résztvevővel, a 2014. május 30. és június 1. között, Budapesten megrendezésre került XLIX. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen és hasonlóan nagy érdeklődés mellett a 2016. május 20-22. között, Gödöllőn megrendezésre került LI. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen is. Közösségépítő szociális programjaink hozzájárultak, hogy az ország különböző területeiről, sőt határon túlról érkező ifjú gyógyszerészek között gyümölcsöző szakmai és emberi kapcsolatok alakuljanak ki.

A továbbiakban is célunk az emlékverseny szervezésében/lebonyolításában a korábbiakhoz hasonló módon részt vállalni.

A Clauder Ottó Emlékversennyel kapcsolatos tevékenységek

Társaságunk ifjúságot érintő másik nagyon fontos rendezvénye a kétévente megrendezésre kerülő Clauder Ottó Emlékverseny, amelyen döntően a gyógyszeriparban és az egyetemi kutatásban érintett fiatal kollégák vesznek részt. Az emlékverseny lebonyolításában idén először vállalt részt az Ifjúsági Bizottság, két tag részvételével, mégpedig egy, a Rozsnyay versenyeken már megszokott jellegű közösségépítő szociális program megrendezésével, amely a résztvevők körében osztatlan sikert aratott ezen a rendezvényen is. A továbbiakban célunk, hogy a bizottság az emlékverseny szervezésébe/lebonyolításába még aktívabban be tudjon kapcsolódni.

Egyetemi hallgatókkal kapcsolatos tevékenységek

„Az Év Gyógyszerészhallgatója” versennyel kapcsolatos tevékenységek

A Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottságával és a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületével (HUPSA) közösen, valamint a Magyar Gyógyszerészi Kamara támogatásával bizottságunk 2011 óta minden évben nagy sikerrel rendezi meg az „Az Év Gyógyszerészhallgatója” gyógyszerészi gondozási és beteg-tanácsadási versenyt. A verseny szervezése során a bizottság minden évben részt vállalt a nyertesek díjaihoz szükséges támogatási források előteremtésében és a rendezvény promóciójában is, döntően online felületeken. A bizottság végezte továbbá minden évben a bírálóbizottság számára az ajándékok beszerzését, valamint a közreműködő – általában szakmabeli, orvos vagy gyógyszerész – amatőr színészek felkérését. Ebben a körben előfordult, hogy ismert humorista is (díjazás nélkül) elfogadta a bizottság felkérését amatőr színészi feladatok ellátására a versenyen, amelynek köszönhetően a rendezvény híre – és ezen keresztül a gyógyszerészi gondozás ügye – szakmai kiadó partnerünk közreműködésével már nemcsak a szakmai, hanem a patikába betérő laikus közönség széles köréhez is eljuthatott. A bizottság a rendezvény lebonyolításában a helyszínen minden évben legkevesebb 2-3 fővel képviseltette magát, akik részt vettek a versenyzők előzetes szűrését biztosító írásbeli teszt felügyeletében, kijavításában és a verseny fotó-dokumentációjában is. A továbbiakban is célunk a verseny szervezésében/lebonyolításában a korábbiakhoz hasonló módon részt vállalni.

A Társaság képviselete a Gyógyszerészbörzén

Az évente más-más gyógyszerészképző egyetemen a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesülete (HUPSA) és az adott kar Hallgatói Önkormányzata szervezésében megrendezésre kerülő Gyógyszerészhallgatók Országos Találkozója és Gyógyszerészbörze c. rendezvényen a Társaság képviseletét elsősorban az Ifjúsági Bizottság látja el. Ennek megfelelően a bizottság képviseltette magát és a Társaságot népszerűsítő standot üzemeltetett a Debreceni Egyetemen 2015. február 27.-29. között megrendezésre került VI. Gyógyszerészhallgatók Országos Találkozója és Gyógyszerészbörze c. rendezvényen, ahol a bizottság Társaságot népszerűsítő standjánál számos érdeklődő megfordult és több új tagsági viszony is létrejött. Hasonlóképpen, standdal vett részt a bizottság a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központjában, 2016. február 19-21. között megrendezett VII. Gyógyszerészhallgatók Országos Találkozója és Gyógyszerészbörze c. rendezvényen, amellyel kapcsolatban szintén számos érdeklődőről és új tagsági viszony létre-

jöttéről lehet beszámolni. Ezen túl az utóbbi rendezvényen a Társaság nagy sikerű szakmai workshopot is tartott „*Tudományos pálya? Lehetőségek hallgatóként és a diploma után*” címmel, amelyen gyógyszerészhallgatóként, majd gyógyszerészi diplomával a tudományos pályára lépés lehetőségeit járták körül az előadók, akik között *prof. Szökő Éva*, a Társaság elnök asszonya és *Tábi Tamás*, a Magyar Gyógyszerésztudományért Alapítvány kuratóriumi elnöke mellett az Ifjúsági Bizottság elnöke is helyet kapott.

A Társaságba történő belépésre buzdító és informáló levél a frissen avatott gyógyszerészdoktoroknak

A bizottság az egyetemi hallgatókkal kapcsolatos egyéb tevékenységeiben is sok eredményt ért el az elmúlt években. Így például mind a négy évben, minden egyes frissen végzett gyógyszerészt a diplomaosztója (gyógyszerészdoktorrá avatása) alkalmából személyesen levélben keresett meg a bizottság, amiben a pályakezdést segítő információk mellett az MGYT tagság előnyeit is hangsúlyozta. Az utóbbi három évben már a bizottság a levélhez egy az MGYT-t népszerűsítő, a bizottság által szerkesztett brosúrát, egy a Gyógyszerészet c. lapot népszerűsítő brosúrát és ifjúsági, ill. rendes tagok részére szóló belépési nyilatkozatot is mellékelt.

Egyetemi hallgatókkal kapcsolatos további tevékenységek

2013 tavaszán a bizottság videó pályázatot írt ki gyógyszerészhallgatóknak az egyes gyógyszerészeti szakmaterületek bemutatására, részben a pályaválasztás előtt álló középiskolások informálása céljából. Ugyancsak a középiskolások pályaválasztását megkönnyítendő, 2014 elejére a gyógyszerész szakmát népszerűsítő prezentációt készített el, amelyet a világhálón terjesztett.

A bizottság fontos célkitűzése a graduális és posztgraduális gyógyszerészképzés fejlesztése annak érdekében, hogy az a jövőben is mindig megfeleljen a szakma gyorsan változó követelményeinek. Ennek érdekében a bizottság 2014 tavaszán, Magyarországon eddig egyedülálló, nagyszabású kérdőíves felméréssel fordult a gyógyszerész társadalomhoz. A közel 550 kitöltő válaszainak alapján a szakma széles körű és átfogó képet kapott arról, hogy a gyógyszerészek hogyan értékelik a jelenlegi graduális képzést és annak jövőbeni fejlődési lehetőségeit. A bizottság fontos eredménye volt ez a felmérés, amelynek eredményeiről egyrészt a XV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricuson, saját tematikus szekciója keretei között, valamint a Gyógyszerészet 2014. júliusi számának hasábjain, egy részletes elemzés formájában tájékoztatta a szakmai közönséget

A Társaság életével kapcsolatos tevékenységek

A bizottság fontos szerepet vállal a Társaság életében; az IB elnöke tanácskozási joggal részt vesz a Társaság elnökségi ülésein is. A bizottság együttműködést ápol továbbá több szakmai-tudományos szervezettel, illetve azok ifjúsági tagozatával is, így például a Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezetének Ifjúsági Állandó Bizottságával, a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületével (HUPSA), a budapesti Fiatal Gyógyszerészek Klubjával, a MOSZ Ifjúsági Fórumával és a Magyar Gyógyszerészi Kamarával. Jelen van a bizottság a közösségi médiában is, közösségi oldalán az ifjúságot érintő legfontosabb szakmai híreket és eseményeket teszi közzé, tájékoztat Társaságunk rendezvényeiről, különösen a Rozsnyay és Clauder emlékversenyekkel kapcsolatos információkról, továbbá ösztöndíjakról és pályázati lehetőségekről.

Congressus Pharmaceuticus Hungaricus

A bizottság Társaságunk legnagyobb rendezvénye, a 2014. április 10-12. között, Budapesten megrendezésre került XV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus szervezéséből és lebonyolításából is kivette a részét, így például a kongresszus zárónapján egy saját ifjúsági szekciót rendezett. E nagy sikerű, élénk diszkusszióval kísért szekcióban a bizottság beszámolt tevékenységéről, eredményeiről és további céljairól, továbbá érintette a fiatal magyar gyógyszerészek külföldi gyógyszertárakban történő elhelyezkedésének problémakörét, valamint beszámolt a graduális gyógyszerészképzés helyzetével kapcsolatos kérdőívének eredményeiről. Ezen kívül a bizottság szervezte meg a kongresszus megnyitó ünnepségének és a nyitónapi fogadásnak a zenei programját is, amelyeken – díjazás nélkül – az ifjú gyógyszerészekből és gyógyszerészhallgatókból, valamint az ő zenész ismerőseikből alakult „*Medicina Instrumentalis*” zenekar végzett zenei szolgálatot a konferencia résztvevőinek osztatlan tetszésére.

Alapszabály és SzMSz módosítás

Bizottságunk jelentős mértékben kivette a részét a Társaság Alapszabályának és Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításához szükséges teendőkből, amely dokumentumokba számos javaslata is beépítésre került, valamint az ezekhez kapcsolódó egyéb dokumentumok közül az új szabályozással összhangban álló Belépési Nyilatkozatok (és hasonló jellegű dokumentumok) elkészítését is a bizottság végezte.

A Társaság életével kapcsolatos további tevékenységek

2015. március 13-án a Társaság 1848-as megemlékezésének ünnepi szónoka a bizottság elnöke volt.

Társaságunk új kezdeményezése minden év szeptember 25-én a Gyógyszerészek Világnapjának megünneplése, amelyre első alkalommal 2015-ben került sor. Már ennek során is részt vett az Ifjúsági Bizottság néhány jelentősebb, pl. gyógyszeripari helyszínen a Társaságnak a világnapra készített promóciós matricái terjesztésében és kihelyezésében, a kollégák Világnapról történő informálásában. Az idei Világnap kapcsán a Társaság által a közforgalmú betegellátás közönségét megcélzó patikai rajz- és szelfipályázatok szervezésében, lebonyolításában és a beérkezett pályamunkák kiértékelésében is az Ifjúsági Bizottság jelentős részt vállalt.

Összességében megállapítható, hogy a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Ifjúsági Bizottsága a 2013-2016 időszakban is sokrétű és intenzív tevékenységet folytatott a szakma ifjúságát érintő területeken, számos szép eredményt felmutatva. A bizottság a továbbiakban is az eddigi feladatok ellátása és az eddigi célok mentén folytatja munkáját, de a jövőre nézve új tervei is vannak.

Marosi Attila
IB elnök

A SZAKOSZTÁLYOK BESZÁMOLÓI

Beszámoló a Farmakoterápiás és Gyógyszerészi Gondozási Szakosztály tevékenységéről

A Farmakoterápiás és Gyógyszerészi Gondozási Szakosztály (továbbiakban: szakosztály), kiemelendő, szervezett módon megnyilvánuló tevékenységei a 2012-2016 közötti időszakban az alábbiak voltak:

– Részvétel a TÁMOP 6.2.5.A „Szervezeti hatékonyság fejlesztése a struktúraváltásban érintett intézményeknél: Egységes külső felülvizsgálati rendszer kialakítása a járó- és fekvőbeteg szakellátásban, valamint a gyógyszertári ellátásban” c. uniós projektben.
– A fenti uniós projekthez kapcsolódó továbbképzésekben való részvétel.
– A gyógyszerészi gondozási területhez kapcsolódó publikációs és kongresszusi aktivitás.

A TÁMOP 6.2.5./A projektben gyógyszerészi részről konzorciumi partnerként a Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottság vett részt. A bizottság munkáját és ennek alapján a projekthez kapcsolódó szakmai tevékenységeket is aktívan támogatják a szakosztály tagjai. A pályázat keretében a gyógyszerészi gondozáshoz kapcsolódó standardok (11), illetve 16 gyógyszerészi gondozási szakmai irányelv fejlesztése valósult meg, mind a vény nélküli és a vényköteles gyógyszerkiváltásokhoz, továbbá a nagy, népegészségügyi jelentőségű betegségekhez kapcsolódóan. A harmadik csoportba tartoznak azon speciális állapotok, amelyeknél a gyógyszerek szedésére kiemelt figyelmet kell fordítani, így a várandósok, vagy idős betegek gyógyszerelése. Az elmúlt években ezen gyógyszerészi gondozási szakmai irányelvek bemutatására került és kerül sor az MGYT klasszikus továbbképzés keretében, változó helyszíneken.

A Gyógyszerészetben a szakosztály tagjainak tollából számos, a gyógyszerészi gondozási és farmakoterápiás tevékenységekhez kapcsolódó cikk jelent meg, többek között az interakciós adatbázisok összehasonlító elemzéséről, idősek gyógyszereléséről, a gyógyszerelés által okozott májkárosodásról, váz- és izomrendszeri, illetve véralvadási zavarokkal kapcsolatban. Az elmúlt négy évben valósult meg a Kérdezze meg gyógyszerészét! címmel indított cikksorozat. Ennek alapja az alapszintű gyógyszerészi gondozáshoz kapcsolódó gyógyszerbiztonsági ellenőrzésben is szereplő „Kérdezze meg gyógyszerészét” tabló. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság a honlapján és a Gyógyszerészi Hírlap-ban jelentette meg 14 témában a közvetlen lakossági gyógyszerellátásban dolgozó gyógyszerészek munkáját a gyógyszer-expediálásában segítő gyakorlati szempontú írásait.

Hankó Balázs

Beszámoló az MGYT Gyógynövény Szakosztály tevékenységéről (2013. február – 2016. november)

Az MGYT Gyógynövény Szakosztály (továbbiakban: szakosztály) az elmúlt négy évben is fő feladatának azt tartotta, hogy tudományos és szakmapolitikai programok szervezésével lehetőséget biztosítson a hazai gyógynövénykutatók, a szakterület iránt érdeklődő gyógyszerészkollégák és a gyógynövényalapú termékeket gyártó és forgalmazó cégek képviselői számára eredményeik bemutatására, problémáik megvitatására, valamint az egymás közti tapasztalatcserére. A szakosztály munkájában nagy létszámmal vesznek részt a gyógyszerész-képzőhelyek farmakognóziával foglalkozó intézetei, munkacsoportjai, de a vezetőségben és a tagságban képviseltetve vannak más felsőoktatási intézmények, az államigazgatás és a gyógynövényipar szereplői, és természetesen a közforgalomban dolgozó gyógyszerészek is. A szakosztály a korábbi hagyományokat folytatva olyan rendezvények szervezésében és lebonyolításában vett részt, amelyek

fókuszában a gyógynövényekkel kapcsolatos kutatási eredmények bemutatása és a szakterület problémáinak megtárgyalása volt.

2013-ban indítottuk útjára az Év Gyógynövénye című kezdeményezést. Ennek célja nem csupán a lakosság gyógynövények iránti érdeklődésének felkeltése, hanem a szakosztály társadalmi célú munkájának kiterjesztése is. Fontosnak tartjuk, hogy a kezdeményezés révén a korszerű fitoterápiával kapcsolatosan minél több hiteles információ jusson el a laikusokhoz is. Az Év Gyógynövénye bármely olyan növény lehet, amely a vele kapcsolatos újabb tudományos eredmények miatt az érdeklődés fókuszpontjában van, és része a modern terápiának. A szakosztály vezetőségi tagjai az Év Gyógynövényévé 2013-ban máriatövist (*Silybum marianum*), 2014-ben az orvosi citromfüvet (*Melissa officinalis*), 2015-ben a galagonyát (*Crataegus* sp.), 2016-ban pedig a kamillát (*Matricaria recutita*) választották. A növényeket a 2013-ban indított honlapon (http://evgyogynovenye.hu), poszter prezentációban (CPH XV.), illetve a Gyógyszerészet hasábjain mutattuk be. 2016-ban rajpályázatot hirdettünk „Kamilla, az Év Gyógynövénye, 2016" címmel általános iskolás korú gyermekek számára. Összesen 468 pályamű érkezett nemcsak hazai, de határon túli iskolákból is. A zsűri 3 korcsoportban kiosztott 18 díja mellett egy közönségdíjat is átadtunk annak a pályázónak, akinek rajza a szakosztály Facebook oldalán a legtöbb szavazatot kapta.

2015-ben elindítottuk a *Gyógynövénylap.hu* című ismeretterjesztő honlapot, melynek elsődleges célja, hogy a laikus közönség megbízható információkhoz jusson a gyógynövényekről a világhálón keresztül is. A honlapra feltöltött bejegyzések szerzői a szakosztályban tevékenykedő fiatal kutatók és PhD hallgatók; a tanácsadó szerkesztőbizottságot a vezetőség tagjai alkotják. A rövid, érdekes írások a Facebookon is megosztásra kerülnek, így nagyon sok emberhez elérhetnek a szakmai szempontból helytálló ismeretek. A szakosztály 2015-ben indított Facebook oldala igen népszerű, eddig több mint 900 kedvelője van.

2014-ben a szakosztály számos tagja előadással vagy poszterprezentációval aktívan hozzájárult a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XV. szakmai programjához. A szakosztály tagjai rendszeresen publikálnak a Gyógyszerészetben; a 2016-os évben egy sorozat keretében 12 címlapfotós cikk jelent meg a lapban, a gyógyszerkutatás szempontjából fontos gyógynövényeket és hatóanyagaikat bemutatva.

A beszámolási időszakban szakosztályunk két konferenciát szervezett. 2013. szeptember 27-28. között került megrendezésre a XIII. Magyar Gyógynövény Konferencia Kecskeméten a Három Gúnár Rendezvényházban. A rendezvényre közel 150-en regisztráltak. A XIV. Magyar Gyógynövény Konferenciát a Pannonhalmi Főapátság látogatóépületében rendeztük 2015. május 29-30-án. A kétnapos konferenciának 112 résztvevője volt, többségük egyetemeken vagy közforgalmú gyógyszertárban dolgozó gyógyszerész. Ugyancsak jelentős létszámban voltak jelen a szektorban érintett cégek munkatársai is. A szakosztály vezetőségének sikerült felvenni a kapcsolatot több gyógynövény-tartalmú termékeket gyártó és forgalmazó céggel annak érdekében, hogy rendezvényeink támogatásával járuljanak hozzá a hazai gyógynövénykutatás eredményességének javításához. Ennek köszönhető, hogy a konferenciákat több cég is támogatta, és így azok, a viszonylag alacsony részvételi díj ellenére is nyereséggel zárultak.

A szakosztály mindig fontos célnak tartotta a gyógynövénykutatással foglalkozó szakemberek utánpótlásának biztosítását. Ennek érdekében rendeztük meg első alkalommal 2014. február 14-én a Fiatal Gyógynövénykutatók Fórumát. A Gyógynövénykutató Intézet budakalászi székházában tartott rendezvényen 76 kolléga vett részt. A kezdeményezés sikerét igazolja, hogy azóta évente megrendezzük a fórumot, amelyre 2015-ben és 2016-ban egyaránt június 24-én került sor. A három fórumon összesen nyolc felsőoktatási intézményből 59 előadás hangzott el, melyek keretében PhD fokozattal nem rendelkező fiatalok mutatták be kutatási témájukat és eredményeiket.

A Magyar Biológiai Társaság Botanikai Szakosztályával közös tudományos előadóülések hagyományának feleleventéseként 2014. október 27-én a Magyar Természettudományi Múzeumban nagy sikerű rendezvényre került sor, amelyen 8, a gyógynövénykutatás különböző területéről szóló előadás került bemutatásra. A következő közös rendezvényt 2016. december 5-én rendeztük. Ez alkalommal 7 előadás szerepelt a programban.

Mivel a gyógynövényeket tartalmazó termékek nagy része jelenleg étrend-kiegészítők formájában jut el a fogyasztókhoz, a szakosztály kiemelt figyelmet fordít erre a termékkategóriára. A Magyar Étrend-kiegészítő Gyártók és Forgalmazók Szövetségével (MÉKISZ) kialakított együttműködés keretében évente rendeztünk közösen szakmai napot (Budapest, 2013. június 12., 2014. június 18., 2015. szeptember 24., 2016. december 7.). Az üléseken, amelyek az illetékes hatóságok bevonásával a szakterület problémáinak, aktuális kérdéseinek megtárgyalására biztosítottak lehetőséget, a szakosztály tagjai ingyen vehettek részt.

A szakosztály vezetőségi tagjai, *Dános Béla* és *László-Bencsik Ábel* rendszeresen szerveznek farmakobotanikai terepgyakorlatokat. 2013-ban a Kelet-Mecsek és a budai Remete-hegy, 2014-ben a Velencei-hegység és a Normafa, 2015-ben a Visegrádi-hegység, 2016-ban a Börzsöny és a Budai-hegység természeti szépségeit és növényritkaságait ismertették meg a kirándulni szerető érdeklődőkkel.

A beszámolási periódusban a szakosztály zsűrita-

gok delegálásával járult hozzá a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyek megrendezéséhez. Az MGYT által szervezett *Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei* című továbbképző program keretében a szakosztály több tagja is tartott előadást.

2015 májusától szakosztályunk részt vesz a *European Scientific Cooperative on Phytotherapy* (ESCOP) munkájában. *Csupor Dezső* a tudományos bizottság tagjaként, *Vasas Andrea* pedig külső szakértőként tevékenykedik a szervezetben.

A szakosztály kezdeményezésére, a Richter Gedeon Nyrt. pénzügyi támogatásával az MGYT 2016-ban megalapította a Szász Kálmán-díjat. A Magyar Gyógyszerésztudományért Alapítvány által folyósított díj célja, hogy elismerje és támogassa azokat a 40 évnél fiatalabb gyógynövénykutatókat, akik valamely, a gyógynövényekhez kapcsolódó területen (kutatás, feldolgozás, termékfejlesztés, minősítés, gyártás) kiemelkedő tevékenységet folytatnak. Az első díjazott *Hunyadi Attila* a szegedi Farmakognóziai Intézet docense.

Az utóbbi négy évben szakosztályunk több tagja is elnyerte az MGYT által alapított kitüntetések valamelyikét. A szakosztály legmagasabb szakmai elismerését, az Augustin Béla Emlékérmet adományoztuk 2013-ban *Szendrei Kálmánnak*, 2015-ben *Lemberkovics Évának* több évtizedes szakmai munkájukért. *Hohmann Judit* a gyógyszerészi tudományok területén kifejtett kiemelkedő tevékenységéért Szebellédy László Emlékérmet vehetett át. *Hajdú Zsuzsanna* és *Mozsgai Katalin* a szakosztály-vezetőség munkájában való aktív részvételükért a „Societas Pharmaceutica Hungarica" jutalomérmet kapták.

Csupor Dezső szakosztályelnök,
Rédei Dóra szakosztálytitkár

A Gyógyszeranalitikai Szakosztály beszámolója (2013-2016)

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógyszeranalitikai Szakosztálya (továbbiakban: szakosztály) 2013. február 1-jén, a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ „Hári Pál" előadótermében megtartott tisztújító közgyűlésén választotta meg az új, 15 tagú vezetőséget, mely összetételében képviselte a magyar gyógyszeranalitika széles körét, így a gyógyszergyárakat, kutatóintézeteket, egyetemeket, hatóságot. A vezetőség tagjai a szakosztály elnökének újraválasztották *Vitányiné Morvai Magdolnát*, a titkári funkciót pedig *Völgyi Gergely* vitte tovább.

A szakosztályvezetés célkitűzései között szerepelt az előző vezetőségek által kijelölt úton haladva a szakosztály hagyományainak megőrzése és színvonalas, széles körű érdeklődésre számot tartó rendezvények szervezése, illetve szoros munkakapcsolat ápolása az MGYT társszakosztályaival és szervezeteivel, mely utóbbi a XV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricuson a Gyógynövény Szakosztállyal, a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal és a Gyógyszeripari Szervezettel közös tudományos szekciók szervezésében és lebonyolításában is megnyilvánult. A Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumokat pedig a Magyar Tudományos Akadémia Szerves- és Gyógyszeranalitikai Munkabizottságával és a Gyógyszerésztudományi Osztályközi Állandó Bizottságával együttműködve rendeztük meg.

A szakosztály szakmai rendezvényét, a Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumot minden év áprilisában a megszokott két és félnapos szerkezetben rendeztük meg, mely lehetőséget adott a gyógyszeranalitika új tudományos eredményeinek, irányainak, új metodikáknak és technikáknak a megismerésére. A vezetőség döntése értelmében a kollokviumok ezidáig megszokott tematikáját lényegében folytattuk. Általában az első napon adott hatástani csoportba tartozó vegyületek analitikájával, a második napon analitikai módszerekkel, míg a harmadik napon a minőségbiztosítás és a gyógyszerhatósági szabályozások aktuális kérdéseivel foglalkoztunk.

Sikerként értékelhetjük, hogy a ciklus alatt megrendezett három Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium mindegyikén a résztvevők száma meghaladta a 130 főt, mely a programok kiváló tartalmát és színvonalát tükrözte.

A vezetőség támogatta a hallgatók, PhD-hallgatók, az Anoli-díjra pályázók, valamint nyugdíjas kollégák kedvezményes részvételi díjának bevezetését, valamint a Kollokvium részvételi költségeinek lehetőség szerinti bontását (pl. napijegy, kísérőjegy). A 2016-ban rendezett Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumon első alkalommal nyílt lehetőség tudományos poszterek bemutatására.

Szakosztályunk megkezdte a jövő évi Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium tudományos programjának előkészítését is, a rendezvényre Galyatetőn, 2017. április 20-22. között kerül sor.

A szakosztály részt vesz az Anoli-díj pályázatainak értékelésében és eredményeinek ismertetésében. Szakosztályunk korábbi elnöke, *Török Ilona* által 2006-ban alapított díj azoknak a fiatal gyógyszerészeknek és gyógyszerészhallgatóknak a szakmai továbbfejlődését kívánja segíteni, akik gyógyszeranyagok vagy gyógyszerek kémiai analitikai vizsgálatában fejtenek ki jelentős szakmai munkásságot. Az Anoli-díjak átadására ünnepélyes keretek között a Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumokon kerül sor. A beszámolási időszak alatt Anoli-díjban részesültek: 2013.: *Sohajda Tamás* (kutatói kategória), *Balogh Réka* (hall-

gatói kategória), 2015.: *Tóth Gergő* (kutatói kategória), *Chvatal Anita* (hallgatói kategória), 2016.: *Katona Gábor* (kutatói kategória), *Malcsiner Petra* és *Vesztergombi Dániel* (hallgatói kategória).

Szakosztályunk kiemelt figyelmet fordít a fiatal gyógyszeranalitikusok támogatására, ezért 2014-től a vezetőség egységes döntésével bevezettük a fiatal kutatók részvételének pénzügyi támogatását. A CPH XV. tudományos konferencián 4, a 2016-ban a Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumon pedig 5 fiatal kutató részvételét támogattuk. A XI. Clauder Ottó Emlékversenyen a legjobb analitikai témájú előadást tartó versenyzőnek különdíjat ajánlottunk fel, illetve pénzbeli adománnyal támogatjuk az Emlékverseny rendezési költségeit.

Évente 2-3 alkalommal tartott vezetőségi üléseken a következő félév programjának kialakítása mellett foglalkoztunk a szakma aktuális kérdéseivel is.

1. Szakmai programjaink

A Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumok mellett 2013 őszén első alkalommal részt vettünk a Clauder Ottó Emlékverseny szervezésében is. 2014-ben, a CPH évében, Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumot nem rendeztünk meg, e helyett a szekcióprogramok sikeres lebonyolítására koncentráltunk. 2015 őszén tudományos előadóülést is szerveztünk.

2013

1. XXXIX. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium. Pécs, 2013. április 11-13. (176 résztvevő). Témák: 1. nap: *Szteroid hormonok terápiája és analitikája*. 2. nap: *Analitikai technikák a gyártásközi ellenőrzésben.* 3. nap: *Hamisított és illegális gyógyszerek, designer drogok.*
2. XI. Clauder Ottó Emlékverseny, Budapest 2013. október 17-18. A Gyógyszeripari Szervezettel és a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közös szervezésben.

2014

1. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XV. Budapest, 2014. április 10-12. Szakosztályunk az alábbi 3 szekció eredményes lebonyolításában vett részt:
   a) A Gyógynövény Szakosztállyal közös szekció: *Hamis gyógyszerek, hamisítás gyógyszerrel.*
   b) A Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal és a Gyógyszeripari Szervezettel közös szekció: *Nanotechnológia a gyógyszerfejlesztésben: lehetőségek és tények.*
   c) A Gyógyszeripari Szervezettel és a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közös szekció: *Biológiai gyógyszerek életciklusa, avagy körültekintés a nagymolekulás gyógyszerkészítmények világában.*

2015

1. XL. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium. Balatonfüred, 2015. április 9-11. (165 résztvevő). Témák: 1. nap: *Modern analitikai technikák.* 2. nap: *Gyógyszeranyagok, gyógyszerkészítmények stabilitásvizsgálata.* 3. nap: *Gyógyszerellenőrzés.*
2. A Gyógyszeranalitikai Szakosztály előadóülése. Budapest, 2015. november 27. Az előadóülésen fiatal kollégáink mutatták be eredményeiket:
   – *Sólyomváry Anna*: Lignánok vizsgálata a Fészekvirágzatúak családjába tartozó fajok kaszattermésében. (Ph.D. értekezés előzetes vitája)
   – *Lorántfy* László (RotaChrom Technológiai Kft.): Lehet-e egy folyadék önmagában állófázis a kromatográfiában?

2016

1. XLI. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium. Szeged, 2016. április 7-9. (136 résztvevő). Témák: 1. nap: *Antidiabetikumok analitikája*. 2. nap: *Kémiai elemszennyezők és genotoxikus szennyezők ellenőrzése a gyógyszerkészítményekben. Változások a szabályozásban – kihívások a gyakorlatban.* 3. nap: *Homeopátia, táplálék-kiegészítők tudományos szemszögből.*
2. XII. Clauder Ottó Emlékverseny, Budapest, 2016. október 20-21. A Gyógyszeripari Szervezettel és a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közös szervezésben.

A Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumokról, valamint a CPH XV.-ön elhangzott előadásokról korábban részletesen beszámoltunk a Gyógyszerészet hasábjain, így jelen összefoglalóban ettől eltekintünk.

2. Schulek Elemér Emlékéremmel kitüntetettek

Az elmúlt négyéves ciklusban a szakosztály legmagasabb szakmai kitüntetését, az 1973-ban alapított Schulek Elemér Emlékérmet kapták:
– 2013.: *Elekné Vörös Zsuzsanna,*
– 2015.: *Prof. Perjési Pál,*
– 2016.: *Némethné Palotás Júlia.*

3. A szakosztály pénzügyi helyzete

Szakosztályunk pénzügyi helyzete stabil. A vezetőség 2013 elején 4.734.558 Ft szakosztálypénzzel vette át a szakosztályt, amely összeget elsősorban a Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumok nyereségeinek köszönhetően 5.921.578 Ft-ra gyarapított. Pénzügyi stabilitásunk a rendezvényünk rendszeres támogatóinak, az egyes gyógyszeripari vállalatoknak, illetve kiállítóinknak köszönhető.

Vitányiné Morvai Magdolna szakosztályelnök
Völgyi Gergely szakosztálytitkár

Beszámoló a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály 2013–2016. évi tevékenységéről

A szakosztály tisztségviselői

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságban lezajlott tisztújítási folyamat eredményeképpen a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály (továbbiakban: szakosztály) vezetősége 2013. február 1-től az alábbi összetételben dolgozott: *Ambrus Tünde* (elnök), *Ferentzi Mónika* és *Fodor András* (alelnökök), *Gaál Emese* (titkár), valamint *Budaházy István, Gőbel József, Kata Mihály, Péter H. Mária, Sági Erzsébet, Simon Lajos, Szmodits László, Tatár György.*

Facebook-oldal

2013 májusában elindítottuk a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály oldalát a Facebook közösségi hálózaton, amely a *www.facebook.com/MgytGyogyszeresztortenet* címen érhető el. Az oldal célja, hogy szakosztályunk tagjait, gyógyszerészeket, egyetemi hallgatókat, érdeklődőket tájékoztassa a Társaság, rokon szervezetek és intézmények rendezvényeiről, továbbá múzeumokat, gyógyszerész- és orvostörténeti érdekességeket mutat be, könyv-, folyóirat- és honlapajánlókkal, jeles évfordulók felelevenítésével népszerűsíti a gyógyszerészi és rokon hivatások történetét, fejlődését és jelenét.

Rozsnyay Mátyás Emlékversenyek

A XLVIII. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny (Miskolc, 2013), a XLIX. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny (Budapest, 2014), az L. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny (Orosháza, 2015) és az LI. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny (Gödöllő, 2016) Bíráló Bizottságának munkájában a szakosztály részéről mindegyik alkalommal Ambrus Tünde szakosztályelnök vett részt. Az Emlékverseny 50. évfordulója tiszteletére megjelentetett emlékkönyv munkálatainak koordinálását is szakosztályunk kapta feladatul, a kiadvány felelős szerkesztője Ambrus Tünde volt, aki a jubileumi rendezvény zárónapján megemlékező előadást is tartott.

Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Kongresszusok

A gyógyszerésztörténet és a rokon szakterületek művelőinek legjelentősebb nemzetközi fóruma az elmúlt választási időszakban két alkalommal került megrendezésre. A Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Társaság (ISHP-IGGP) és a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia (AIHP) védnöksége alatt megvalósuló 41. kongresszus Párizsban (2013. szeptember 10-14.), a 42. kongresszus pedig Isztambulban (2015. szeptember 8-11.) zajlott le. A kongresszusnak mindkét alkalommal voltak magyar résztvevői, közöttük szakosztályunk tagjai is, akik előadások és poszterek bemutatásával vettek részt a kongresszus szakmai programjában. Hagyomány, hogy a kongresszusok keretein belül kerül sor az ISHP kibővített végrehajtó bizottsági üléseire is, amelyek alkalmával az MGYT-t és a szakosztályt Ambrus Tünde elnök képviselte.

XV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus

Az MGYT 2014 áprilisában megrendezett kongresszusának előkészületei során a rendezvény Tudományos Bizottságában szakosztályunkat Ambrus Tünde elnök képviselte. A szakosztály szekcióülésére a kongresszus első napján, 2014. április 10-én került sor. A „Múlt nélkül nincs jövő!" mottó jegyében a szekción belül hat előadás hangzott el, a poszterszekcióban pedig hét gyógyszerésztörténeti témájú poszter került bemutatásra. A kongresszus második napján három, a közelmúltban megjelent gyógyszerésztörténeti témájú könyvvel ismerkedhettek meg az érdeklődők a szerzők jelenlétében. A szekcióülés keretében került sor szakosztályunk legmagasabb szakmai kitüntetése, az Ernyey József Emlékérem átadására, amely kiemelkedő gyógyszerésztörténeti munkásság elismeréséül adományozható. Szakosztályunk javaslatára, az MGYT elnökségének döntése értelmében 2014-ben az Ernyey József Emlékérmet két kitüntetett vehette át: *Péter H. Mária* és *Ferentzi* Mónika.

A kongresszust megelőzően, 2014 februárjában és márciusában egy öt héten át tartó, interaktív kvízjátékot szerveztünk gyógyszerészhallgatók számára. A játék lebonyolítása a szakosztály Facebook-oldalán keresztül történt; tíz fordulóból állt, felölelve a magyar és európai gyógyszerészet több korszakát. A játékba összesen 14 egyetemi hallgató kapcsolódott be. A legtöbb pontot gyűjtő versenyző jutalma a CPH XV-re szóló belépőjegy volt, amelyet *Kiss Melinda Éva* szegedi gyógyszerészhallgató nyert el.

Részvétel az MTA Gyógyszerészettörténeti Albizottsága munkájában

Az MTA Orvostörténeti Munkabizottsága (V. Orvosi Tudományi Osztály / Klinikai Tudományos Bizottság) 2015 februárjában tett javaslatot a munkabizottságon belül a Gyógyszerészettörténeti Albizottság létrehozására. Az albizottság elnöki teendőit Ambrus Tünde látja el (egyúttal az Orvostörténeti Munkabizottság állandó, szavazati jogú tagja), az albizottság további tagjai: Budaházy István, *Csupor Dezső, Papp Nóra*, Péter H. Mária, *Szabó Attila* és Tatár György, akik egyúttal az Orvostörténeti Munkabizottság állandó meghívott, tanácskozási jogú tagjai. Az albizottság alakuló ülésére

2015 júliusában Szegeden került sor. 2016. április 21-én az albizottság szakosztályunkkal, a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társasággal és a Semmelweis Orvostörténeti Könyvtárral együttműködve tudományos előadóülést szervezett két jeles gyógyszerész, Kabay János és Sztankay Aba halálának 80. évfordulója tiszteletére. Az ülés előadói: Tatár György, Szabó Attila, Ambrus Tünde és *Dobson Szabolcs* voltak.

Thinagl Szerafin emléktáblájának felavatása

Thinagl Szerafin (1880-1956), az első magyar gyógyszerésznő halálának 60. évfordulóján Isaszegen, egykori működési helyén, emléktábla felállítását kezdeményezte az Isaszegi Múzeumbarátok Köre. A kezdeményezéshez a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály közvetítésével az MGYT is csatlakozott. Az emléktábla-avató ünnepségre 2016. november 5-én került sor az isaszegi Falumúzeumban, ahol az MGYT képviseletében Ambrus Tünde mondott köszöntőt, Péter H. Mária avatóbeszédet tartott és *Rádóczyné Kovács Zsuzsanna* volt az emléktábla egyik leleplezője.

Részvétel az MGYT és más szervezetek rendezvényein

Szakosztályunk tagjai állandó résztvevői az MGYT, a megyei szervezetek, további szakosztályok, a Vértesacsai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvány, a Magyar Orvostörténelmi Társaság és más szervezetek rendezvényeinek. 2013 márciusában, az Arany Sas Patikamúzeumban megrendezett hagyományos koszorúzási ünnepségen Sági Erzsébet, szakosztályunk vezetőségi tagja, az MGYT szenátora tartotta az ünnepi beszédet. Több tagunk (Szmodits László, Kata Mihály, Sági Erzsébet, Ambrus Tünde) aktív résztvevője továbbá az MGYT Pantheon Bizottságában zajló munkának is. A Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság Nyári Egyetemein – 2013-ban Kalocsán, 2014-ben Gyulán, 2015-ben Szegeden és 2016-ban Székesfehérváron – szintén szép számban vettünk részt, tagjaink (Szmodits László, Ambrus Tünde, Péter H. Mária, Kata Mihály, Szabó Attila) előadás megtartásával is hozzájárultak ezen rendezvények szakmai programjához.

Ambrus Tünde szakosztályelnök

Beszámoló a Gyógyszerkutatási Szakosztály tevékenységéről: 2012–2016

A Társaság tagsága és az egész magyar gyógyszerésztársadalom körében ismert, hogy a Gyógyszerkutatási Szakosztályt pótolhatatlan veszteség érte: idén szeptemberben elhunyt *prof. Falkay György*. Professzor úr emlékét mind a szakosztály, mind a tagság nagy becsben őrzi.

A beszámolási időszakban a Társaság legjelentősebb szakmai eseménye a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus (CPH) 2014. volt. Ezen a szakosztály két szekció szervezésével vett részt. A „*Farmakológiai kutatások az egyetemi intézetekben*” című szekcióban a hazai farmakológiai műhelyek mutatták be főbb kutatási irányaikat, ill. adtak ízelítőt aktuális eredményeikből. Elsősorban a gyógyszertani kutatásaikról széles körben ismert intézetek mutatkozhattak be, ugyanakkor olyan munkacsoport is lehetőséget kapott, ami kutatási spektrumát a közelmúltban terjesztette ki a farmakológia irányába. A 9 előadásból a hallgatóság átfogó képet kaphatott a hazai egyetemeken folyó farmakológiai kutatásokról. A CPH zárónapján „*A modern gyógyszerkutatás stratégiái és új technikái*” című szekciót a szakosztály az MTA Gyógyszerésztudományi Osztályközi Állandó Bizottságával közösen szervezte. A szekció 5 előadója – döntően az ipari gyógyszerkutatás képviseletében – igen részletgazdag képet festett a gyógyszerkutatás újszerű trendjeiről, jelenkori kihívásairól.

A szakosztály a szekciók szervezésén túl, anyagilag is támogatta a képzőhelyek fiatal kutatóinak – PhD hallgatók és gyakornokok – kongresszusi részvételét. Pályázat útján 11 fiatal kolléga regisztrációjának támogatására nyílt lehetőség.

A szakosztály és a PTE Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet közösen szervezett szimpóziumot „*A biofarmácia helye, szerepe és lehetőségei a gyógyszerészképzésben és a gyógyszerkutatásban*” címmel Pécsett, 2014 októberében. A szimpóziumon elhangzott 11 előadás, ill. az azt követő moderált kerekasztal beszélgetés kiváló lehetőséget teremtett az egyetemi oktatók-kutatók és a gyógyszeripari szakemberek közötti véleménycserére, egymás látásmódjának megismerésére. A résztvevők egyértelműen sikeresnek ítélték a rendezvényt, egyetértettek abban, hogy további hasonló szimpóziumok szervezésére is igény van a terület hazai művelőinek részéről.

A szakosztály rendszeresen képviselteti magát a Rozsnyay Mátyás Emlékverseny zsűrijében. A 2013-ban Miskolctapolcán rendezett Emlékversenyen a szakosztályt *Kovács Ida* egyetemi tanársegéd képviselte, míg a 2015-ben Orosháza-Gyopárosfürdőn rendezett jubileumi Emlékversenyen a szakosztály elnöke vett részt a Bíráló Bizottság munkájában.

Zupkó István

Beszámoló a Gyógyszertechnológiai Szakosztály 2012 -2016 között végzett munkájáról

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály (továbbiakban: szakosztály) munkaprogramjának legfontosabb célkitűzése volt, hogy egyrészt a hazai illetve nemzetközi gyógyszertechnológiai kutatás és fejlesztés helyzetének áttekintésével, másrészt a nemzetközi irányzatok kihívásaira adott lehetséges válaszok megfogalmazásával segítse a szakterület fejlődését. Feladatunknak tekintettük a gyógyszertechnológia szerepének és új lehetőségeinek feltárását, valamint megismertetését a gyógyszerkészítés, szorosabbra fogva a kapcsolatot a gyógyszergyártás, gyógyszertári gyógyszerkészítés, oktatás, kutatás, termékfejlesztés valamint a gyógyszerfelügyelet területein dolgozó kollégáinkkal.

2013. február 8-án került sor a szakosztály tisztújító ülésére, amelyen a küldöttek teljes egyetértésével a korábbi 17 tagú vezetőség helyett 25 fős vezetőséget választottunk. Ezt indokolta a minél szélesebb kapcsolat kialakítása a gyógyszertechnológia különböző területeivel.

Fontos célkitűzésünk volt nemzetközi kapcsolataink ápolása és fejlesztése mellett az MGYT-n belül az egyes szakosztályok, szervezetek közötti együttműködés erősítése. 2013 októberében jelentős támogatást nyújtottunk az MGYT Gyógyszeripari Szervezete által korábban önállóan szervezett *Clauder Ottó Emlékverseny* megrendezéséhez. A támogatáson kívül biztosítottunk egy különdíjat is, melyet a legjobb, nem helyezést elért gyógyszertechnológiai témakörben elhangzott előadás készítője, *Füredi Petra* nyert el. Tekintettel a gyógyszertechnológiai és biofarmáciai kutatások iránti érdeklődés növekedésére, szükségesnek láttuk olyan megállapodás megkötését a Gyógyszeripari Szervezettel, hogy a jövőben közös szervezésben kerüljön megrendezésre a *Clauder Ottó Emlékverseny*. A szakosztály javaslatára a kuratórium munkájában *prof. Hódi Klára* a szakosztály delegáltjaként vesz részt.

2014-ben kiemelt feladatunk volt a *Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XV.* szakosztályi programjainak előkészítése, az előadók felkérése. A szakosztály a Gyógyszeripari Szervezettel, a Gyógyszeranalitikai Szakosztállyal, valamint a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztállyal közösen rendezett szekciójának jelmondata *„Nanotechnológia a gyógyszerfejlesztésben: lehetőségek és tények”* volt. Az általunk felkért előadók: *prof. Marosi György, prof. Révész Piroska, Bácskay Ildikó, Ujhelyi Gabriella, Bódis Attila*, és *Demeter Ádám*. A szekció megnyitóján a szakosztály vezetőségének javaslata alapján 2 kolléga (*Ujfalussy György* és *prof. Kata Mihály*) Hintz György Emlékérem kitüntetést vehetett át.

Szakosztályunk feladatának tekintette a szakterületen dolgozó fiatal, tehetséges kollégák hazai (pl. CPH) és nemzetközi (pl. BBBB) konferencia részvételének támogatását, szakmai fejlődésük segítését mind a 4 képzőhelyről.

A szakosztály vezetősége a FoNo-ban szereplő készítmények előállítása során felmerülő problémák feltárására, az új Szabványos Vénygyűjteménnyel kapcsolatos kérdések megvitatására 4 tagú munkabizottságot hozott létre (tagok: *ifj. Regdon* Géza, mint a bizottság vezetője, *Hajdú Mária, Bácskay Ildikó, Mayer Klára*).

Tekintettel a gyógyszertechnológia és biofarmácia területeinek szoros kapcsolatára és egymásra utalt fejlődésére, indokoltnak láttuk a szakosztály *Biofarmáciai Munkacsoportjának* létrehozását. Folytatva az egynapos *Gyógyszertechnológiai Kollokvium* rendezvények hagyományát, 2015. január 16-án a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán szervezett *Gyógyszertechnológia és Biofarmácia Kollokvium* keretében kihelyezett szakosztály vezetőségi ülést tartottunk. A tudományos ülésen résztvevő érdeklődő kollégák belépésével alakult meg a munkacsoport.

A 2015. év kiemelkedő eseménye volt az Ipari Szervezettel közösen megrendezésre került *„Gyógyszertechnológiai és Ipari Gyógyszerészeti Konferencia 2015”* szervezése. A rendezvényen több mint 250 kolléga vett részt 2015. október 15-17 között Siófokon, a Hotel Azúrban. 7 felkért plenáris előadás, 17 bejelentett, valamint 3 céges előadás hangzott el, illetve 20 poszter került bemutatásra. A korábbi évekhez hasonlóan mind a 4 képzőhelyről támogattuk 1-1 fiatal kolléga részvételét. A konferencia megnyitóján két kolléga *Hintz György Emlékérem* kitüntetésben részesült (*prof. Marton Sylvia* és *Csernák László*). Számos kiállító és hirdető, illetve támogató cég járult hozzá a konferencia szakmai és pénzügyi sikeréhez.

2016. október 20-21 között került megrendezésre a *XII. Clauder Ottó Emlékverseny*, ahol már az Ipari Szervezettel közösen, mint társrendezők vettünk részt. A tudományos programban összesen 31 előadás hangzott el, amelyek közül 14 foglalkozott gyógyszertechnológiai tématerülettel.

Vezetőségi tagjaink szerepet vállalnak a gyógyszertechnológiai területeket is érintő szakmai versenyek zsűrifeladataiban. Tagjaink közreműködnek a hazai gyógyszerészeti szakfolyóiratok illetve kiadványok szerkesztőségi munkájában és rendszeresen vesznek részt továbbképző tanfolyamok előadóiként a meghirdetett rendezvényeken. Az MGYT igen fontosnak tartotta szakmai továbbképzési feladatainak teljesítését, melyet vezetőségi tagjaink tanfolyam-előadások megtartásával, a gyógyszertechnológia új eredményeinek bemutatásával segítették.

Reményeink szerint a szakosztály munkájával hozzájárult a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tevékenységéhez, a gyógyszerészet, és ezen belül a gyógyszertechnológia szemléletének fejlesztéséhez.

Antal István
a Gyógyszertechnológiai Szakosztály elnöke

A Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály elmúlt négy éve…

A Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály (továbbiakban: szakosztály) megújítására, vezetőségének választására 2013. február 1-én került sor.

Tagjaink aktív részvételével, a versenyzők felkészítésének segítésével valósult meg a XLVIII. Rozsnyay Mátyás verseny 2013 májusában Miskolcon, melyen Gyógyszerügyi Szervezési témában 5 versenyző vett részt.

Még a 2013-as évben elkezdődtek a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XV. szervezési munkálatai. Három különböző szekcióba delegált a szakosztályunk előadókat. A „Praxis" szekciók keretében az alábbi előadások hangoztak el, akiket a szakosztályunk delegált:

I. Helyettesítés a gyógyszeres terápia biztonságának megvalósítása: gazdasági és etikai szempontok fekvő- és járóbeteg ellátásban
   – *Lantos Zoltán:* Gyógyszerelési kockázatok, a hatástalanság veszélyei – terápiahűség a mindennapokban.
II. Elméletileg lehetséges – gazdaságilag megengedhető? Innovatív készítmények a napi terápiás gyakorlatban – finanszírozásuk gondjai a fekvő- és járóbeteg ellátásban
   – *Mikola Bálint:* A gyógyszerészi hivatás fejlesztésének fő irányai a közvetlen lakossági gyógyszerellátásban.
   – *Varga Erzsébet, Püski Gabriella, Mészáros Ágnes:* Gyógyszer és fitofarmakon interakciók költségvonzata.
III. Gyógyszerkezelési kockázatok: veszélyes gyógyszerek, figyelmetlen alkalmazók; az internet szerepe a betegek informálásában
   – *Meskó Bertalan:* Orvoslás a digitalizálódó világban.
   – *Batka Gábor:* Veszélyes OTC gyógyszerek, interakciók a NSAID-nál.

A szekciók sikerességének biztosítékai voltak a fenti szakemberek szerteágazó tudományos ismeretei, gyakorlatuk, egyedi előadás technikájuk.

2014 májusában került sor az MGYT Budapesti Szervezetének rendezésében a XLIX. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyre. Gyógyszerügyi szervezés témában 4 versenyző tartott előadást.

A tavalyi évben ötvenedik alkalommal kerül megrendezésre a fiatal gyógyszerészek Rozsnyay Mátyás Emlékversenye, melyre ez alkalommal a Békés megyei Orosháza-Gyopárosfürdőn került sor. A 28 versenyelőadásból 5 előadó témája volt gyógyszerügyi szervezés.

2016-ban sajnálatos módon csak egy versenyző indult gyógyszerügyi szervezési témában, aki meg is nyerte sokszínű előadásával a versenyt. Ő *Kresznovszki Miklós* ifjú, ambiciózus kolléga.

Az elmúlt négy évben számos rendelet és törvénymódosítás történt, közel 50 alkalommal kérték a szakmai véleményezést, ezeknek a rövid idejű kiértékelése, véleményezése a szakosztályunk vezetőségének fontos, állandó feladata. Számos egészségügyet, gyógyszerügyet, kórházak működését érintő módosításra került sor. A jövőben is hatékonyan kívánunk részt venni a gyógyszerészetet érintő törvények, rendeletek előkészítő és véleményező munkájában.

Fontosnak tartja szakosztályunk a folyamatos kapcsolattartást az MGYT szakosztályaival, szervezeteivel, a Gyógyszerész Szakmai Kollégiumokkal, az ÁNTSZ-szel, az OGYÉI-vel, az ÁEEK-kel, az OEP-pel, a MOSZ-szal, a Magyar Gyógyszerészi Kamarával, a gyógyszerészet és egészségügy egyéb területein tevékenykedő szervezetekkel.

Major Csilla Ph.D.
elnök
MGYT Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály

Beszámoló az MGYT Oktatási Szakosztályának munkájáról

Az Oktatási Szakosztály (továbbiakban: szakosztály) elnöke: *Kovácsné Bácskay Ildikó*, titkára: *Bertalanné Balogh Emese*. Tagjai: *Balázs Andrea* (SE, Farmakognóziai Tanszék), *Halmos Gábor* (DE, Biofarmáciai Tanszék), *Gáspár Róbert* (SZTE, Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet), *Kovácsné Balogh Judit* (SE, Egyetemi Gyógyszertár, Gyógyszerügyi Szervezési Intézet), *Krajsovszky Gábor* (SE, Szerves Vegytani Intézet), *Laufer Rudolf* (SE, Gyógyszerhatástani Intézet), *Mészáros Ágnes* (SE, Egyetemi Gyógyszertár, Gyógyszerügyi Szervezési Intézet), *Molnár Béla* (PTE, Klinikai Központi Gyógyszertár), *Soósné Csányi Erzsébet* (SZTE, Gyógyszertechnológiai Intézet), *Tekes Kornélia* (SE, Gyógyszerhatástani intézet).

A szakosztály első egyik legfontosabb feladata a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság *Congressus Pharmaceuticus Hungaricus* (2014. április 10.-én) rendezvényén önálló szekció megszervezése volt. A szekcióban hat előadás hangzott el, amelyek a graduális curriculum problémáit, az oktató gyógyszertárak, a kórházi-klinikai gyógyszertárak részvételét, a gyógyszeripar szempontjából a gyógyszerészképzés helyzetét, a szakképzést, valamint a fiatal gyógyszerészek szempontjait vitatták meg. Legfontosabb eredményünknek ismerjük el, hogy a szekcióban a Gyógyszer-

résztudományi Karok dékánjai és a Társaság elnöke szándéknyilatkozatot írtak alá, amelyben kifejezték, hogy oktatási kérdésekben évente legalább egy alkalommal megbeszélést folytatnak a gyógyszerész graduális és posztgraduális képzésről, egyeztetési céllal. Az első megbeszélésre 2014. október 3-án került sor, amikor meghatároztuk a főbb tennivalókat. Elsőként a záróvizsga előtti közforgalmú és kórházi gyógyszertári gyakorlatok tematikáinak harmonizálása volt a feladat. Ennek érdekében a gyógyszerellátási és a kórházi munkabizottság kezdte el munkáját. A bizottság tagjai a négy képzőhely delegáltjai mellett a szakosztály vezetőségi tagjai voltak.

A bizottságok először elemezték a négy képzőhely tematikáit, majd véleményeket gyűjtöttek a változtatásokkal kapcsolatban, végül javaslatot tettek az egységes tematikára. Az egyeztetéseken történt módosításokat követően készült el a záróvizsga előtti kórházi és közforgalmú gyógyszertári gyakorlatok egységes tematikája. A tematikákat véleményezésre megküldtük a Magyar Gyógyszerészi Kamara elnökségének, valamint az MGYT megyei szervezeteinek is. A végső változatot a dékánok 2015. szeptember 22-én jóváhagyták, majd a Kari Tanácsok fogadták el, és ezután a 2016/2017. tanévtől bevezetésre kerültek. A tematikák kidolgozása során kiemelt szempont volt, hogy a gyakorlat elvégzése után a hallgató képes legyen elméleti ismereteit a gyakorlatban megfelelően alkalmazni, valamint alkalmassá váljon a betegekkel való kommunikációra. A számonkérés módja tekintetében az elektronikus munkafüzet vezetését tartottuk legmegfelelőbbnek, amelyben hetente két gyakorlati problémát kell ismertetnie a hallgatónak. Ezeket az oktató gyógyszerész 5 fokozatú jeggyel értékeli, majd a gyakorlat befejezésekor 3 fokozatú minősítéssel a hallgató teljes gyakorlati munkáját. A megfelelő visszajelzések mindkét irányban fontosak: a gyakorlat befejezését követően a hallgatók is értékelik a gyakorlóhelyet és az oktató gyógyszerészt. A dékánok egyetértettek abban is, hogy a záróvizsga előtti közforgalmú szakmai gyakorlatot két gyógyszertárban is lehet teljesíteni, hathetenkénti váltásban. Megítélésük szerint ez biztosíthatja a hallgatók szélesebb körű tapasztalatszerzését, mivel a különböző forgalmú gyógyszertárakban eltérő gyakorlattal találkozhatnak.

A záróvizsga gyakorlati tematikáinak harmonizálása mellett elkezdődött az egységes gyógyszertári akkreditációs rendszer kidolgozása is. Az előkészített javaslat utolsó egyeztetése 2016. februárban történt, a hozzá kapcsolódó szükséges dokumentumok is elkészültek.

Nagy eredménynek tartjuk, hogy a 2015. október 15-17. között megrendezett Gyógyszertechnológiai és Ipari Gyógyszerészeti Konferencia Gyógyszeripari Fórumán, amelyet a szakosztály szervezett és koordinált, a MAGYOSZ és a jelenlévő gyógyszergyárak képviselői együttműködési készségükről biztosították a Karok képviselőit annak érdekében, hogy nagyobb számban vehessenek részt gyógyszerészhallgatók ipari gyakorlaton, jól kidolgozott tematikával és rugalmasabb keretek között. A munka első lépése a lehetséges gyakorlóhelyek kapacitásának felmérése. Ezért az MGYT és az MGYK egyeztetést kezdeményezett a MAGYOSZ képviselőivel a kapacitás és a hallgatói igények pontos rögzítésére.

A szakosztály képviseletében Bácskay Ildikó részt vett a Gyógyszerészképzés Képzési és Kimeneti Követelményeinek módosításának egyeztetésére összehívott megbeszélésen. Javaslatot tettünk a záróvizsga előtti szakmai gyakorlat egyben való letöltésére, a jelenlegi megosztott 2 + 4 hónap helyett.

Ebben a ciklusban, 2016. április 15.-én összehívott vezetőségi ülésen javaslatot tettünk az MGYT elnökségi tagjaira, majd megválasztottuk a 2016. május 7.-re összehívott küldöttgyűlés szakosztályunk által delegált küldötteit. Megbeszéltük a feladatokat az egységes II. és III. év után eltöltendő nyári gyakorlati tematikákra vonatkozóan.

A szakosztály ebben a ciklusban a CPH-nak köszönhetően meg tudta növelni pénzkészletét, gazdálkodása kiegyensúlyozott. A következő vezetőség feladata a nyári gyakorlati tematikák véglegesítése után, a szakképzésre vonatkozó összevont dékáni egyeztetés megszervezése, amely kiemelten fontos és hangsúlyos terület lehet.

Kovácsné Bácskay Ildikó
az Oktatási Szakosztály elnöke

A SZERVEZETEK BESZÁMOLÓI

A Gyógyszeripari Szervezet 2013 – 2016. közötti tevékenysége

A Gyógyszeripari Szervezet (továbbiakban szervezet) vezetőségének létszáma jelenleg 29 fő. A vezetőség összetételét úgy igyekeztünk kialakítani, hogy lehetőség szerint a hazai gyógyszeripar nagy része és az egyetemek képviseltetve legyenek. Így a vezetőség révén módunk van a tagsággal személyesebb kapcsolattartásra is. A vezetőség összetételének kialakításában ezen kívül szempont volt még, hogy minél több fiatal (35 év alatti) kollega is részt vegyen a rendszeres munkában, ezzel célunk az, hogy intenzíven bevonjuk őket a szervezet munkájába, feladatokkal bízzuk meg őket a tapasztalatszerzés és a közösségi munka gyakorlatának elsajátítása érdekében. Ezzel a jövő vezető tisztségviselőinek utánpótlását szeretnénk biztosítani.

Vezetőségi üléseket havi gyakorisággal tartunk, kivétel ez alól 2 nyári hónap, valamint azok a hónapok, amikor rendezvényünk van.

A vezetőségi ülések emlékeztetőit minden vezetőségi tag megkapja és archívumban őrizzük. Célunk, hogy munkánk transzparenciájának biztosítására ezeket a jegyzőkönyveket az MGYT honlapján (a Gyógyszeripari Szervezet oldalán) is olvashassák tagjaink és az érdeklődő kollégák.

A 2013. évi tevékenység

A 2013. évet a szervezet egy, az EIPG által kiadott konzultációs anyag véleményezésével kezdte, még a tisztújító közgyűlést megelőzően. A véleményezésre kiadott anyag a gyermekgyógyászati készítmények fejlesztésének előírásait taglalta.

A szervezet életében kiemelkedő következő esemény a tisztújítás volt 2013. február 1-én. A tagság összesen 30 főnek szavazott bizalmat. Közülük sajnos még abban az évben örökre elhagyott minket *Seress István*, így a vezetőség létszáma jelenleg 29 fő.

Az EIPG Nemzetközi Szervezet tagságában folytatódik a munka. A szervezet képviseletét *Gál Georgina* látja el. A minden évben egy alkalommal megtartott vezetőségi ülésen elhangzottakról a vezetőség számára az ülést követő találkozónkon beszámol. Az EIPG számos nemzetközi ajánlás- és irányelvtervezetet küld véleményezésre tagjainak, szakértők véleményét figyelembe véve és az ő bevonásukkal mi is küldtünk javaslatokat főleg az oktatás és az ipari gyógyszergyártás területét érintő kérdésekben.

Rendezvényeink

1. MGYT GYISZ – EOQ MNB közös szakmai nap. 2013. február 1., Semmelweis Egyetem Hőgyes Tanterem, Budapest.

A rendezvényt közösen szerveztük az EOQ Magyar Nemzeti Bizottságának Gyógyszeripari Szakbizottságával. A szakmai délután a következő előadások hangoztak el:

– *Répási János* (TEVA Gyógyszergyár Zrt.): Az európai hatóanyag-ellátás zavaros helyzete, GMP vonatkozásai és hatásai
– *Holló-Szabó Péter* vezető tanácsadó (WIL-ZONE Tanácsadó Iroda): A GMP és a gyógyszergyártás jogi szabályozásának változásai
– *Márkus Bernát* (GYEMSZI-OGYI, Budapest): Quality by Design- tapasztalatok hatósági szemmel.
– *Heinold László* (CAMO szoftver): A QbD lehetőségei szoftveres támogatás esetén, a „Design Space" meghatározása és „megtartása"

Az előadásokat számos kérdés és élénk diszkusszió követte. A résztvevők létszáma kb. 100 fő volt. A szakmai napon elhangzott előadások tartalmáról részletesebben a „Gyógyszerészet" hasábjain olvashattak a kollégák.

2. *Bacsa György Emlékülés*. 2013. május 22. Semmelweis Egyetem Hőgyes Tanterem, Budapest. A rendezvényt közösen szerveztük az EOQ Magyar Nemzeti Bizottságának Gyógyszeripari Szakbizottságával. Témája gyógyszerhatóanyagok minősége, GMP ellenőrzési tapasztalatok. A szakmai délután a következő előadások hangoztak el:

– *Jávor Judit* (TEVA Gyógyszergyár Zrt.): A gyógyszerhamisítással kapcsolatos új szabályozás főbb elemei
– *Szabó Mónika* (Bayer Hungaria Kft.): Gyógyszertörzskönyvezési változások hatásai a forgalmazásra
– *Ispány Klára* (CEMELOG Zrt.): Kihívás-e az új (GDP) Good Distribution Practice a magyar gyógyszer-disztribúció szereplőinek?
– *Vajdai Márta* (Accelsiors CRO and Consultancy Services): Minőségbiztosítás a klinikai kutatás területén

Az előadásokat számos kérdés és élénk diszkusszió követte. A résztvevők létszáma kb. 100 fő volt. A szakmai napon elhangzott előadások tartalmáról részletesebben a „Gyógyszerészet" hasábjain olvashattak a kollégák.

3. XI. Clauder Ottó Emlékverseny. 2013. október 17-18. Hotel Benczur, Budapest.

A Clauder Ottó Emlékversenyt a szervezet ebben az évben már a Gyógyszeranalitikai és Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közösen rendezte. A rendezvényen való részvétel mindenki számára ingyenes, a versenyzők szállásköltségét és a helyszínnel kapcsolatos felmerült költségeket a szervezők a már

kialakult hagyományokhoz hűen fedezik. A versenyelőadások száma 25 volt. Az első, második és harmadik helyezett előadás kiválasztására a Kuratórium tagjai tettek javaslatot a verseny alapszabályában rögzített szempontok figyelembe vételével. Mindhárom előadó pénzjutalomban részesült, az első helyezett Clauder Ottó Emlékérmet kapott. Mivel a remek előadások közül mindig nagyon nehéz az első hármat kiválasztani, ezért több különdíj kiosztására is sor került. A fiatalok egymással való találkozásának és ismerkedésének lehetőségét kötetlen formában a verseny második napjának estéjén biztosítottuk egy ünnepélyes vacsorával, ahol az eredmény kihirdetésére is sor került. A rendezvényre közel 120 kolléga volt kíváncsi. A verseny részleteiről a „Gyógyszerészet"-ben olvashattak beszámolót.

4. MGYT GYISZ – Meditop Gyógyszeripari Kft. közös szakmai nap. 2013. november 28. Meditop Gyógyszeripari Kft. konferenciaterme, Pilisborosjenő. A rendezvény témája a Pro-C-epT laboratóriumi berendezéseket gyártó cég termékeinek elméleti és gyakorlati bemutatása, a magyarországi forgalmazó telephelyén. A szakmai délutánon a következő előadások hangoztak el:

– *Filip Van der Gucht* (Pro-C-epT, Belgium): Spray Drying process technology, an instant Drying Process to engineer a particle.
– *Sovány Tamás, Kristó Katalin, Hódi Klára, ifj. Regdon Géza* (Szegedi Tudományegyetem): Pro-C-epT készülékekkel kapott eredmények és tapasztalatok az SZTE Gyógyszertechnológiai Intézetében.
– *Sóti Péter Lajos, Nagy Zsombor Kristóf, Marosi György* (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem): Porlasztva szárított szilárd diszperziók előállítása és vizsgálata.
– Gépbemutató a Meditop Gyógyszeripari Kft. fejlesztési laboratóriumában az új készülék családról (örvényáramú granuláló berendezés / fluidizációs szárító-granuláló-bevonó berendezés / perforált üstbevonó berendezés / porlasztva szárító berendezés).

Az előadásokat számos kérdés és élénk diszkusszió követte. A rendezvényen kb. 30 kollega vett részt.

A 2014. évi tevékenység

2014. októberben taglétszámunk a befizetett tagdíjak alapján 285 fő. 7 vezetőségi ülést tartottunk, igen jó részvételi aránnyal. Ebben az évben még kétszer találkozott a vezetőség, melyből az utolsó a decemberben megrendezésre kerülő évadzáró ünnepi vezetőségi ülés.

Az EIPG felé jeleztük, hogy valamely soron következő vezetőségi ülésük megszervezését vállaljuk/lebonyolítjuk. Mivel a 2014. évi ülésen több bejelentés is érkezett ebben a témában, így ránk várhatóan 2016-2017-ben kerül majd sor.

Tagnyilvántartásunkat ebben az évben, a CPH kapcsán, amennyire csak lehet, próbáltuk pontosítani. Több vezetőségi tagunk szorgalmas és kitartó munkájának eredményeként tagságunk kb. ¾ részét már el tudjuk érni ily módon. Sajnálatos azonban, hogy a központi nyilvántartás kezelése olyan szabályok szerint történik, hogy a friss adatok nem kerülnek átvezetésre, illetve olyan tagok is a névsorban szerepelnek, akik már nem tagjai az MGYT-nek, valamint nem jutnak el hozzánk automatikusan az új tagok elérhetőségei. Ez egyértelműen a rendszer nemmegfelelőségére vezethető vissza. A technika jelenlegi fejlettségi szintjén megoldható kéne legyen a tagnyilvántartás elektronikus módon történő kezelése, ahol a tagok a saját elérhetőségi adataikat, valamint a szervezeti, szakosztályi tagságukat önállóan kezelhetnék, és amely információról a szervezetek, szakosztályok automatikusan értesülnének, hozzáférhetnének.

A 2014-es év első vezetőségi ülésén vendégünk volt az Ifjúsági Bizottság leköszönő elnöke, *Bozó Tamás*. A részvétel oka, az IB felé történő GYISZ vezetőségi tag megválasztása volt. Ettől az évtől ezt a tisztséget a Gyógyszeripari Szervezet részéről *Földi Ágota* látja el.

Szintén a 2014-es év újításai közé tartozik, hogy kihasználva az egyik legnépszerűbb közösségi portál adta lehetőségeket, egy zárt facebook csoportot hoztunk létre, ahová meghívást kaptak a közösségi portálon általunk megtalált gyógyszeripari szervezeti tagok. (https://www.facebook.com/groups/196949223652907/)

Rendezvényeink

1. CPhH XV. 2014. április 10 – 12. Kongresszusi Központ, Budapest; a tudományos programban 1 saját „Quality by design" prekongresszusi tréningel és 2 közösen szervezett szekcióval (Gyógyszertechnológiai Szakosztály és Gyógyszeranalitikai Szakosztály) vettünk részt. Mind a szekció előadásokat, mind pedig a prekongresszusi tréninget nagy érdeklődés kísérte, zsúfolt termeink azt igazolták, hogy a témák és előadók választása sikeres volt. Az MGYT elnöksége által tett kongresszusi értékelés szerint, mind az előadások vállalásában, mind pedig a részvétel arányában a szervezetünk tagsága volt az egyik leghatékonyabb.

2. Bacsa György Emlékülés 2014. november 7. Semmelweis Egyetem Hőgyes Tanterem, Budapest. A rendezvényt közösen szerveztük az EOQ Magyar Nemzeti Bizottságának Gyógyszeripari Szakbizottságával. Témája a minőség és erkölcs kérdésköre, gyógyszerhamisítás, farmakovigilancia, vállalati folyamatszimuláció. A szakmai délutánon a következő előadások hangzottak el:

– *Veress Gábor* (MTESZ): Minőség és erkölcs a gyártásban, kutatásban és forgalmazásban. Bacsa Györgyre emlékezve.
– *Ilku Lívia* (MAGYOSZ): Biztonságosak-e a biztonsági elemek?
– *Stankovits Lívia* (Sanofi-aventis Zrt.): Fókuszban a farmakovigilancia... még mindig!

– *Szabados Péter* (CAD+Inform Kft.): Elemzés, tervezés, optimalizálás – vállalati folyamat szimuláció.

A hagyományoknak megfelelően ezen rendezvényünkön is kb. 100-120 fő töltötte meg a nem kis méretű előadótermet.

2015. évi tevékenységünk

1. Bacsa György Emlékülés. 2015. május 29. Semmelweis Egyetem Hőgyes Tanterem, Budapest. A rendezvényt közösen szerveztük az EOQ Magyar Nemzeti Bizottságának Gyógyszeripari Szakbizottságával. Témája a keresztszennyeződésekkel kapcsolatos új GMP követelmények, valamint a gyógyszeriparban új keletű minőségirány, a lean volt. A szakmai délutánon a következő előadások hangoztak el:

– *Berényi Vilmos* (Wil-Zone Tanácsadó Iroda): Az EU-GMP új követelményeinek slágere: a keresztszennyeződés kockázatelemzése és következményei
– *Tóth Szabolcs* (Mylan Hungary Kft.): Lean a gyógyszeriparban
– *Zsigmond Viktor* (SANOFI-AVENTIS Zrt.): Lean az irodai környezetben

Az előadásokat számos kérdés és élénk diszkusszió követte. A résztvevők létszáma kb. 50 fő volt. A szakmai napon elhangzott előadások tartalmáról részletesebben a „Gyógyszerészet” hasábjain olvashattak a kollégák.

2. Gyógyszertechnológiai és Ipari Gyógyszerészeti Konferencia 2015. A Gyógyszeripari Szervezet és a szakosztály közös szervezésében került megrendezésre 2015. október 15-17 között. A rendezvényen 34 orális és 20 poszter prezentáció került bemutatásra. A szakmai tartalomról részletesebben a „Gyógyszerészet” hasábjain olvashattak a kollégák.

A 2016. évi tevékenység

A 2016. év szeptemberi vezetőségi ülésén vendégünk volt az Ifjúsági Bizottság elnöke, *Marosi Attila*, akivel egyeztettük a Clauder Ottó Emlékverseny kapcsán, az IB esetleges részvételét.

*1. Bacsa György Emlékülés***.** 2016. március 1. Semmelweis Egyetem Hőgyes Tanterem, Budapest. A rendezvényt közösen szerveztük az Európai Minőségügyi Szervezet Nemzeti Bizottságának (EOQ MNB) Statisztikai módszerek, illetve Gyógyszeripari Szakbizottságával.

Témája a minőség és statisztika kérdésköre, bioegyenértékűség statisztikai háttere, valamint a gyógyszerhamisítás elleni törekvések volt. A szakmai délutánon a következő előadások hangzottak el:

– *Kemény Sándor*, professor emeritus (BME Kémiai és Környezeti Folyamatmérnöki Tanszék): Az Amerikai Gyógyszerkönyv (USP) ‚<1210> Statistical Tools for Procedure Validation’ fejezete
– *Lakat Károly* (LK Quality Bt.): Minitab szoftverek a minőség szolgálatában - Stabilitás és SPC elemzések
– *Cserjés Zsuzsa* (OGYÉI): Bioekvivalencia vizsgálatok értékelése gyógyszer-engedélyezési eljárások során
– *Kulcsár Mária* (Pfizer): Gyógyszerhamisítás elleni törekvések: a gyógyszerbiztonsági elemek csomagoláson történő bevezetése

A rendezvényen kb. 50 fő vett részt. A kollégák a részletesebb beszámolót Gyógyszerészet hasábjain olvashatták.

2. Folyamatos filmbevonás – A Gyógyszeripari Szervezet szakmai délutánja a Meditop Kft-vel című szakmai napunkra 2016. szeptember 28-án került sor Pilisborosjenőn, a cég telephelyén. A szakmai program keretén belül a résztvevők megismerkedhettek a folyamatos filmbevonás készülékparkjával, az O’Hara cég képviselőjének, a műveletek sajátosságaival és beállításuk, kifejlesztésük mikéntjével a Meditop fejlesztője jóvoltából. Ezt követően lehetőség volt a készülék üzemszerű működésének a megtekintésére is.

3. XII. Clauder Ottó Emlékverseny. 2016. október 20-21. között került megszervezésre a nagy hagyománnyal rendelkező emlékverseny melyet ismét a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közösen szerveztünk, a Gyógyszeranalitikai Szakosztály nagylelkű támogatása mellett. Az idei versenyen 31 fiatal versenyző adott rendkívül nehéz feladatot a bírálatot végző Kuratórium számára. Az elhangzott előadásokról, valamint a díjazottakról a Gyógyszerészet hasábjain olvashatnak a kollégák.

***

A Gyógyszeripari Szervezet vezetőségének létszáma jelenleg 29 fő, amely az elmúlt időszakban egyértelműen túl magas létszámnak adódott. Noha a vezetőség összetételét úgy igyekeztünk kialakítani, hogy lehetőség szerint a hazai gyógyszeripar nagy része és az egyetemek képviseltetve legyenek, ezen a létszámon a következő ciklusra csökkenteni kell, a hatékonyság javítása érdekében. Annak érdekében, hogy a cégek és egyetemek lefedettsége, a tagság elérésének módja ne változzék, a tényleges, szavazati joggal rendelkező vezetőség mellett, kooptált rendszerben, jól körülhatárolt feladatkörrel gyári összekötőkön keresztül kívánjuk a kapcsolatot tartani a tagsággal a jövőben. A vezetőség összetételének kialakításában ezen kívül szempont volt még, hogy minél több fiatal (35 év alatti) kollega is részt vegyen a rendszeres munkában, ezzel célunk az, hogy intenzíven bevonjuk őket a szervezet munkájába, feladatokkal bízzuk meg őket a tapasztalatszerzés és a közösségi munka gyakorlatának elsajátítása érdekében. Ezzel a jövő vezető tisztségviselőinek utánpótlását szeretnénk biztosítani.

Dávid Ádám
MGYT Gyógyszeripari Szervezet elnök

Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet beszámolója 2013-2016.

Az MGYT Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete 2013. február 15-én lezajlott tisztújító közgyűlésén új vezetőséget, illetve *Szabó Csongor* személyében új elnököt választott. A február 27-én megtartott alakuló elnökségi ülésen megválasztásra kerültek a Szervezet tisztségviselői: *Kis Szölgyémi Mónika* szervezési és tudományos alelnök, *Szabóné Schirm Szilvia* gazdasági ügyviteli alelnök, valamint *Horváth László* titkár. A korábbi elnök, *Higyisán Ilona*, mint tiszteletbeli elnök segítette a 20 fős vezetőségünk munkáját.

Higyisán Ilona az MGYT Kórházi Szervezetének tiszteletbeli elnöke

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet az alábbi programok megvalósítását tűzte ki célul:

- Továbbképző szakmai, szakmapolitikai tudományos rendezvények szervezése, aktív részvétel a kórházi, klinikai gyógyszerészi szakképzésben.
- Parenterális Gyógyszerelés Munkacsoport létrehozása.
- A meglévő hazai társasági kapcsolatok ápolása, új kapcsolatok kialakítása.
- Folyamatos részvétel a nemzetközi szakmai szervezetek munkájában.
- Pályázatok kiírása egyes kórházi gyógyszerészeti problémák megoldása érdekében.
- Igény szerinti részvétel a kórházi gyógyszerészetet érintő törvények, rendeletek, szakmai irányelvek előkészítő és véleményező munkájában.
- A Szervezet stabil pénzügyi működési feltételeinek fenntartása.

Az elért eredmények vázlatos bemutatása

*1. Továbbképző jellegű hazai szakmai, szakmapolitikai tudományos ülések, szimpóziumok és kongresszusok (**lásd táblázat**)*

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet fiataljai – hagyományainknak megfelelően – minden évben dicséretes módon vettek részt a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyeken. 2013-ban Miskolc-Tapolcán a 22 induló között 9 kórházi területen dolgozó kolléga volt, akik sikeresen szerepeltek speciális szakterületük bemutatásával. Az emlékversenyen *Gorácz Orsolya* kiemelt díjat kapott.

2014-ben a Budapesten megrendezett emlékversenyen 25 versenyzőből 6 indult kórházi gyógyszerészi színekben. Az emlékverseny egyik megosztott első díjasa *Árok Renáta* kórházi gyógyszerész volt, aki a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet különdíját is elnyerte. Két további kimagasló eredmény született a kórháziak részéről, nevezetesen *Csontos Júlia Diána* megosztott második díjat kapott, *Borza Erzsébet* harmadik helyezett lett.

2015-ben a Jubileumi Emlékverseny Gyopárosfürdőn került lebonyolításra. A 28 versenyző közül 8 kolléga képviselte Szervezetünket. Versenyzőink közül a legmagasabb pontszámot és összesítésben a második díjat, valamint a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet különdíját *Keller Nóra* kapta. Harmadik díjas lett *Horváth Judit Kornélia*, de kiemelt díjazásban részesült *Bedekovics Klaudia* (6. helyezett) és *Debreceni Rita* (8. helyezett) is.

2016-ban Gödöllő adott otthont a Rozsnyay Mátyás Emlékversenynek, ahol a 19 versenyző közül nyolcan kórházi gyógyszerészek voltak. Közülük a kórházi első helyezett *József Gergely András*, második helyezett *Kuti Klaudia*, a harmadik helyezett Árok Renáta lett.

2 Hazai társasági kapcsolatok

Az Egészségügyi Szakmai Kollégium Kórházi Klinikai Gyógyszerészeti Tagozat és Tanács tagjaival, valamint az MGYK Kórházi Klinikai Területi Szervezetével a legintenzívebb az együttműködésünk, velük számos területen közös szakmai képviseletet látunk el. A közös gondolkodást és érdekérvényesítést nagyban elősegíti, hogy az említett szakmai szervezetek vezetői, egyben tagjai a KGYSZ vezetőségének is.

Régmúltból eredően jó kapcsolatot ápolunk a Kórházszövetség és az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesületével, azonban a későbbiekben még szorosabb és intenzívebb együttműködés lenne kívánatos a közös szakmai érdekek hatékony érvényesítése szempontjából.

2013-ban hazai társasági kapcsolataink tovább bővültek, mivel stratégiai partnerséget kötöttünk a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társasággal. Szintén 2013-ban, az újonnan létesített PharmaOnline szakmai hírportállal aktív együttműködést alakítottunk ki, melynek eredményeként az elmúlt időszakban több jelentős szakmapolitikai riport készült kórházi gyógyszerészekkel.

Az Antibiotikum és Infektológiai Munkacsoport vezetője felvette a kapcsolatot a klinikai mikrobiológusokkal, akik ígéretük szerint bemutatkozási lehető-

Dátum	A rendezvény neve	Téma	Helyszín	Regisztráltak száma
2013. 4. 25.	Ifjúsági Állandó Bizottság (IÁB) Klubdélután	Aktuális szakmai kihívások	Budapest	40
2013. 9. 20.	Infektológiai továbbképzés	Infektológia, virológia	Budapest	47
2013. 10. 18-20.	KGYSZ XIX. Jubileumi Kongresszus	Negyven év – múlt, jelen, jövő a kórházi gyógyszerészet szolgálatában (39 előadás, 13 poszter)	Tapolca	327
2013. 9. 23.	Kórházi-klinikai gyógyszerészek pécsi szakmai hétvégéje – Az IÁB és a PTE Gyógyszerészeti Intézet szervezésében	Táplálás, klinikai gyógyszerészet, betegágy melletti gyógyszerészi tevékenység	Pécs	42
2014. 4. 10-12.	CPH XV. – 3 szekció programban szervezési feladatok (kórháziak részvételével 13 előadás, 26 poszter)	Megőrzött hagyományok, harmadik évezredik kihívások	Budapest	50
2014. 6. 20.	Parenterális gyógyszerelés konzultáció	TPN oldatok és citosztatikum tartalmú keverékinfúziók problematikája	Miskolc	32
2014. 7. 30.	IÁB Klubdélután	Osztályos gyógyszerészi szerepvállalás, onkológiai gyógyszerkészítés, alap- és szakképzéssel kapcsolatos kérdések	Budapest	12
2014. 9. 12-13.	Kórházi-klinikai gyógyszerészek pécsi szakmai hétvégéje – Az IÁB és a PTE Gyógyszerészeti Intézet szervezésében	Finanszírozási kérdések	Pécs	60
2014. 10. 31.	Pontszerző továbbképzés	Klinikai gyógyszer-vizsgálatok: integrált szemlélettel a betegekért	Budapest	32
2014. 11. 26.	Pontszerző továbbképzés	Menedzsment és gazdálkodás: kis szervezetek az egészségügyben és határterületein	Budapest	35
2015. 04. 24-26.	KGYSZ XX. Kongresszus		Visegrád	383
2015. 05. 15.	Pontszerző továbbképzés	Terápiás kihívások, újszerű megoldások	Budapest	40
2015. 06.26.	Parenterális gyógyszerelés	A korszerű daganatellenes terápiák aktuális farmakológiai kérdései	Budapest	38
2015. 09. 11-12.	Kórházi-klinikai gyógyszerészek pécsi szakmai hétvégéje – Az IÁB és a PTE Gyógyszerészeti Intézet szervezésében	A parenterális táplálás gyógyszerészi vonatkozásai	Pécs	60
2015. 09. 25.	Pontszerző továbbképzés Kötelező szinten tartó	Gyógyszerterápiás bizottságok és a gyógyszer-alaplisták	Budapest	38
2015. 10. 16.	Pontszerző továbbképzés Kötelező szinten tartó	Farmakoepidemiológia: Időskorúak gyógyszerelési problémái	Budapest	38
2015. 11. 20.	Pontszerző továbbképzés Kötelező szinten tartó	Fájdalomcsillapítás	Budapest	38
2016. 09. 9-10.	Kórházi-klinikai gyógyszerészek pécsi szakmai hétvégéje – Az IÁB és a PTE Gyógyszerészeti Intézet szervezésében	Ritka betegségek: Orphan drugs	Pécs	67
2016. 09. 29.- 10. 01.	KGYSZ Szimpózium	Klinikai gyógyszerészet Újabb lehetőségek a gasztrointesztinális betegségek terápiájában	Balatonfüred	405

séget biztosítanak a Munkacsoport számára a Mikrobiológiai Körlevélben.

Aktív munkakapcsolat alakult ki az újonnan létesített Parenterális Gyógyszerelés Munkacsoport és a Magyar Mesterséges Táplálási Társaság között. A Munkacsoportban dolgozó kollégák közül többen tagjai az MMTT-nek is, és rendszeresen részt vesznek úgy hallgatóként, mint előadóként a Táplálási Társaság szakmai rendezvényein.

3. Nemzetközi kapcsolatok

Jelentős múltra tekint vissza kapcsolatunk a European Association of Hospital Pharmacists (EAHP), valamint a European Society of Clinical Pharmacy (ESCP) szakmai szervezetekkel.

3.1. European Association of Hospital Pharmacists

Külön említésre méltó, hogy *Süle András* 2015-ben beválasztásra került az EAHP vezetőségébe, illetve ez évtől *Kozma Ádám*, mint hazai koordinátor, *Bödör Anikó* pedig, mint szakfordító vesz részt az EAHP munkájában.

Elindult a 2013 őszén elfogadott, a szakmai képesítések elismeréséről szóló Európai Parlament és Tanács 2005/36/EK irányelv nyomán a szakgyógyszerész képzés uniós szintű harmonizációja. A Közös Képzési Keretrendszer (Common Training Framework – CMF) munkacsoportjaiban Szervezetünket *prof. Soós Gyöngyvér* és *Horváth László* képviseli. Optimista becslések szerint a keretrendszer leghamarabb 2018-ra érheti el végső formáját.

2014 májusában került elfogadásra a Kórházi Gyógyszerészet Európai Állásfoglalása. Ettől az időponttól kezdve évente megtörténik az állásfoglalásban szereplő főbb mutatók felmérése. A kérdőíves felmérésben 34 ország vesz részt, köztük a magyar kórházak is.

Kórházi kollégáink rendszeresen és viszonylag jelentős létszámmal vesznek részt ezen európai szervezetek, szövetségek munkájában, kongresszusain és továbbképző szemináriumain.

– 2013. március 13-15. Párizs – EAHP 18. Kongresszus. Mottó: „Improving patient outcomes – a shared responsibility” – 38 regisztrált magyar kórházi gyógyszerész résztvevő 5 posztert mutatott be a nemzetközi kongresszuson.
– 2013. június 13-16. Athén – EAHP Közgyűlés. 32 tagországból 70 delegált vett részt, hazánkat *prof. Botz Lajos* és *Süle András* képviselte.
– 2013. szeptember 13-15. Lisszabon – EAHP Akadémiai Szeminárium. A Farmakoökonómia – eszközök és stratégiák témában megtartott rendezvényen *Kis Szölgyémi Mónika, Fittler András* és *Horváth László* vett részt.
– 2014. március 26-28. Barcelona EAHP 19. Kongresszus. Téma: „The Innovative hospital pharmacist – imagination, skills and organisation”. Magyarország 40 regisztrált képviselővel vett részt, és 4 poszter került bemutatásra a kórházi kollégák által.
– 2014. május 14-15. Brüsszel – Kórházi Gyógyszerészek Európai Csúcstalálkozója az EAHP szervezésében – 31 európai nemzet képviseletében 100 fő részvevő volt. Hazánkat *Süle András* képviselte.
– 2014. június 12-15. Szófia – EAHP Közgyűlés. 31 tagországból 70 delegált résztvevő volt, hazánkat *Süle András* képviselte.
– 2014. szeptember 12-14. Prága – EAHP Akadémiai Szeminárium. Farmakoepidemiológia témában megrendezett továbbképzésen Szervezetünk képviseletében *Gyimesi Nóra*, *Horváth László* és *Takács Gábor* vett részt.
– 2015. március 25-27. Hamburg – EAHP 20. Kongresszusa. Téma. „The hospital phamacist’s agenda – patient safety first”. A KGYSZ 36 regisztrált képviselővel vett részt.
– 2015. június 11-14. Portó – EAHP közgyűlés. Képviselő *Süle András.*
– 2015. szeptember 11-13. Zágráb – EAHP Akadémiai Szeminárium. A gyógyszerelések optimalizálása témában megrendezett továbbképzésen Szervezetünk képviseletében *Borza Erzsébet* és *Keller Nóra* vett részt.
– 2016. március 16-18. Bécs – EAHP 21. Kongresszusa. Téma: „Hospital pharmacists taking the lead-partnerships and technologies”. Magyarország 50 regisztrált képviselővel vett részt, és 6 poszter került bemutatásra a kollégáink részéről.
– 2016. június 10-11. Prága – EAHP közgyűlés – képviselő *Kis Szölgyémi Mónika.*
– 2016. szeptember 29.–október 2. Bukarest. – Téma: „Working together differently – a new approach to quality management” a magyar résztvevők száma 4 fő – *Borza Erzsébet*, *Keller Nóra*, *Richter Katalin*, *Nagy Olivér.*

3.2. European Society of Oncology Pharmacy

Évtizedes múltja van a European Society of Oncology Pharmacy (ESOP) vezetőivel, tagságával kialakított jó szakmai kapcsolatunknak. Hazai képviseletünket *Kis Szölgyémi Mónika* látta el, akitől a delegátus vezetői feladatokat 2016-tól *Juhász Ákos* vette át. A KGYSZ Onkológiai Munkacsoport célja, hogy a nemzetközi szervezet tapasztalatait és segítségét felhasználva a hazai onkológiai gyógyszerészetet záros határidőn belül felzárkóztassa az európai színvonalhoz. Ennek érdekében aktívan részt veszünk a nemzetközi tapasztalat-cserékben, a Masterclass képzésekben, valamint a standardok folyamatos revíziójában. A várt eredmény úgy tűnik nem maradt el, mivel az utóbbi években jelentős pozitív elmozdulás volt tapasztalható a hazai onkológiai gyógyszerészet területén.

– 2014. október 21-23. Drezda – Masterclass képzés.

Téma az onkológiai betegellátás. *Horváth László* és *Süle András* képviselte szervezetünket.
– 2014, január 22-24. Hamburg – Delegátus találkozó és Kongresszus. *Kis Szölgyémi Mónika, Horváth László, Órás Zsuzsanna* és *Süle András* regisztrálása történt meg.
– 2014. június 25-28. Krakkó – ECOP 2. Kongresszus és ESOP közgyűlés – *Horváth László* és *Süle András* részvételével.
– 2014. november 3-7. Isztanbul – Masterclass képzés. Téma az onkológiai gyógyszerkészítés – *Csontos Diána, Hlavács Tünde* részvételével.
– 2015. január 22-24. Hamburg – ESOP Közgyűlés és a „Clean Working" aszeptikus technikák munkacsoport ülése. *Kis Szölgyémi Mónika, Horváth László* és *Süle András* volt a magyar résztvevő.
– 2016. május 19-21.Dubrovnik – ECOP kongresszus és delegátus találkozó, 7 fő hazai képviselővel.
– 2016. október 10-14. Tessaloniki – Masterclass képzés.

3.3. FIP

2013. augusztus 31.–szeptember 5. között Dublin látta vendégül a FIP Kongresszus résztvevőit, ahol a hazai kórházi gyógyszerészetet *Tóbel Andrea* képviselte poszterrel előadással.

Végezetül a nemzetközi kapcsolatok tekintetében még meg kell említeni, hogy a KGYSZ Antibiotikum és Infektológiai Munkacsoport vezetője – *Buchholcz Gyula* – 2016 augusztusától részt vesz az EAHP antibiotikum felhasználással és antibiotikum rezisztenciával foglalkozó szakcsoportjának munkájában.

4. Pályázatok kiírása

A Kórházi Szervezet (a Magyar Kórházi Gyógyszerészetért Alapítvány anyagi támogatásával) minden évben több pályázatot írt ki a kollégák kongresszusi és egyéb szakmai rendezvényeken történő részvételének az elősegítésére.

3. Törvények, rendeletek, módszertani levelek előkészítése és véleményezése

Igény szerint folyamatosan részt vettünk a kórházi gyógyszerészetet érintő jogszabályok előkészítésében, véleményezésében, például közös javaslatot adtunk le az MGYK Kórházi Klinikai Területi Szervezetével és ESZK Kórházi Klinikai Gyógyszerészeti Tagozat és Tanáccsal egyeztetve a 41/2007. (IX.19.) Eü.M rendelet módosításához.

6. Stabil pénzügyi működés biztosítása

A tagdíjak jelképesnek tekinthető összege a legalapvetőbb működési költségeket sem fedezi, azonban szakmai rendezvényeink eredményessége, illetve a „Kórházi gyógyszerészetért" Alapítvány támogatása eddig megfelelő pénzügyi hátteret nyújtott ahhoz, hogy a kórházi gyógyszerész kollegák számára elérhetővé tegyük (ingyenesen, vagy minimális összegért) a szakmai továbbképzéseket, a hazai és nemzetközi kongresszusokat, a nemzetközi szervezetekben való tagi képviseletünket és tagdíjakat. Ezeket az előnyöket a későbbiek során is biztosítani szeretnénk tagjaink számára.

7. Sajtó

– *Gyógyszerészet:* Örvendetes tény, hogy az elmúlt időszakban egyre több közlemény jelent meg kórházi gyógyszerész szerzőktől (2015-ben például tíznél több cikk), igaz a közleményeknek csak egy része foglalkozott közvetlenül a kórházi gyógyszerészet szakterületeiével.
– *Patika Magazin:* Kórházi gyógyszerellátás és a speciális szakterületek bemutatása a betegek részére. A kórházi gyógyszerészek által írt cikksorozat 2015. szeptembertől – 2016. januárig, havi rendszerességgel jelent meg.
– *Könyv:* A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet megalakulásának 40 éves évfordulójára megjelentettük a „Mozaikok a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet történetéből" című kiadványunkat, amely teljes áttekintést ad a Szervezet eddigi tevékenységéről, sikereiről. A könyv 2014-ben elektronikus formában felkerült a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság honlapjára.
– *Egyéb*: Folyamatban van a kórházi gyógyszerész szerzők szakmai közleményeinek elektronikus formában történő feldolgozása, amelyet Szervezetünk honlapján kívánunk elérhetővé tenni.

8. Honlapunk (*www.mgyt-kgysz.hu*)

Honlapunk működését egyre nagyobb érdeklődés kíséri. A honlap bővítését, korszerűsítését folyamatosan végezzük és törekszünk a fontosabb események rövid időn belül történő megjelentetésére. Örömteli tény, hogy honlapunk látogatottsága folyamatosan nő, a látogatók száma a jelen ciklusban több mint 150.000 volt, az eddig letöltött oldalak száma megközelíti a két milliót. Az évi adatforgalom 2013-ban 14,45 GB volt, ami 2016-ra közel duplájára nőtt. A nagyszámú hazai érdeklődő mellett, több mint 100 országból volt jelentősebb érdeklődés a feltöltött szakmai anyagaink, illetve aktuális híreink iránt.

9. Munkacsoportok

A meglévő Onkológiai Munkacsoport és Antibiotikum és Infektológiai Munkacsoport mellett 2014-ben

megalakítottuk a Parenterális Gyógyszerelés Munkacsoportot is, amely mintegy 50 fős taglétszámmal rendelkezik. Az új munkacsoport működésének célja, hogy ösztönözze és segítse a kórházi gyógyszerészek mindennapos munkáját, amely nemcsak az elérhető adatbázisok kezelését jelenti, hanem olyan rendszerek „kidolgozását" és bevezetését, amelyekkel a parenterális gyógyszerelés biztonsága hatékonyan növelhető. Ennek érdekében a Parenterális Munkacsoport saját honlapot fejlesztett ki, mely kezdeti állapotában már megtekinthető a http://www.parentmcs.hu/ címen. Az interaktív kezelőfelület már rendelkezésre áll, jelenleg az adatok feltöltése történik, ami egy véget nem érő folyamat, mivel az adatok karbantartása állandó korrekciót és frissítést igényel. A kereső adatbázis az injekciók és infúziók oldhatóságával, elegyíthetőségével, illetve a parenterális táplálás témakörével foglalkozik. A web oldal elkészítésében, illetve működtetésében külön ki kell emelnem a B.A.Z. Megyei Kórház Intézeti Gyógyszertára kollektívájának lelkes munkáját.

10. Nyugdíjas Kórházi Gyógyszerészek Baráti Köre

Hagyományosan jó kapcsolatot tartunk fenn a „Nyugdíjas Kórházi Gyógyszerészek Baráti Köre" tagjaival, ami éves szinten 3-4 kellemes hangulatú, de a szakmai újdonságok bemutatását sem nélkülöző összejövetel megszervezését jelenti. A nyugdíjas klubdélutánokon megjelent tagok száma általában 35-40 fő. Az összejövetelek alkalmával sajnos időnként egy-egy kolléga eltávozásáról is meg kell emlékeznünk. Különösen fájó, hogy a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet egyik alapító tagjától és első elnökétől, *Mohr Tamás* főgyógyszerész úrtól is ebben a ciklusban kellett végső búcsút vennünk. A magyar kórházi gyógyszerészet érdekében kifejtett történelmi léptékű munkássága előtt a „Mohr Tamás Emlékérem" 2014-ben történt megalapításával kívánt a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet elnöksége tisztelegni.

11. A szervezeti működés egyéb területei

Az elmúlt ciklusban a 2013. februári tisztújító küldöttközgyűlést követően, 2015. februárban beszámoló küldöttközgyűlés, majd 2016. szeptember 30-án egy rendkívüli küldöttközgyűlés került összehívásra. Ez utóbbi lényeges feladata volt a KGYSZ Ügyrendjének elfogadása, amelyet a jövő évi tisztújítást követően kívánunk életbe léptetni. Az évente megtartott elnökségi és vezetőségi ülések száma a kötelező négy helyett általában 5-6 volt, amit a feladatok sokasága indokolt. Megemlítem, hogy az MGYT Felügyelő Bizottsága 2016 tavaszán átfogó ellenőrzést tartott Szervezetünknél és mind a szervezeti, mind a gazdasági működésünket teljes mértékben szabályosnak találta.

12. Kitüntetések

Örömteli, hogy a szakmánk érdekében kifejtett áldozatos munka előbb utóbb eléri megérdemelt jutalmát, így Szervezetünk elnöksége előterjesztésére az MGYT támogatásával ebben a ciklusban is több rangos kitüntetés átadására került sor.

Állami kitüntetések:

– Semmelweis – díj: *prof. Soós Gyöngyvér*
– Batthány-Strattmann László-díj: *prof. Botz Lajos* és *Higyisán Ilona*
– Pro Sanitate díj: *Egri Lászlóné, Hajagosné Hümpner Rózsa, Merza Katalin, Takács Gézáné*

Társasági és kamarai kitüntetések:

– Societas Pharmaceutica Hungarica Emlékérem: *Buchholcz Gyula, Iványiné Cseh Ibolya, Nagyné Ambrus Ildikó, Szabóné Schirm Szilvia*
– Pro Praxis Pharmaciae: *Órás Zsuzsanna*
– Dávid Lajos Emlékérem: *Bodó Gabriella, Fekete Istvánné Csótó Edit Krisztina, Szabó Mária* és *Szűcs Attila*
– Mohr Tamás Emlékérem: *Trestyánszky Zoltán*
– Kórházi Gyógyszerészetért Emlékérem: *Pálffyné Poór Rita, Sándor Marianna, Szabó László, Tajthy Éva Judith* és *Tóth Mariann*
– Kempler Kurt Emlékérem: *prof. Zelkó Romána*

A 2013-as év kiemelkedő eseménye volt, hogy az „Év gyógyszerésze" megtisztelő címet – a kórházi gyógyszerészek közül elsőként – *Higyisán Ilonának* ítélte oda a bíráló bizottság.

***

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet elmúlt 4 éves ciklusának munkáját és eredményeit a jelenlegi küldöttgyűlés mellett, elsősorban a 2017. február 10-re összehívott KGYSZ tisztújító küldöttgyűlés lesz hivatott értékelni, valamint az elfogadott ügyrend szerint megválasztani az új vezetőséget, akiknek előre is sok sikert kívánok az eredményes munkához!

Végezetül hálás tisztelettel köszönöm minden tagtársunknak, de legfőképpen a vezetőségi tagoknak azt a lelkes és önzetlen munkát, amit Szervezetünk és ezáltal a kórházi gyógyszerészet érdekében kifejtett.

Szabó Csongor
MGYT KGYSZ elnök

Beszámoló a megyei gyógyszerellátási szervezetek tevékenységéről 2013-2016.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökségének összetételében bekövetkezett változásokat követően 2013 októberétől kezdtem el megbízott szervezési alelnökként dolgozni. Fontos feladatomnak tekintettem, hogy szakmánk tudományos szervezetének minél nagyobb számban legyenek tagjai a közforgalomban dolgozó gyógyszerészek, sikerüljön tudományos szervezetünket jobban népszerűsíteni, megismertetni a kollegákkal. Reméltem, hogy sikerül egyfajta tudományos érdeklődést felkelteni.

2014. január 15-én ebéddel összekötött megyei elnökök értekezletet tartottunk a Hungaropharma Zrt. támogatásával. A személyes találkozást és a tervek egyeztetését nagyon fontosnak tartom, de figyelembe véve az időhiányt, azóta csak két kihelyezett elnökségi ülést szerveztünk.

Az elmúlt négy évben több szervezetben kiemelkedően aktív munka folyt (Bács-Kiskun, Békés, Budapest, Csongrád, Győr-Moson-Sopron, Pest), de sajnos az utóbbi két évben több megyei szervezet élete teljesen passzívvá vált. Bízom benne, hogy a jövő év elején esedékes választások során sok aktív megyei elnök kerül megválasztására, ami új lendületet ad majd szervezetünk munkájához.

Nagyon jó kezdeményezés indult el a Bács-Kiskun Megyei Szervezetnél, rendszeres szakmai napok megrendezésével, melynek célja a megyében dolgozó gyógyszerészekhez közel vinni a szakmai információkat, aktualitásokat. Lezárult a megye országos szervezetbe történő integrálódása gazdálkodásuk tekintetében is. További két megye Fejér és Pest megye is csatlakozott a központi szervezethez, így már csak egy önálló gazdálkodású megyei szervezetünk van.

Több beszámoló is kitért arra, hogy törekednek a tagok levelezési címlistájának összeállítására, ami egyrészt a közvetlen megyei munkában nagyon fontos, másrészt nélkülözhetetlen a központi Hírlevelek kiküldésénél.

Igen színvonalas Rozsnyay Mátyás Emlékversenyt szervezett 2013-ban a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei, 2014-ben a Budapesti Szervezet. 2015-ben a jubileumi, L. Rozsnyay Mátyás Emlékversenynek Orosháza – Gyopárosfürdőn, az Alföld Gyöngye Hotel és Konferenciaközpont adott otthont. Csodás környezetben, méltó módon ünnepelhettük e szép kort megért Emlékversenyt az MGYT Békés Megyei Szervezetének rendezésében. 2016-ban a Pest Megyei Szervezet, Gödöllőn rendezte meg az Emlékversenyt. Ezúton is köszönjük a szervezők aktív, önfeláldozó munkáját, amellyel hozzájárultak a fiatal gyógyszerészek több mint ötven éve rendszeresen megrendezésre kerülő előadóversenyének sikeres megrendezéséhez!

Az elmúlt években több megye is szervezett kötelező szinten tartó, illetve szabadon választható kreditpontos továbbképzéseket a kollégáknak (Budapest, Veszprém, Csongrád, Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Vas, Baranya és Győr-Moson-Sopron megye).

A munkán kívüli találkozások jó példája a Patikus vagy Gyógyszerész klub rendezvények megtartása, ahol a kollegák rendszeresen találkoznak például Győr-Moson-Sopron, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Zala megyékben, de volt, ahol kimondottan a fiatal kollegáknak szerveznek rendszeres találkozókat (Borsod-Abaúj-Zemplén megye).

Békés, Győr-Moson-Sopron és Csongrád megyében emlékesteket rendeztek híres gyógyszerészek; Winkler Lajos, Horváth Dénes és Kedvessy György tiszteletére.

Több megye (Békés, Pest) ápol nagyon jó kapcsolatot határon kívüli kollégákkal. Pest megye a megyei kamarával közösen akkreditált továbbképzést szervezett Erdélybe, Békés megye Winkler emlékestet rendezett Aradon.

Hajdú-Bihar megye szakmai támogatásával fiatalok külföldi továbbképzését segíti és részt vesz külföldi diákok hazai szakmai programjainak szervezésében. Az elmúlt ciklusban a megyei szervezet szakmai támogatásával két fiatal kolléga is nyert 1-1 hónapos ösztöndíjat az USA-ba. Az idei Clauder Ottó Emlékversenyen a megyéből három fiatal gyógyszerész kolléga vett részt, egyikük elnyerte a verseny II. díját.

Zala megye elkészítette Facebook oldalát, ezzel is elősegítve a kollégák egymás közti kommunikációját, Baranya megye is elkészítette a megyei szervezet profilját a népszerű közösségi oldalon.

Több megye (Bács-Kiskun, Somogy, Zala) szervezett közös üzemlátogatást. Pest és Nógrád megyében előadásokkal vesznek részt helyi egészségnevelő rendezvényeken.

Rendszeresen ír ki pályázatot a Budapesti Szervezet „Innováció a gyógyszertárban” címmel, ezen kívül tagjaik számára tanulmányutat szerveztek Krakkóba. Többször szerveztek koszorúzással egybekötött megemlékezést Kazay Endre tiszteletére Vértesacsán. Együttműködési szerződést kötöttek a Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezetével. Az együttműködés keretében rendszeresen egészségügyi szűréseket biztosítanak a Vöröskereszt rendezvényein. 2015-ben Zalai Károly Emlékérmet alapítottak kiemelkedő tanulmányi eredménnyel végző gyógyszerészhallgatók részére.

A szakmai szervezetekkel sok megyében nagyon jó a kapcsolat, közös rendezvényeket szerveznek az MGYK-val, MOSZ-szal. Pest megyében rendszeresek a kamarával közös kistérségi és társasági összejövetelek.

A FIP felhívásának eleget téve 2015-ben kezdtük el

a Gyógyszerészek Világnapja rendevénysorozat szervezését, melyet 2016-ban is folytattunk. A 2015-ös év mottója: „Gyógyszerészek az egészség szolgálatában”; 2016-ban a Gyógyszerészek világnapja mottója: „Gyógyszerésze gondoskodik Önről”. Mindkét évben szinte kivétel nélkül, minden megye kiemelkedően sok és színes program szervezésével kapcsolódott az ünnepi eseményhez.

A megkezdett közös munka eredményeként sikerült megállítani a taglétszám rohamos csökkenését, bár a célként kitűzött létszámot nem sikerült elérnünk. Az elektronikus levelezési címek összegyűjtésében is történtek előre lépések, de a megyék tagságában bekövetkezett változásokat még nem sikerült rendszeresen eljuttatni a Titkárságra.

A Gyógyszerészet szaklapunk népszerűsítésére még további erőfeszítések szükségesek.

A rendszeresen megszervezett rendezvényeink iránt érdeklődés mutatkozik, de még fontos feladat, hogy az ellátásban dolgozó gyógyszerészek részvételi aránya növekedjen.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a megyék közül sokan szerveztek kötelező, illetve szabadon választható továbbképzéseket, ami talán a megyei vezetők legfontosabb feladata, hiszen a gyógyszerellátás szakmai színvonalának folyamatos fejlesztése szervezetünk kiemelt célkitűzése.

Összefoglalva, a felsorolások alapján is látszik, hogy a nehézségek ellenére is szinte minden megye több rendezvényről tudott beszámolni. Néhányan kiemelkedő munkát végeztek, és ahol nehezebb volt a kollégákat megszólítani, ott is sikerült a szakmai szervezetekkel közösen programokat szervezni.

Elmondható azonban, hogy a négyéves ciklus első két évében több megye aktívabban kapcsolódott be szervezetünk munkájába, életébe.

Farkasné Tompa Ildikó

A SZAKLAPOK BESZÁMOLÓI

Beszámoló az Acta Pharmaceutica Hungarica című szakfolyóirat elmúlt négy évben végzett szerkesztőségi munkájáról

Küldetéséhez híven a folyóirat az elmúlt időszakban is megőrizte tudományos orientációját, a magyar gyógyszerészeti nyelv ápolását, a gyógyszerészeti és társtudományok legújabb eredményeiről szóló tájékoztatást, a hazai és a határon túli magyar nyelvű gyógyszerész képzőhelyek, valamint azok Doktori Iskoláiban született értekezések eredményeinek bemutatását eredeti és összefoglaló közlemények formájában.

Az Acta Pharmaceutica Hungarica jelenleg évi négy számmal, átlagosan kötetenként 3-4 közleménnyel jelenik meg. A szerkesztők szerint ez a kívánatosnál kevesebb, megjegyzendő azonban, hogy az elmúlt periódusban több kiemelkedően eredményes kutató is megjelentetett a szakterületéhez kapcsolódó összefoglaló közleményt, vagy doktori értekezésének téziseit átfogóan bemutató szakcikket. Az összesen 16 kötetben megjelent 54 dolgozat tematikus megoszlásában tükröződik a gyógyszerészeti hivatás inter- és multidiszciplinaritása. Az előző beszámolóban szereplő, 2012. december – 2014. november közötti periódusban megjelent közlemények tematikai megoszlásának elemzése során megállapítottuk, hogy a farmakognóziai és társadalomgyógyszerészeti témakörű dolgozatok alulreprezentáltak, amint ezt az alábbi összesítés is mutatja.

A 2012. december - 2014. november periódusban megjelent 27 kézirat tematikus megoszlása:

- Analitika – gyógyszeranalízis – gyógyszerkémia 33,3%
- Farmakognózia 7,4%
- Farmakológia – farmakoterápia 18,6%
- Fizikai kémia – gyógyszertechnológia – biofarmácia 29,6%
- Gyógyszerészet – Társadalomgyógyszerészet 11,1%

Az elmúlt két év örvendetes tendenciája, hogy – részben a szerkesztők célzott verbális motiváló tevékenységének hatására – a megjelent közlemények tematikai megoszlása kiegyenlítettebb lett, a korábban alulreprezentált területekről megjelent közlemények száma megnőtt, amit az alábbiakban szereplő adatok is alátámasztanak.

A 2014. december – 2016. november között megjelent 27 kézirat tematikus megoszlása:

- Analitika – gyógyszeranalízis – gyógyszerkémia 18,6 %
- Farmakognózia 14,8 %
- Farmakológia – farmakoterápia 11,1 %
- Fizikai kémia – gyógyszertechnológia – biofarmácia 29,6 %
- Gyógyszerészet – Társadalomgyógyszerészet 25,9 %

Az egyes kötetek magyar és angol nyelvű tartalomjegyzéke, valamint a közlemények magyar és angol nyelvű összefoglalója, a kulcsszavakkal együtt az MGYT honlapján is elérhető. Feltehetően ennek is köszönhető, hogy referált angol nyelvű szakmai folyóiratok is szép számmal idézik az Acta Pharmaceutica Hungarica közleményeit.

Prof. Noszál Béla
főszerkesztő

Prof. Zelkó Romána
felelős szerkesztő

A Gyógyszerészet szerkesztőségének beszámolója

A *Gyógyszerészet*nek, mint a Társaság havonta megjelenő szakfolyóiratának, az elnökség elvárásaival összhangban, továbbra is az a legfontosabb célja, hogy biztosítsa a szakmai továbbképzést, tájékoztatást nyújtson a szakmai közéletről, valamint ápolja a gyógyszerészi szaknyelvet. Elsődleges szempont, hogy a továbbképzések tudományosan megalapozottak legyenek és lehetőleg valamennyi tudományterület fejlődését mutassák be, a tájékoztatásban pedig érvényesüljön a kiegyensúlyozottság, mértéktartás és korrektség.

Az elmúlt 4 évben a Gyógyszerészet szerkesztőségében folyamatos és kiegyensúlyozott munka folyt. Személyi változás nem történt, így a főszerkesztő továbbra is *Takácsné prof. Novák Krisztina*, felelős szerkesztő *Hankó Zoltán*, szerkesztők: *Bódis Attila, Laszlovszky István, Télessy István* és *Pintye János*, a szerkesztők munkáját segíti *Bozó Tamás*. A technikai szerkesztő *Oláh Csaba*. A Tallózó rovat referálói évenként változnak, az egy évre vállalt feladatot mindenki maradéktalanul ellátta, amiért szerény tiszteletdíjban részesült.

A szerkesztőség havonta – általában teljes létszámmal – ülésezik, ahol kiértékeljük az előző ülés óta megjelent lapszámot, megvitatjuk a potenciálisan szóba jöhető témákat és döntünk a cikkek megírására való felkérésekről. A lap egyenletesen magas színvonalon történő megjelentetése komoly szervező és szerkesztői feladatot jelent. Szerzőink elhivatottsága, szerkesztőink elkötelezettsége és szakmaszeretete ennek garanciája.

Az elmúlt négy év eddig megjelent 46 lapszámának, közel 3000 oldalán összesen 228 közlemény jelent meg, melynek 90%-a továbbképző jellegű volt. A közlemények kiegyensúlyozott megoszlását a tudományterületek között mutatja az ***1. ábra.***

A statisztikai adatok szerint átlagosan 5 cikk jelent meg lapszámonként, amellyel reményeink szerint ki tudtuk elégíteni a gyógyszerellátásban dolgozó gyógyszerészek mellett más területeken dolgozó olvasóink igényét is.

Különszámot jelentettünk meg a Társaság alapításának 90. évfordulója tiszteletére 2014-ben rendezett CPhH XV.-re a kongresszuson bemutatott előadások összefoglalóival. Az eseményről, beleértve az elhangzott előadásokat is, részletes tartalmi összefoglalást adtunk azon kollégák számára is, akik nem tudtak részt venni.

A sorozat jellegű témák között kiemelkedő jelentőségű a *gyógyszerek törzskönyvezésével* foglalkozó, 21 cikkből álló sorozat, amely alapját képezte egy szakkönyv kiadásának. A 2015-ben megjelent „*Gyógyszer engedélyez(tet)és napjainkban”* című könyv a témát naprakészen és minden lényeges területre kitérve dolgozza fel. A sorozat ötletgazdája, szervezője és a könyv szerkesztője a szerkesztőség részéről *Laszlovszky István* volt. Ezzel visszatértünk ahhoz a korábbi gyakorlathoz, amikor a szerkesztőség gondozásában, az MGYT szakkönyveket adott ki. A jelen munka nemcsak az adott területen dolgozó vagy a törzskönyvezés iránt fokozottan érdeklődő szakembereknek hasznos, hanem a megújult szakképzésben is használható „tankönyv” lehet. A nyomdai költségeket a Richter Gedeon Nyrt. támogatása fedezte, s mivel a szerzői és szerkesztői munkát (beleértve a szerkesztőség tevékenységét is) az érintettek térítés nélkül végezték, az eladott példányok a Társaságnak bevételt jelentenek.

A könyv sikerén felbuzdulva a szerkesztőség más témák hasonló feldolgozását kezdte meg. A 2016. májusi számban indult a „*Minőség a gyógyszerészetben*” sorozat *Bódis Attila* szerkesztő gondozásában. Eddig 5 közlemény jelent meg a tervezett kb. 14 témából, amely

Prof. Takácsné Novák Krisztina főszerkesztő és Hankó Zoltán felelős szerkesztő a küldöttgyűlésen

1. ábra: A közlemények tudományterületek szerinti megoszlása

felöleli a minőségbiztosítás kérdését a gyógyszerészet minden (közforgalom, ipar, klinikai-kórházi) területére vonatkozóan. Előkészítés alatt van a farmakovigilancia témakörével foglalkozó sorozat megindítása is.

A lapban évek óta jelennek meg kritikai értékelések a növényi szerek valódi helyének kijelöléséért a modern terápiában. Kiemelten foglalkoztunk a gyógyszertárban is forgalmazott étrend-kiegészítők összetételével, minőségével és a gyógyszerhamisítás problémájával. E műhelymunka is hozzájárult, hogy az MGYK kezdeményezésére, többoldalú (GYNSZ, MÉKISZ, MAGYOSZ) intézményi részvétellel együttműködési megállapodás jött létre az étrend-kiegészítők biztonságos gyógyszertári forgalmazásáért. Ennek tartalmáról és a teendőkről részletes ismertetés jelent meg a lapban.

Szakmai vitát indítottunk a gyógyszerészképzésről, több cikk, állásfoglalás foglalkozott a graduális képzés, a szakképzés és a továbbképzés helyzetével és a szükséges teendőkkel. Bár egyértelmű célunk volt a párbeszéd elősegítése, mégis arról, hogyan közeledhet a szakma igénye és az egyetemi oktatás, jelentős előrelépésről még nem beszélhetünk.

Az elmúlt négy évben is folytattuk a távoktatási programunkat. Kialakult egy stabil 100-150 fős részvevői kör, akik igénylik a továbbképzés ezen színvonalas formáját.

A Gyógyszerészet formai megjelenése változatlan. A korábbi gyakorlatnak megfelelően a lap első borító oldalát tematikus témafeldolgozásnak szenteltük. 2013-ban eredeti magyar gyógyszerek korabeli plakátjait, reklámjait és külső csomagolásait mutattuk be, 2014-ben a Társaság néhai elnökeinek fényképe szerepelt a címoldalon. 2015-ben „Művészet a tudományban” címmel alap- és segédanyagok művészi értékű elektronmikroszkópos felvételeit közöltük *prof. Hódi Klára* jóvoltából. 2016-ban visszatértünk a gyógynövényekhez. A kiemelt jelentőségű természetes eredetű gyógyszerek képletét és forrásának színes képét mutattuk be, melyhez rövid szakmai továbbképző cikket írtak a Gyógynövény Szakosztály munkatársai.

A legjobb cikkek szerzőit Végh Antal nívódíjjal ismertük el. 2013-ban *Rajna Péter* és a *Gottnek Mihály, Hódi Klára, ifj. Regdon* Géza szerzőhármas, 2014-ben *Winkler Gábor* és *Fittler András*, 2015-ben *Szabóné Révész Piroska* és *Hódi Klára* részesült a kitüntetésben.

A sikerek mellett meg kell említeni a negatív jelenségeket is. A Gyógyszerészet évek óta küzd az előfizetések számának csökkenésével, aminek megállítására sok mindennel próbálkoztunk. Korábban szerveztünk olvasó-szerkesztő találkozókat, készítettünk kérdőíves felmérést, küldtünk szórólapot minden gyógyszertárba, ahány szakmai fórumon lehetőségünk volt elmondtuk a jelszót: „*Legyen minden gyógyszertárban Gyógyszerészet!”* A gyógyszerészeti tudományok prominens személyiségeinek véleményét és ajánlását tettük közzé, miért tartják fontosnak a lap olvasását. De eddigi erőfeszítéseink csak annyit eredményeztek, hogy az utóbbi két-három évben a csökkenés üteme mérséklődött.

A gyógyszerészeknek szánt tudományos, szakmai, továbbképző, kereskedelmi és szakmapolitikai célú nyomtatott kiadványok valamint az online média ismeretében legalább két szempontból indokolt a szaksajtó szerepének és lehetőségeinek áttekintése a Gyógyszerészetet (és az Acta Pharmaceutica Hungaricát) kiadó Társaságnak.

1. Ma a gyógyszerészek számtalan olyan kiadványhoz jutnak hozzá, amelyek elsődleges célja, hogy a gyógyszerészek a gyógyszerpiac valamely üzleti szereplőjének érdekei mentén tájékozódjanak és ezek figyelembe vételével alakuljon szemléletük, valamint napi szakmai tevékenységük. Ezek döntően ingyenes kiadványként jelennek meg, gyakran (kapcsolt) hirdetésekkel is megjelenített piaci törekvéseket elégítenek ki, továbbá professzionális szerkesztőségi, nyomdai és terjesztési infrastruktúrájuk finanszírozását nem a bevételeikből kell biztosítaniuk. Ezekkel a kiadványokkal szemben kell a Társaság előfizetéses és szakmailag független lapjainak a „piaci” pozíciójukat megtartani.
2. A gyógyszerpiacon szinte napi váltásban megjelenő rengeteg kiadvány célcsoportja lényegében azonos: a közforgalomban és kórházakban dolgozó gyógy-

Horányi Tamás, Kónya Csaba, Horvát Márta és Purget Tamás a Végh Antal Nívódíj átadása után; középen prof. Szökő Éva

szerészek. A napi munkaterhelésük általában 8-10 óra, így a szakirodalom (különösen a print kiadványok) átnézésére többnyire napi munkájuk befejezését követően van lehetőségük. Erre az időt a családtól és a pihenéstől kell „elvenni”. Emiatt a gyógyszerészek továbbképzésének és tájékoztatásának „hatékonyságát” illetően a példányszám, a bevételek és a ráfordítások figyelembe vétele mellett az olvasottsági adatokat és az új ismeretek napi gyakorlatba történő beépülését is indokolt lenne elemezni.

A Gyógyszerészet alapításának negyvenedik évfordulója alkalmából, 1997-ben volt utoljára olyan konferencia, amelyre készülve, és magán a konferencián is, részletesen foglalkoztunk a szaksajtó szerepével és lehetőségeivel. Az azóta eltelt időben a feltételek és az elvárások is alapjaiban változtak meg, ezért célszerű lehet a szaklap-kiadással kapcsolatos hosszabb távú stratégia kialakítása érdekében a közeljövőben foglalkozni azzal, hogy a feltételek, az elvárások és a napi gyakorlat szükséges harmóniáját miként lehet megteremteni.

Meggyőződésünk, hogy megoldást igazán csak az jelentene, ha jogszabály írná elő minden patikának a lap megrendelését. Ehhez komoly lobbi tevékenységet kellene folytatni az MGYT vezetésének, nemcsak a lap tudományos értéke miatt, hanem mert mind a mai napig ez a fő bevételi forrása a Társaságnak.

Ez úton is köszönjük szerzőinknek a közleményeket és beszámolókat, *Oláh Csaba* tördelőszerkesztőnek a szép munkát, olvasóinknak pedig azt, hogy továbbra is érdeklődéssel követik a Gyógyszerészetet.

Takácsné Novák Krisztina főszerkesztő
Hankó Zoltán felelős szerkesztő

ACTA PHARMACEUTICA HUNGARICA ELŐFIZETŐKNEK

Tájékoztatjuk kedves Kollégáinkat, hogy
– az Acta Pharmaceutica Hungarica c. folyóiratra 2016-ban előfizetéssel rendelkezők a 2017. évre vonatkozó számlát előreláthatólag január közepéig megkapják;
– az Acta Pharmaceutica Hungarica c. folyóirat 2017. évi előfizetési díja 6000 Ft + 5% áfa, egy példány ára: 1500 Ft + 5% áfa.

Kérjük, hogy az előfizetői adatokban történt változásokat legkésőbb december 31-ig juttassák el Polonyi Adrienn részére (tagdij@mgyt.hu; fax: 266-9433, 483-1465; levelezési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

Új előfizetésekre is van lehetőség. Előfizetési igényeiket legkésőbb december 31-ig juttassák el Polonyi Adrienn részére (tagdij@mgyt.hu; fax: 266-9433, 483-1465; levelezési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

GYÓGYSZERÉSZET ELŐFIZETŐINKNEK

Tájékoztatjuk kedves Kollégáinkat, hogy
– a Gyógyszerészetre 2016-ban előfizetéssel rendelkezők a 2017. évre vonatkozó számlát előreláthatólag december közepéig megkapják;
– a Gyógyszerészet 2017. évi előfizetési díja változatlanul 24000 Ft + 5% áfa, egy példány ára: 2000 Ft + 5% áfa;

Kérjük, hogy az előfizetői adatokban történt változásokat mielőbb juttassák el Polonyi Adrienn részére (tagdij@mgyt.hu; fax: 266-9433, 483-1465; levelezési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

Új előfizetésekre is van lehetőség. Előfizetési igényeiket Polonyi Adrienn részére küldjék meg (tagdij@mgyt.hu; fax: 266-9433, 483-1465; levelezési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

MGT távoktatás

Kreditpontos távoktatási program

GYÓGYSZERÉSZET – 2017.

A továbbképzés szakmai tartalma

A 2007 júliusában megkezdett távoktatási program 2017-ben is folytatódik. A Gyógyszerészet előfizetői részére rendelkezésre álló távoktatásban évente tíz alkalommal 2 dolgozatot veszünk számításba, a folyóiratban ikonnal jelölve meg õket. A kreditpontos továbbképzés céljára olyan dolgozatokat választunk, amelyek az alkalmazott farmakológia, gyógyszertechnológia, gyógynövény-alkalmazás, kémiai ismeretek, szervezéstudomány területekről szólnak. Így minden évben lehetőség nyílik e területek mindegyikének lefedésére és ezzel a naprakész általános gyógyszerészeti ismeretek továbbképzés keretében történő megszerzésére.

A szerezhető kreditpontok száma

A távoktatásban regisztrált és a tesztkérdésekre legalább 75%-ban jó választ adó résztvevőknek évente összesen 20 kreditpont jóváírására kerül sor.

A részvétel feltétele

Minden Gyógyszerészet előfizetéshez egy gyógyszerész regisztrációját tudjuk biztosítani, akinek nevét az előfizető adja meg. A továbbképzésben résztvevő gyógyszerész postán vagy elektronikus úton küldi be a megoldásokat, amelyek alapján a pontigazolást naptári év végén adjuk ki.
Amennyiben egy munkahelyről több gyógyszerész kíván a továbbképzésben részt venni, az MGYT a második, harmadik... előfizetés esetén 25%-os kedvezményt biztosít.

Technikai tudnivalók

A Gyógyszerészet januári számától – hasonlóan a 2008-ban kialakított gyakorlathoz – évi tíz alkalommal, alkalmanként két dolgozatot jelentetünk meg a távoktatási program keretében. A kiválasztott dolgozatokat „bagoly“ piktogrammal jelöljük. A dolgozatokhoz tartozó kérdéseket a lap utolsó oldalán közöljük. Minden dolgozathoz három-három egyszerű feleletválasztós kérdés tartozik, kérdésenként egy jó válasszal. A válaszok beküldésére mindig a tárgyhónapot követő hónap 15-ig van lehetőség (tehát pl. a januári Gyógyszerészetben közölt kérdésekre adott válaszokat február 15-ig kell beküldeni).

A távoktatási programba bejelentkezetteknek lehetőségük van a válaszokat postán (Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Távoktatási Program, Budapest, Gyulai Pál utca 16. – 1085) vagy faxon (483-1465) elküldeni, illetve az MGYT honlapján (www. mgyt.hu) – előzetes regisztrációt és kódszám-igénylést követően –, illetve e-mailen (szerkesztoseg@mgyt.hu) megadni.

A Gyógyszerészet folyóiratban, 2017-ben tervezett továbbképző közlemények témái

Minőségbiztosítás a gyógyszerészetben napjainkban
- *farmakovigilancia*

Fejezetek a farmakoterápiából
- *korszerű antibiotikum terápia*
- *biológiai gyógyszerek a daganatterápiában*

A gyógyszertechnológia aktuális kérdései:
- *pulmonáris gyógyszerbevitel*
- *a készülő FoNo VIII. újdonságai*

Gyógyszerészi gondozás a gyakorlatban:
- *obezitás kezelése*

Növényi szerek helye a mai gyógyszerkincsben
- *új drogok a Ph. Eur. 9.-ben*

Gyógyszerészettörténeti közlemény

Jelentkezés módja és határideje

Jelentkezni 2016. december 1-től lehet kitöltött jelentkezési lappal postán vagy faxon, illetve az MGYT honlapján lévő jelentkezési lap kitöltésével. A jelentkezéseket a Gyógyszerészet szerkesztőségéhez kell eljuttatni (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 16., fax: 483-1465, e-mail: szerkesztoseg@mgyt.hu). A 2017. évi jelentkezésekre 2017. február 15-ig van lehetőség. A GYOFTEX-rendszerbe történő regisztrálás a résztvevő feladata, a pontszámokat a Titkárság rögzíti.

Figyelem! Mindenkinek, aki a távoktatásban részt kíván venni, jelentkeznie kell, függetlenül attól, hogy 2016-ban résztvevője volt-e a távoktatásnak. Minden részletkérdésben felvilágosítást ad a Titkárság (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 16., tel.: 483 1466, fax: 483-1465, e-mail: szerkesztoseg@mgyt.hu)

Takácsné prof. Novák Krisztina
főszerkesztő

Hankó Zoltán
felelős szerkesztő

Biztonságos étrend-kiegészítők a patikákban

Mint arról a Gyógyszerészet júliusi számában már beszámoltunk [Gyógyszerészet *60*, 424-432 (*2016*)], május 6-án aláírásra került egy olyan együttműködési megállapodás, amelynek célja egy olyan rendszer létrehozása és működtetése, amely garantálja, hogy a gyógyszertárakban csak megfelelő minőségű és biztonságos étrend-kiegészítők legyenek. Ezzel számottevően csökkenthető a minőségileg nem megfelelő, közegészségügyi kockázatot jelentő vagy megtévesztő jelöléssel ellátott étrend-kiegészítők forgalomba kerülésének lehetősége.

A gyógyszertárak szempontjából elsődleges cél, hogy meg tudjanak felelni a jogszabályi előírásnak, valamint a bizalmi és minőségi elvárásoknak: a gyógyszertárakban forgalmazott étrend-kiegészítők garantált minőségű, hamisítás-mentes termékek legyenek. Erre a jogszabályi előírásoknál nagyobb garanciát adó önszabályozó rendszer adhat megoldást, ahol a kritériumrendszer felállítását követően a rendszer szereplői önként vállalják a követelmények betartását, a gyártótól (forgalomba hozótól) a forgalmazón keresztül a gyógyszertárig. Ebben a rendszerben a gyógyszertáraknak azt kell vállalniuk, hogy csak olyan beszállítótól (gyártótól, nagykereskedőtől) szereznek be étrend-kiegészítőt, amely a rendszer tagja, és csak olyan étrend-kiegészítőt vásárolnak, amelyre vonatkozóan a forgalomba hozó megfelelő garanciát adott a beszállítónak (nagykereskedőnek).

Az együttműködés kiemelt célja továbbá, hogy az étrend-kiegészítők gyártásával, forgalmazásával és gyógyszertári értékesítésével foglakozó vállalkozások minél szélesebb körét a rendszerhez csatlakozóként bevonva, a forgalmazók számára segítse az étrend-kiegészítők kockázatértékelésen alapuló befogadását, illetve megkönnyítse a fogyasztók számára a megfelelő minőségű és biztonságos termékekhez való hozzájutást.

Az alapítók a forgalmazói oldalról kiemelten számítanak a gyártók, importőrök, gyógyszer-nagykereskedők és a *gyógyszertárak* csatlakozására, továbbá várják más – az étrend-kiegészítők forgalmazásában érintett – piaci szereplők csatlakozását is. Az alapítók ugyancsak számítanak olyan intézmények (hatóságok, szakhatóságok, minisztériumok stb.) és szakmai szervezetek támogatására is, amelyek a kezdeményezés céljaival egyetértenek és ezen egyetértésüket támogatói nyilatkozat aláírásával is ki kívánják fejezni.

A gyógyszertárak önként csatlakozhatnak ehhez a rendszerhez. *A megállapodás dokumentumai a Kamara honlapján elérhetők.* A döntésüket elősegítendő, néhány praktikus, gyakorlati kérdésre is választ kerestünk, amelyek kézenfekvőnek tűnnek.

Néhány praktikus kérdés

Milyen termékekre vonatkozik az együttműködés?

Az étrend-kiegészítőkre, valamint az étrend-kiegészítő készítményekkel azonos formában megjelenő, hasonló funkciójú speciális – gyógyászati célra szánt – tápszerekre.

Ki folytatja le a kockázatértékelést?

A termék nagykereskedelmi forgalmazója, együttműködve a termék gyártójával (forgalomba hozójával).

Hogyan ismerhetők meg a kockázatértékelés szempontjai?

Az együttműködés alapítói az alapító dokumentumokban rögzítették a kockázatértékelés szempontjait. Az alapító dokumentumok – többek között – a Kamara honlapján elérhetők.

Kik az együttműködés alapítói?

Az együttműködési megállapodást és a kapcsolódó dokumentumokat május 6-án a Gyógyszer-nagykereskedők Szövetsége képviseletében *dr. Küttel Sándor* elnök, a Magyar Gyógyszerészi Kamara képviseletében *dr. Hankó Zoltán* elnök, a Magyarországi Étrend-kiegészítő Gyártók és Forgalmazók Egyesülete (MÉKISZ) képviseletében *dr. Bérci István* elnök, a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége (MAGYOSZ) képviseletében *dr. Ilku Lívia* igazgató, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala Hamisítás Elleni Nemzeti Testület képviseletében *dr. Bendzsel Miklós* elnökhelyettes írta alá.

Kik csatlakoztak eddig?

Az együttműködés aláírásával a MAGYOSZ és a MÉKISZ valamennyi tagvállalata az együttműködés részesévé vált. A Gyógyszer-nagykereskedők Szövetsége valamennyi tagja úgyszintén tagja az együttműködésnek. Az étrend-kiegészítőket gyártó, forgalmazó cégek a MÉKISZ-nél, a nagykereskedők és az egyéb forgalmazók a GYNSZ-nél folyamatosan jelentkeznek be a rendszerbe.

Kik csatlakozhatnak még?

Az együttműködési megállapodás szerint a rendszerhez csatlakozhatnak mindazon jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, akik/amelyek a megállapodás részét képező követelményrendszerben és működési szabályzatban foglaltakat magukra nézve írásos nyilatkozatban kötelező érvényűnek fogadják el.

Lesz-e különbség az alapító és a csatlakozó tagok jogai és kötelességei között?
Nem, mindenkire ugyanazok a szabályok érvényesek. Az erre vonatkozó részletes szabályok az alapító dokumentumokban olvashatók.

Mit kell vállalni a csatlakozó gyógyszertáraknak?
Azt, hogy a megállapodás hatálya alá tartozó termékeket (tehát az étrend-kiegészítőket és a velük azonos formában megjelenő, hasonló funkciójú speciális – gyógyászati célra szánt – tápszereket) a rendszerhez csatlakozott gyártóktól, forgalmazóktól és nagykereskedőktől szerzik be. Az ezekre a termékekre vonatkozó minőségi garanciát ezek a cégek a csatlakozással vállalták.

Hogyan lehet a gyógyszertáraknak csatlakozni?
A gyógyszertárak csatlakozása – csakúgy, mint a gyártóké és a nagykereskedőké – önkéntes alapon történik. A Kamara az elkövetkező időszakban a május 6-án aláírt együttműködési megállapodás dokumentumaival együtt egy szándéknyilatkozatot juttat el a gyógyszertáraknak a Gyógyszer-nagykereskedők Szövetsége tagvállalatainak közreműködésével (a patikai gyógyszerkiszállításokhoz kapcsolódva). A szándéknyilatkozatot kitöltve, a gyógyszertár személyi jogos gyógyszerészének aláírásával kell visszajuttatni a Kamara hivatalába. A szándéknyilatkozat iktatását követően a Kamara a csatlakozásról igazolást küld a gyógyszertárnak, továbbá az együttműködés logóját is, amit a gyógyszertár az officinában jól látható helyen kihelyezhet, és a továbbiakban marketing tevékenysége során hivatkozhat arra, hogy résztvevője az étrend-kiegészítők biztonságát garantáló rendszernek.

Mikor indul a rendszer?
Az alapítók május 6-án megállapodtak abban, hogy mindegyik szervezet az induláshoz szükséges előkészítő munkát november 15-ig elvégzi.

Mit kell tenni azokkal a termékekkel, amelyeket a gyógyszertár az indulást megelőzően szerzett be?
Nyilvánvaló, hogy készleten átmenetileg olyan termékek is lesznek, amelyeket a rendszer indulása előtt szereztek be a gyógyszertárak. Ezek értékesítése az „ablak-periódusban" nem jelenthet problémát. Ugyanakkor az átállás zökkenőmentessége és gyorsasága érdekében a gyógyszer-nagykereskedők már hónapok óta figyelembe veszik a kockázatértékelés szempontjait, így kevésbé valószínű, hogy az elmúlt időszakban nem garantált minőségű termékek kerültek a patikákba.

Kell-e azzal számolni, hogy sok olyan termék lesz, amelynek a patikai forgalmazása ellehetetlenül?
Azt reméljük, hogy nem, mert egyetlen komoly gyártónak sem érdeke, hogy kimaradjon a rendszerből. Erre utalnak az eddigi jelentkezések is. Sőt azt reméljük, hogy a minőség garanciája – megfelelő kommunikációval – elősegíti ezeknek a termékeknek a patikai forgalmazását.

Csatlakozhatnak-e a rendszerhez nem gyógyszertárak is?
Versenyjogi megfontolások miatt senki nem zárható ki az együttműködésből, de minden jelentkezőnek vállalni kell a követelményrendszer maradéktalan teljesítését.

Mi történik azokkal, akik az előírásokat megszegik?
Az alapító dokumentumok erről is rendelkeznek: kizárásra kerülnek és ennek minden hátrányos következményét viselniük kell.

Mit tartalmaz a szándéknyilatkozat, amit a csatlakozó gyógyszertárnak alá kell írnia?
A szándéknyilatkozat azonosítására a személyi jogos gyógyszerész neve és aláírása, a gyógyszertár elnevezése és címe szolgál. A szándéknyilatkozatot aláíró személyi jogos gyógyszerész kinyilvánítja, hogy az együttműködési megállapodásban foglaltakat ismeri (ezeket a szándéknyilatkozattal együtt eljuttatjuk a patikákba) és azok céljával egyetért. A csatlakozással vállalja, hogy az általa vezetett gyógyszertár az együttműködés hatálya alá tartozó termékeket az együttműködésben részt vevő beszállítóktól szerzi be, az együttműködés logóját a gyógyszertár officinájában, a betegek számára jól látható helyen kihelyezi és az együttműködés céljainak megvalósulását a gyógyszertár a tevékenységével elősegíti. Hozzájárul, hogy a gyógyszertár nevét, elérhetőségét, az együttműködési megállapodásban foglaltaknak megfelelően közzétegyék. Továbbá tudomásul kell vennie, hogy az együttműködési megállapodásban foglaltak megsértése esetén az együttműködő szervezetek közül a gyógyszertárat törölhetik.

Lesz-e központilag szervezett promóció?
Igen, a kommunikációs terv kidolgozását a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület vállalta.

Hol lesz elérhető a csatlakozott cégek és gyógyszertárak listája?
A gyógyszertárak listáját a Kamara honlapján a lakosság számára elérhető felületen folyamatosan közzétesszük, továbbá egy központi tárhelyen az összes csatlakozott cég adatai elérhetőek lesznek.

Meddig kell a szándéknyilatkozatokat a Kamarába beküldeni?
A rendszer hatékony működése és a kommunikáció hatékonysága érdekében azt kértük, hogy a gyógyszertárak november első felében a nyilatkozatokat küldjék be; ezzel együtt a jelentkezés folyamatos.

ANOLI-DÍJ

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógyszeranalitikai Szakosztálya

pályázatot hirdet
fiatal gyógyszerészek, vegyészek és vegyészmérnökök illetve gyógyszerész, vegyész és vegyészmérnök hallgatók számára

az alábbi feltételek szerint:

A pályázatban résztvevők olyan fiatalok lehetnek, akik a gyógyszerkémia, gyógyszertechnológia, farmakológia, farmakognózia területén gyógyszerek és/vagy gyógyszerhatóanyagok (metabolitok) analitikai (kémiai, biológiai, mikrobiológiai) vizsgálatában fejtenek ki jelentős szakmai munkásságot.

A pályázat által elnyerhető összeg 2017. évben megrendezésre kerülö, hazai vagy külföldi konferencián vagy tanulmányúton való részvételre fordítható, az MGYT nevére és címére kiállított repülö-, vonatjegy, szállásköltség vagy részvételi díjról szóló számla alapján.

A pályázat 2 kategóriában kerül kiírásra:

1. ANOLI DÍJ – kutatói kategória 100.000 Ft

2. ANOLI DÍJ – hallgatói kategória 50.000 Ft

A kutatói kategóriában pályázhatnak azok a fiatal, 35. életévüket még be nem töltött gyógyszerészek, vegyészek, vegyészmérnökök vagy gyógyszerész, vegyész és vegyészmérnök Ph.D. hallgatók, akik az MGYT tagjai és tevékenységüket a fent megjelölt területen végzik.

Pályázni lehet:

- pályamű benyújtásával (max. 10 db A4 oldal, Ariel 12),
- első szerzős, két évnél nem régebben megjelent közleménnyel.

A hallgatói kategóriában pályázhatnak negyed- és ötödéves gyógyszerész, vegyész és vegyészmérnök hallgatók, akik az MGYT ifjúsági tagjai és tudományos diákköri kutatómunkát a fent megjelölt területen végeznek.

Pályázni lehet pályamű benyújtásával (max. 5 db A4 oldal, Ariel12) elhangzott TDK előadás 3-4 oldalas tartalmi összefoglalójával, megjelent közleménnyel, melyben a pályázó első-, vagy társszerző.

Minden pályázathoz 1 oldalas **szakmai önéletrajz** csatolandó.

A pályázatokat **„ANOLI-díj"** megjelöléssel az MGYT Titkárság címére (1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.) kell beküldeni.

Benyújtási határidő: 2017. február 28.

A díj odaítéléséről az „Anoli-díj" Bíráló Bizottsága dönt. Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy csak a pályázati felhívásnak teljes mértékben eleget tévő pályázatok kerülnek elbírálásra.

Eredményhirdetés/díjkiosztás:

XLII. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium, 2017. április 20., Galyatető, Hunguest Hotel Galya

A kiírást közzétesszük a Gyógyszerészet c. folyóiratban és az MGYT honlapján (www.mgyt.hu), valamint a Magyar Kémikusok Lapja-ban és honlapján (www.mke.org.hu).

Prof. Szökő Éva
az MGYT elnöke

Vitányiné Morvai Magdolna
a Gyógyszeranalitikai Szakosztály elnöke

NÖVÉNYI SZEREK HELYE A MAI GYÓGYSZERKINCSBEN

Gyógyszerészet 60. 757-761. 2016.

Coleus forskholii – forszkolin

Kiss Tivadar

A forszkolin az 1970-es évek óta ismert, gyógyászati alkalmazhatóságát tekintve sokoldalúan vizsgált, ám ma már elsősorban preklinikai vizsgálatokban cAMP-szint emelésére alkalmazott vegyület. Újabban fogyasztószerként népszerű – nem tiszta formában alkalmazva, hanem a vegyületet nagy mennyiségben tartalmazó növények extraktumának részeként. A forszkolint tartalmazó *Coleus* fajok dísznövényként ismertek, a kertészeti nemesítésnek köszönhetően eltérő színváltozatokkal, változatos levéllemez-színmintázattal és alakkal, valamint levélszélmintázattal rendelkeznek (***1. ábra***). Május végétől egészen az első fagyokig a kertekben és a balkonládákban dísznövényként találkozhatunk velük. Bár a *Coleus* fajok évelő növények, a hidegebb telek miatt évente újra kell ültetni őket. Magyar nyelvterületen díszcsalán, virágcsalán és mozaikvirág néven ismerik a kerti változatokat.

Botanikai jellemzők és rendszertan

Az indiai csalán *(Coleus forskholii* Willd [Briq.], Lamiaceae) (***2. ábra***) a trópusi és szubtrópusi területeken őshonos. Évelő növényként az indiai szubkontinensen, Pakisztánban, Sri Lankán, a trópusi Észak-Afrikában, Ázsiában, Dél-Amerikában és Ausztráliában a helyi flóra része. A növény külleme alapján a csalánra emlékeztet, de rendszertanilag távol áll tőle. Az 50-60 cm magas növény tojásdad alakú levéllemezzel rendelkezik, amely zöld színű és fogazott szélű. Apró virágai kék színűek. A föld alatti része elágazó főgyökérzet, amely egyes populációknál gumóvá módosulhat. A legújabb rendszertani megfontolások alapján a Lamiaceae családon belül a *Coleus* a *Plectranthus* nemzetségbe került beolvasztásra, amely fajszáma így 300 körüli. Az indiai csalán új hivatalos neve a *Plectranthus barbatus* Andr., de számos egyéb szinonimnévvel is rendelkezik *(Plectranthus forskohlii, P. forskalaei, P. kilimandschari, P. grandis, Coleus forskholii, C. kilimandschari, C. coerulescens, C. commosus, C. barbatus)* [1–3].

Népi gyógyászati alkalmazás

Az indiai csalán népi gyógyászati alkalmazása főleg az ájurvédikus gyógyászatban ismert. Emésztőszervrendszeri (kólika, májelégtelenség, hasfájás, fog- és ínybetegség), légzőszervrendszeri (megfázás, asztma, hörghurut, tüdőgyulladás) panaszok kezelésére, szívelégtelenségre (angina, magas vérnyomás) és bőrproblémákra (sebek gyógyítása, véraláfutás) alkalmazták. Gyulladáscsökkentő, fertőtlenítő és fájdalomcsillapító hatása mellett idegrendszeri problémák (szédülés, zavarodottság) kezelésére is felhasználták [4].

Növénykémiai és farmakológiai vizsgálatok

A növény az 1970-es években került a tudomány látókörébe. Az indiai növények szisztematikus szűrővizsgálatán egy időben, de egymástól függetlenül két intézet, a Central Drug Research Institute (Lucknow, India) és a Hoechst Research Centre (Bombay, India) is dolgozott. Az indiai csalán gyökérkivonata hipotenzív hatásúnak bizonyult. Ezután kezdődött meg a növény intenzív kémiai és farmakológiai vizsgálata [5–8].

A növénykémiai vizsgálatok során 43 labdánvázas (pl. forszkolin – ***3.a ábra***), 25 abietánvázas diterpént (pl. koleon F – ***3.b ábra***) izoláltak, valamint a növény illóolajának összetételét írták le.

A farmakológiai vizsgálatokat növényi kivonatokkal, 10% forszkolinra standardizált kivonatokkal, va-

1. ábra: Díszcsalán színkavalkád

2. ábra: Coleus forskholii

lamint forszkolinnal és származékaival végezték. A *szerves oldószerrel* készült lipofil kivonat gyulladáscsökkentő, antimikrobiális, antioxidáns, citotoxikus, hipotenzív, spazmolitikus és hepatoprotektív aktivitással rendelkezett. A *vizes kivonat* hipotenzív, vércukorszintcsökkentő és görcsoldó aktivitást mutatott. A vizes kivonat a zsírmáj kialakulását lassította, a testsúlyt csökkentette, valamint a kolesztázist enyhítette. A vizsgálatokat nagyrészt *in vitro,* vagy *in vivo* állatkísérleteken végezték, humán klinikai vizsgálatok csak kis számban fordultak elő [2, 9].

A forszkolin

A forszkolin a növény által termelt diterpén. A vegyületet a fent említett két kutatócsoport 1974-ben egymástól függetlenül izolálta koleonol és forszkolin néven. A későbbi szerkezetvizsgálat során derült fény a két vegyület azonosságára [10]. A vegyület az őszi vegetációs szakaszban begyűjtött gyökérben található a legnagyobb mennyiségben (a szárított drog 0,07%-0,58%-a). A gyógyászatban való potenciális alkalmazhatóságát korlátozza a rossz vízoldékonysága (0,001%). A forszkolin gyors és reverzibilis módon közvetlenül stimulálja az adenil-ciklázt, így a cAMP termelését fokozza. A cAMP másodlagos hírvivő anyagként szerteágazó úton változatos sejtválasz kialakulásához vezet. A forszkolin vizsgált farmakológiai aktivitásai alapvetően két csoportba sorolhatók: cAMP-hoz köthető és a cAMP-tól független aktivitások.

A *légutak* és a tüdő simaizom-relaxáló hatását több kutatócsoport *in vitro* és *in vivo* állatkísérletekben vizsgálta. A cAMP-hoz kötődő, többféle mechanizmus által szabályozott Ca^{2+}-ionáram változás a bronchusok tágulását és a tüdő légutainak és véredényeinek dilatációját okozzák. Forszkolinnal kezelt tengerimalacoknál az antigénnel kiváltott anafilaxiás hörgőgörcs nem alakult ki. Humán vizsgálatoknál az inhalált forszkolin a légzés minőségét javította, a 10 mg *per os* forszkolin pedig az asztma tüneteit csökkentette [9, 14].

A forszkolin a gyulladási mediátorok szintjét csökkenti. A karrageninnel kiváltott patkányláb-ödéma teszten, valamint krotonolajjal kiváltott fülduzzadás teszten gyulladáscsökkentőnek bizonyult.

Urogenitális aktivitását állatkísérletekben és *in vitro* módszerekkel vizsgálták. A forszkolin a kutyavese afferens arterioláinak dilatációját és ennek következtében fokozott natriurézist idézett elő. A natriurézissel a vérnyomáscsökkentés is magyarázható. A vegyület embriotoxicitása szempontjából fontos eredmény, hogy a forszkolin patkányoknál a megtermékenyítéstől számított 16. naptól a méh-simaizom összehúzódást csökkentette, valamint *in vitro* BeWo sejtvonalon a szinciciális trofoblaszt differenciálódást indukálta [15–17].

A forszkolin növeli a szemben a csarnokvíz elfolyását, ennek következtében pedig csökkenti a szemnyomást. Egészséges önkénteseken végzett kísérletekben 1% koncentrációban a hatás kiváltható volt, miközben a sugártest vérellátása fokozódott, a vérnyomás és pulzus jelentősebben nem emelkedett. A csimpánzokban és nyulakban indukált *glaukóma* helyi kezelése azonban nem vezetett jelentős javuláshoz a forszkolin rossz vízoldékonysága miatt [18, 19].

A forszkolin bőrgyógyászati alkalmazhatóságát is vizsgálták. Helyi alkalmazásával a szőrtüszőkben a *melanintermelődés* fokozódott humán szőrtüszőkben is. Állatkísérletben forszkolin tartalmú kenőcsök a

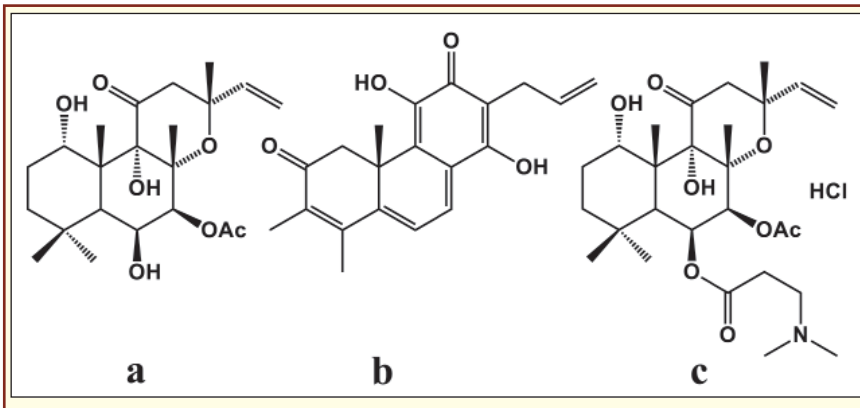

3. ábra: A Coleus forskholii vegyületei

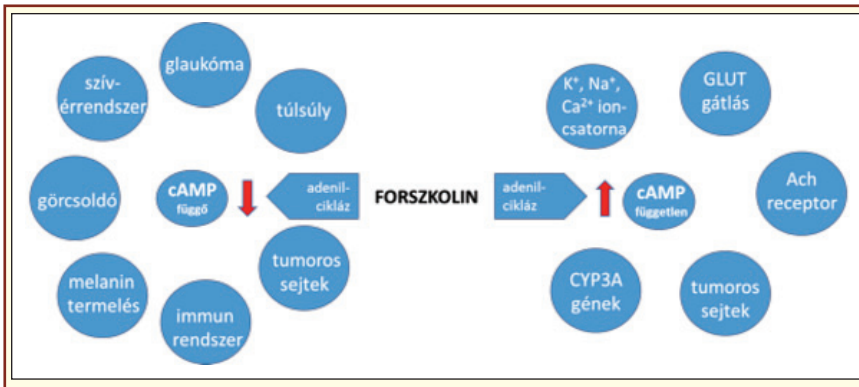

4. ábra: A forszkolin farmakológiai aktivitásai

szőrnövekedést fokozták. Ezen eredményekre alapozva hajnövekedést serkentő és őszülést csökkentő terméket szabadalmaztattak [20, 21]. Mivel a forszkolin hatással van a DNS hibajavító mechanizmusára, valamint fokozza a melanintermelést, véd az UV-A és UV-B sugárzás ellen. Egy esetleírás szerint csökkentette 4 páciens esetében a *pszoriázisos* tüneteket, de ezzel kapcsolatban széleskörű tanulmány nem született [22].

A forszkolin *tumoros sejtvonalak* esetén biztató eredményeket mutatott emberi gyomorkarcinóma sejteknél (BGC-823, SGC-7901), a $CD34^+$-, a mieloid- és a limfóma sejtek esetében a sejtek növekedésének gátlásával és a tumoros sejtek szelektív apoptózisának indukálásával. A sejtes immunválasz és a makrofágaktivitás fokozásának köszönhetően serkenti az immunrendszert. A forszkolinnal való előkezelés 70%-kal csökkentett a patkányokba injektált B16-F10 tumorsejtek kolonizációját. A forszkolin gátolja a vérlemezke aggregációt is [9, 23].

A *központi idegrendszeri hatásra* összpontosító vizsgálatok potenciális neuroprotektív és antidepreszszáns hatást rendelnek a forszkolinhoz. Az eredmények indokolják az Alzheimer-kór megelőzésében és tüneteinek visszafordításában való szerepének további vizsgálatát. A neuroprotektív aktivitás az acetilkolin-észteráz promóter aktiválásával, a NO-szintáz aktiválásával az alkohol indukálta apoptózis meggátlásával magyarázható. A forszkolin csökkenti a pentiléntetrazol által kiváltott rohamok görcsküszöbértékét, a hippokampális sejttenyészet esetében pedig a β-amiloidok gátló aktivitását megszüntette és a hosszútávú potenciáció (LTP) újrarendeződését segítette [6, 9].

Gasztrointesztinális hatásának (savelválasztás, bélnedvelválasztás fokozás, simaizomlazító aktivitás), valamint a lipolízis elősegítő aktivitásnak köszönhetően a forszkolint újabban a testsúlyszabályozásban is perspektivikus vegyületnek tekintik. 11 klinikai vizsgálatban 10% forszkolinra standardizált kivonatokkal kezelt résztvevők mindegyikénél BMI- és testsúlycsökkenést figyeltek meg. A vizsgálat során nem lépett fel kardiovaszkuláris mellékhatás, egyedüli mellékhatásként néhány betegnél jelentkezett enyhe hasmenés. Mivel a klinikai vizsgálatok általában nyílt jelölésűek voltak, továbbá egyéb követelmények is csorbították az objektív értékelhetőséget, ezen aktivitás is további kutatásra szorul [24, 25].

A forszkolin cAMP-tól független aktivitásai közé a zsírszövetsejtek glükóztranszportereinek gátlása, a Na^+-, K^+- és Ca^{2+}-ioncsatornák módosítása, az acetilkolin-receptor gátlása, tumoros sejtvonalokban a citotoxicitás növelése, CYP3A1 és CYP3A4 gén expressziójának növelése tartozik. $GABA_A$, glicin és nikotinos acetilkolin receptorhoz közvetlenül kötődve deszenzitizálja azokat.

A forszkolin túladagolás esetén depresszáns, valamint mivel a CYP3A gének expresszióját indukálja, ezért más gyógyszerek metabolizmusát befolyásolhatja.

A vegyület terápiás hasznosításának egyik akadálya a forszkolin rossz vízoldékonysága. A biohasznosulás növelése érdekében előállított forszkolinanalógok vizsgálata lehetőséget adott hatás-szerkezet összefüggések tanulmányozására. A *Nippon Kayaku* által szabadalmaztatott származék a kolforsin dapropát HCl (Adehl, NKH477) (***3.c ábra***), amely jelenleg is alkalmazott kardiotonikum és antiasztmatikum Japánban [26].

Összegzés

A *Coleus forskholii* diterpén vegyületei közül a forszkolin az adenil-cikláz enzim és a cAMP vizsgálatok fontos eszköze. A forszkolinnal végzet farmakológiai vizsgálatok számos potenciális gyógyászati alkalmazhatóságát vizsgálták. Mivel a vizsgálatok nagy része *in vitro*, vagy állatkísérleteket ölelt fel, a biztonságos humán alkalmazást további vizsgálatoknak kell megelőzni. A forszkolin származékai közül az NKH477 gyógyszerként jelenleg is alkalmazzák.

A *Coleus forskholii* számos étrend-kiegészítő alapanyagául szolgál. A vásárlók jellemzően a fogyás reményében vásárolják ezeket a termékeket, jóllehet, mint láthattuk, a növény ilyen jellegű hatása nem kellőképpen bizonyított. Ugyanakkor számos, kísérletesen kimutatott bioaktivitása felveti a nemkívánatos hatások és kölcsönhatások veszélyét.

A forszkolin példája is rámutat arra, hogy mennyire indokolt lenne egy mellékhatás-bejelentő rendszer működtetése étrend-kiegészítők esetén is. Ahhoz, hogy a forszkolin terápiásan is alkalmazható szerré váljon, további vizsgálatokra lenne szükség – de erre (szabadalmi okokból) elsősorban származékai esetén számíthatunk.

IRODALOM

1. *Hara, H.*: J. Japanese Bot. *47,* 193–203 (*1972*). – 2. *Alasbahi, R., Melzig, M.*: Planta Med. *76,* 653 661 (*2010*). – 3. Coleus forskohlii. Monograph., Altern. Med. Rev. 11 (2006) 47–51. http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16597194. – 4. *Shivaprasad, H.N., Pandit, S., Bhanumathy, M., Manohar, D., Jain, V., Thandu, S.A., Su, X.*: Orient. Pharm. Exp. Med. *14*, 301–312 (*2014*). – 5. *De Souza, N.J.*: Natural products research at Hoechst Pharmaceuticals Limited, India., in: Symp. Pap. - IUPAC Int. Symp. Chem. Nat. Prod., 11th, Izd. BAN, 1978: pp. 544–557. – 6. *Dubey, M.P., Srimal, R.C., Nityanand, S., Dhawan, B.N.*: J. Ethnopharmacol. *3*, 1–13 (*1981*). – 7. *Dubey, M.P., Srimal, R.C., Patnaik, G.K., Dhawan, B.N.*: Indian J. Pharmacol. *6*, 15–16 (*1975*). – 8. *Tandon, J.S.S., Dhar, M.M.M., Ramakumar, S., Venkatesan, K., Ram Kumar, S., Venkatesan, K.*: Indian J. Chem. Sect. B-Organic Chem. Incl. Med. Chem. *15*B, 880–883 (*1977*). – 9. *Alasbahi, R., Melzig, M.*: Planta Med. *76*, 753–765 (*2010*). – 10. *Viswanathan, N., Gawad, D.*: Indian J. Chem. Sect. B-Organic Chem. Incl. Med. Chem. *24B*, 583 (*1985*). – 11. *De Souza, N.J., Dohadwalla, A.N., Reden, J., Reden, Ür.*: Med. Res. Rev. *3*, 201–219 (*1983*). – 12. *Ammon, H.P., Müller, A.B.*: Planta Med. 473–7 (*1985*). http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/3006108. – 13. *Bhat, S.V., Dohadwalla, A.N., Bajwa, B.S., Dadkar, N.K., Dornauer, H., de Souza, N.J.*: J. Med. Chem. *26,* 486–92 (*1983*). http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/6682146. – 14. *Misra, A., Srivastava, S., Srivastava, P., Shukla, P., Agrawal, P.K., Rawat, A.K.S.*: Ind. Crops Prod. *84*. 50–58 (*2016*). – 15. *Nadeem, U., Ye, G., Salem, M., Peng, C.*: Biol. Reprod. *91*, 76–76 (*2014*). – 16. *Vedernikov, Y.P., Syal, A.S., Okawa, T., Saade, G.R., Garfield, R.E.*: Am. J. Obstet. Gynecol. *182*, 620–624 (*2000*). – 17. *Tamaki, T., Hasui, K., Shoji, T., Aki, Y., Kiyomoto, H., Iwao, H., Abe, Y.*: Jpn. J. Pharmacol. *55*, 161–4 (*1991*). http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/2041222. – 18. *Majeed, M., Nagabhushanam, K., Natarajan, S., Vaidyanathan, P., Karri, S.K., Jose, J.A.*: Saudi J. Ophthalmol. *29*, 197–200 (*2015*). – 19. *Lee, P.Y., Podos, S.M., Serle, J.B., Camras, C.B., Severin, C.H.*: Arch. Ophthalmol. (Chicago, Ill. 1960). *105*, 249–52 (*1987*). http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/3813959. – 20. *Keikichi, S., Koji, T., Akira, F., Makota, E.*: EP *295*, 903 (*1988*). – 21. *Hayashi, T.*: Fragr. J. *28*, 45–49 (*2000*). – 22. *Puranam, K., Surekha, R.H.*: Int. J. Pharma Bio Sci. *5*, 68–73 (*2014*). – 23. *Agarwal, K.C., Parks, R.E.*: Int. J. Cancer. *32*, 801–804 (*1983*). – 24. *Kamohara, S.*: Pers. Med. Universe. *5*, 16–20 (*2016*). – 25. *Stohs, S.J., Badmaev, V.*: Phyther. Res. *30,* 732–740 (*2016*). – 26. *Hosono, H., Fujita, A., Izumi, G., Tatee, T., Takahira, T., Furuta, Y., Sakai, M., Ishizuka, O., Terada, T., Itoh, J.*: Pharmaceutical use of forskolin derivatives, US5789439 A, 1998. http://patft.uspto.gov/netacgi/nphParser?Sect2=PTO1&Sect2=HITOFF&p=1&u=/netahtml/PTO/search-bool.html&r=1&f=G&l=50&d=PALL&RefSrch=yes&Query=PN/5789439.

Kiss T.: ***Coleus forskholii – forscolin***

SZTE GYTK Farmakognóziai Intézet, 6720 Szeged, Eötvös u. 6.

Örömmel tájékoztatjuk, hogy a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság
Gyógyszeranalitikai Szakosztálya
2017. április 20-22. között
Galyatetőn, a Hunguest Hotel Galya-ban
rendezi meg a

XLII. GYÓGYSZERANALITIKAI TOVÁBBKÉPZŐ KOLLOKVIUMOT.

A kollokvium tudományos programján a következő témák szerepelnek:
1. nap: Gyógyszerminőség hatósági szemszögből
2. nap: Mintaelőkészítés
3. nap: Minőségbiztosítás – Gyógyszerkönyvek, standardok minősítése, adatintegritás

A rendezvény továbbképző programja minél szélesebb szakmai kör érdeklődésének szeretne megfelelni, így a gyógyszeranalitika, gyógyszer minőség-ellenőrzés, ipari gyógyszerészet új eredményei mellett, foglalkozni kíván többek között a kutatás-, fejlesztés-, hatósági ellenőrzés feladataival is.

A továbbképző kollokvium akkreditálása megtörtént, az ezt igénylő résztvevőknek
20 továbbképzési pontot biztosít.

Jelen kollokviumon lehetőség nyílik poszter előadás bejelentésére is.

A Kollokvium részletes tudományos programja, s a jelentkezési lap a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság honlapján (www.mgyt.hu) lesz elérhető.

Szívélyes üdvözlettel az MGYT Gyógyszeranalitikai Szakosztály Vezetősége nevében:

Vitányiné Dr. Morvai Magdolna
szakosztályelnök

Dr. Völgyi Gergely
titkár

JELENTKEZÉSI LAP

XLII. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium
2017. április 20-22.
Hunguest Hotel Galya, Galyatető

Alulírott, jelentkezem az MGYT Gyógyszeranalitikai Szakosztálya által rendezett önköltséges Továbbképző Kollokviumra.

Résztvevő neve: .....

Munkahely/elérhetőség: .....

Működési nyilvántartási szám gyógyszerészeknél, ha pontjóváírást kér: .....

Telefonszám: .....

Email-cím: .....

Elhelyezés: egyágyas szobában ☐ kétágyas szobában ☐

Ha kétágyas, a szobatárs neve: .....

Amennyiben szobatársa kísérő, kérjük vegye fel a kapcsolatot Polonyi Adrienn titkársági koordinátorral (tel.: [06-1]) 266-9433)

A Kollokviumon POSZTERT kívánok bemutatni: ☐

A poszter szerzői: .....

.....

A poszter címe: .....

.....

Részvételi díj: (tartalmazza a programokon való részvételt, programfüzetet, étkezéseket és két éjszakai szállást kétágyas elhelyezéssel)
2017. március 15-ig történő jelentkezés esetén :

- MGYT tagoknak ..... 60000 Ft + áfa,
- nem MGYT tagoknak ..... 65000 Ft + áfa,
- MGYT tagsággal rendelkező hallgatóknak, Ph.D. hallgatóknak ..... 30000 Ft + áfa,
- MGYT tagsággal nem rendelkező hallgatóknak, Ph.D. hallgatóknak ..... 32000 Ft + áfa,
- Egyágyas felár: 14.000 Ft + áfa, /2 éjszaka.

Pontjóváírási díj: 500.-Ft.

2017. március 15. után történő jelentkezés esetén a részvételi díj:

- MGYT tagoknak ..... 65000 Ft + áfa,
- nem MGYT tagoknak ..... 70000 Ft + áfa.
- Hallgatók, PhD. hallgatók kedvezményes részvételi díja változatlan.

A részvételi díjról és igény esetén az egyágyas felárról a számlát - melynek kiegyenlítését határidőre vállalom - az alábbi számlázási névre és címre kérem küldeni:

Név/Cégnév: .....

Cím: .....

Számlaküldés helye/Kontakt személy: .....

Napijegy (amely tartalmazza az aznapi tudományos programon való részvételt, a programfüzetet, az aznapi ebédet és egy kávészünetet): **12.000 Ft + áfa,**

Napijegyet kérek: április 20. ☐ április 21. ☐ április 22. ☐

Lemondási feltételek: Tudomásul veszem, hogy a jelentkezés lemondására 2017. április 1. után nincs lehetőség.

Dátum: ..... Aláírás: .....

Kérjük, hogy a kitöltött jelentkezési lapot az MGYT Titkárságára postán: 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16., vagy faxon: (06-1) 266-9433 számra legyen szíves megküldeni.

Információ: Polonyi Adrienn, tel.: (06-1) 266-9433, e-mail: tagdij@mgyt.hu

SZAKIRODALMI TALLÓZÓ

REFERÁTUM

Rovatvezető: *Jelinekné dr. Nikolics Mária és dr. Télessy István.*
Referálók: *Albert Levente (AL), Bencsik Tímea (BT), Budai Marianna (BM), Gampe Nóra (GN), Hankó Zsuzsanna (HZS), Kovács-Rozmer Katalin (KRK), Krüger-Szabó Andrea (KSzA), Orosz Ádám (OÁ), Szabó Péter (SzP).*

A VÍZZEL SZŰRT INFRAFÉNY SEGÍT A SEBGYÓGYULÁSBAN

A különböző fényterápiák alkalmazásának sikerét illetően sokan szkeptikusak. Tény azonban, hogy a megfelelő hullámhosszúságú fotonokból álló elektromágneses sugárzás számos kórkép esetén kedvező hatású. Elegendő csupán a pikkelysömör kezelésében hatásosnak bizonyuló ultraibolya-B (UVB) fényre gondolni. Az UVB-fény mellett azonban az energiában szegényebb infravörös (IR)-tartomány is tartogat terápiás lehetőségeket.

A legújabb kutatási eredmények az infravörös fény egy különös alkalmazási módját találták hatékonynak az akut és a krónikus sebek gyógyításában. Hét klinikai vizsgálat eredményeinek az összevetése alapján a vízen keresztül jutó IR-fény igazoltan gyorsítja a sebgyógyulás folyamatát; egyrészt a hőenergia átvitele révén, másrészt nem-termikus celluláris folyamatok eredményeként.

A vízen keresztül filtrált IR-fény csökkenti a gyulladást, mérsékli a sebek folyadékszekrécióját, serkenti az immunrendszeri folyamatokat és a sebregenerációt. Ezzel egyidejűleg a sérüléssel együtt járó fájdalom mértéke is csökken, ami a beteg által igényelt fájdalomcsillapító szerek adagjának a csökkenésével is jól szemléltethető.

Hasi műtétet követően 69%-kal kevesebb analgetikumot igényelnek a betegek, ha vízzel filtrált IR-hegkezelésben is részesülnek, míg a krónikus vénás lábszársebeknél 60%-kal lesz kisebb a fájdalomcsillapító-igény az IR-kezelés eredményeként.

Az IR-fény hatására a sebfelület nagysága is gyorsabban csökken: súlyos égési sérüléses gyermekeknél az égési nyomok méretének 90%-kal való visszahúzódása már 9 nap után bekövetkezik, a szokásos 13 nap helyett.

A vízen keresztül jutó IR-fény kiemelkedő előnye, hogy az viszonylag mélyen bejut a bőrbe, ugyanakkor nem okoz túlságos mértékű felmelegedést.

Spezielle Wärme fördert die Wundheilung. www. ptaforum. pharmazeutische-zeitung.de; 2016. aug. 14.

BM

A MEFENAMINSAV MINT ALZHEIMER-GYÓGYSZER

A nem-szteroid gyulladásgátlók (NSAID) csoportjába tartozó mefenaminsav hozzájárulhat az Alzheimer-kórral összefüggő memóriazavarok gyógyításához. Bár a mefenaminsav ilyen irányú hatásának az igazolása eddig csak egereknél történt meg, annak a felderítésére, hogy humán alkalmazás esetén is ilyen kedvező eredménnyel járhat-e az NSAID-molekula alkalmazása, a 2-es fázisú klinikai vizsgálatok előkészítése már folyamatban van.

Az eddigi kísérletek alapján úgy tűnik, hogy a mefenaminsav memóriazavarok kezelésében mutatott pozitív hatása az ún. NLRP3-inflammaszóma multiprotein-komplex gátlásán alapul. Ez az NLRP-3 inflammaszóma aktiválja egyébként a gyulladásos folyamatok, az Alzheimer-kór és számos egyéb betegség (pl. érelmeszesedés, 2-es típusú cukorbetegség) kialakulásában kulcsfontosságú szerepet betöltő interleukin-1β képződését.

Egerekkel végzett állatkísérletekben – a demencia kialakulását jellemző kor küszöbén álló – 13-14 hónapos állatoknak adagoltak mefenaminsavat 25 mg/ttkg dózisban szubkután. Egy hónap elteltével tesztekkel ellenőrizték azt, hogy az állatoknál kialakult-e az egyébként szokásos demencia vagy sem. A mefenaminsav-kezelt állatoknál a demencia jeleit nem tapasztalták. Emellett, a kezelt egerek agya nem mutatta az Alzheimer-kórra jellemző morfológiai elváltozásokat.

A kedvező analgetikus hatást biztosító antranilsav-származék, a mefenaminsav, a szedése jelentette kockázat-haszon tekintetében hátul marad a sorban, így mint NSAID-vegyület a mindennapok gyógyszeres terápiájában, az NSAID-okra jellemző indikációkban viszonylag ritkán alkalmazott. Bár az USA-ban, Svájcban és Magyarországon is forgalomban van mefenaminsav-tartalmú gyógyszerkészítmény, több országban (pl. Németország) egyáltalán nincs jelen a gyógyszertárakban.

NSAR im Mausmodell gegen Alzheimer wirksam. www. pharmazeutische-zeitung.de; 2016. aug. 14.

BM

HOL VAN „RX” SZÁLLÍTÁSI TILALOM AZ EU-BAN?

A legtöbb EU-s tagállamban tiltják a vényköteles gyógyszerek postai úton történő kézbesítését.

28 EU-s tagország közül (még) 7 országban engedélyezett a vényköteles (Rx) gyógyszerek postai úton való szállítása. Ezek a következők: Németország, Dánia, Észtország, Finnország, Hollandia, Svédország és Nagy-Britannia. A többi uniós országban Rx szállítási tilalom van érvényben!

A nem EU-s tagállam Svájc pont fordítva csinálja, mint a többi uniós ország. Csak a vényköteles gyógyszerek postázását engedélyezik (OTC-t nem!), azokat, amelyeket orvos írt fel, tehát lehetőség volt arra, hogy a beteg személyes konzultációt folytasson az orvossal.

Németország is gondolkodik egy esetleges Rx szállítási tilalomról, amivel elsősorban a helyi (német) patikákat védenék. Ennek a hátterében az Európai Bíróság október 19-ei döntése áll, miszerint a külföldi patikáknak nem kell betartani a német árszabásról szóló rendeleteket, amennyiben vényköteles készítményeket postáznak német betegeknek. A helyi (német) gyógyszertárakra viszont ez nem érvényes. Eddig mind a belföldi, mind a külföldi online gyógyszertáraknak be kellett tartani a német jogszabályokat, miszerint a vényköteles készítmények kötött árai mellett semmilyen engedményt/kedvezményt vagy jutalmat nem szolgáltathatnak a betegek számára. Az EU-s döntés alapján ez most már nem érvényes, így ma már a külföldi patikák saját maguk szabhatják meg a vényköteles gyógyszerek árait, illetve az adott kedvezményeket. Ezzel a német gyógyszertárak egyértelműen hátrányba kerültek. Ezért foglalkozik egyre többet a sajtó az Rx szállítási tilalom bevezetésével Németországban.

Egyébként Németországban nem nagy a patikák területi lefedettsége. Talán ez is befolyásolja az online patikák sikerét. Az EU-ban átlagosan 31 patika jut 100.000 lakosra, míg ez a szám Németországban csak 25 (statisztikai adatok: ABDA).

Wessinger B.: Wo gibt es ein Rx-Versandverbot? Die meisten EU-Mitgliedstaaten verbieten den Versand verschreibungspflichtiger Arzneimittel. Dtsch Apoth-Ztg, 44, 4358 (2016).

KSzA

NÉMET OTC CSÚCSTALÁLKOZÓ DÜSSELDORFBAN: ELŐTÉRBEN A GYERMEKEGÉSZSÉGÜGY ÉS SZÁMOS GAZDASÁGI TÉNYEZŐ

Negyedik alkalommal rendezték meg a német OTC csúcstalálkozót Düsseldorfban. A találkozó egyik legfontosabb témája a gyermekek egészségügye volt. Különösképpen kiemelték, hogy a csecsemők és gyermekek gyógyszerelésénél más szempontokat is figyelembe kell venni, mint a felnőttek esetében. Példaként hozták fel a csecsemőknek és kisgyermekeknek szánt orvosságok online patikán keresztüli beszerzését. A szülők „túl sok mindent” csinálhatnak rosszul gyermekeik „ártalmatlan OTC gyógyszerellátásában”, vagyis a gyógyszerészekkel való konzultáció nélkülözhetetlen. Legyen az akár egy antihisztamin, acetil-szalicilsav, paracetamol vagy loperamid, a szülők tanácsadás nélkül gyorsan követhetnek el hibát gyermekeik gyógyszerellátásában. Felmerült az is, hogy az internetes gyógyszerbeszerzést kiskorúak számára egyértelműen betiltanák.

Továbbá ingyenessé tennék az összes OTC és vényköteles készítményt a 18 éven aluliak számára. Ez jelenleg csak a 12 év alatti gyermekeknek ingyenes, míg a 12 és 18 év közöttieknek csak a vényköteles gyógyszereket térítik meg teljesen a betegpénztárak. Mivel a szegényebb körülmények között élő családok nem tudják megfizetni az OTC termékeket, azokat a készítményeket, amiket az orvos ugyan fontosnak talál (pl.: nem vényköteles antiallergikumok), de nem írhat fel „betegpénztár receptre”, a 18 év alatti, még fejlődésben lévő gyermekek esetében ez akár súlyos egészségügyi károsodáshoz vezethet. A találkozón hangsúlyozták, hogy milyen fontos lenne a 18 éven aluliak megfelelő gyógyszerellátása – nemcsak vényköteles, hanem OTC készítményekkel is – és ne csak a jobb módú családok fiataljai részesüljenek a minőségibb gyógyszerellátásban.

Az OTC készítmények gazdasági szempontú fontosságáról is szó esett a düsseldorfi találkozón. Ha a páciens egy egyszerűbb megbetegedéssel nem megy orvoshoz, hanem a patikában kér tanácsot és veszi meg OTC gyógyszereit, jelentős összeget spórol meg ezzel a betegpénztáraknak, mivel ebben az esetben az orvosi költségek nem kerülnek felszámításra. Éves szinten körülbelül egy milliárd egyszerűbb megbetegedést számolnak Németországban. Minden egyes páciens minden egyes ilyen megbetegedésnél átlagosan 75 eurót spórol meg betegpénztárának, ha nem megy orvoshoz. (Ez az összeg az egyszeri orvoslátogatás és egy vényköteles gyógyszer rendelését teszi ki.)

Ha azonban az internetes patikák tovább „hódítanak” a német piacon és ezért helyi patikák tömkelege zár be (a tendencia már érezhető), ne csodálkozzunk, ha a hiányzó helyi patikák miatt az anyukák és apukák szaktanácsadás nélkül próbálnak meg segíteni beteg gyermekeiken, vagy ha a felnőtt páciensek egy egyszerűbb megbetegedéssel nem mennek tanácsadásért a patikába, hanem közvetlenül az orvoshoz, ezzel jelentősen megnövelve a betegpénztárak kiadásait.

Rücker, D.: Kein Versand bei Kinderarzneimitteln. Pharm Ztg, 45, 3348 (2016).

KSzA

A RÜHESSÉG GYÓGYSZERES KEZELÉSE

Az emberi rühatka, Sarcoptes scabiei var. hominis, egygazdás parazita, kizárólag az emberen élősködik. A rühatka nősténye a bőr felső szarurétegében telepszik meg, ahol vékony a szaruréteg, kevés a szőrtüsző és könnyen levegőhöz juthat. A szarurétegben, naponta 2-3 mm-t haladva, 5-10 mm hosszú, zegzugos járatot, barázdát fúr, ezekben fejlődik és a petéit is ide rakja le. A petéből a lárva 7 nap alatt kel ki. A hímek 1, a nőstények 4-6 hét alatt, két vedlés után válnak ivaréretté, és hámsejtekkel táplálkoznak.

A diagnózis felállítása (bőrgyógyász) szakorvosi kompetencia, a gyógyszerész feladata a gyanús beteg (testszerte jelentkező viszketés) orvoshoz irányítása.

A rühesség direkt és indirekt módon terjed. Direkt módon, emberről emberre szoros érintkezés (szexuális kontaktus, kézfogás, birkózás) útján kapható el. Indirekt módon a környezettel való érintkezés (ruházat, ágynemű) útján terjedhet, ami ritkábban fordul elő, mivel a rühatka a gazdaszervezeten kívül kevés ideig, 36-96 óráig életképes.

Első fertőzés alkalmával a klinikai tünetek 4-6 héttel a parazita megtelepedése után jelentkeznek. A legjellegzetesebb tünet az egész testet érintő kínzó viszketés (este ágymelegben a legintenzívebb) és a bőrön megjelenő apró kiütések az allergiás bőrreakció miatt. A kialakult barázda lehet színtelen, hamu- vagy feketés színű, a betegségtől és a higiéniától függően. A barázda egy papulában vagy hólyagban végződik, amelyben a nőstény rühatka tartózkodik.

A leggyakoribb előfordulási helyei a kéztőízület felett, ujjak között, csukló, könyök, hónalj környéke, férfi nemi szervek, emlőbimbók, farpofák alsó része.

A nem megfelelő higiénia és kezelés következtében nem ritka a másodlagos bőrgyulladás, valamint a bőr felülfertőződése, amit Streptococcus pyogenes vagy Staphylococcus aureus okoz. Az ilyen gyulladt bőr kezelése hosszú időt vesz igénybe.

A rüh kezelésében nincs egységes nemzetközi konszenzus, csak ajánlásokat találunk. Franciaországban három készítmény áll rendelkezésre a rüh kezelésére.

Az Ascabiol 1936 óta van forgalomban, benzil-benzoátot és szulfirámot tartalmaz oldat formájában. A benzil-benzoát és a szulfirám is toxikus a parazita idegrendszerére, előbbi hatásmechanizmusa nem ismert, utóbbi inaktiválja az aldehid-dehidrogenázt, amely révén az acetaldehid felhalmozódik (ez toxikus), mivel nem tud ecetsavvá alakulni. Terhesség alatt is lehet alkalmazni, nem teratogén, viszont az első trimeszterben nem ajánlott. Egy meleg fürdő után, száraz bőrre az oldatot az egész testre fel kell vinni (kivéve az arc környéke és a fejbőr) és 24 óra elteltével szabad csak lemosni. Általában 1 vagy 2 kezelés után a rühatkák és petéik elpusztulnak.

A Sprégal nevű spray esdepalletrin és butoxid-piperonil tartalmú, felvitele után 12 óra alatt kifejti hatását. Ellenjavallt terhesség és szoptatás alatt, továbbá asztmatikus betegek, csecsemők és kisgyerekek esetében.

Az ivermectin szájon át adott, orvosi vényhez kötött rühellenes gyógyszer. Makrolid származék, de antibakteriális hatással nem rendelkezik. Parazita ellenes hatását úgy fejti ki, hogy stimulálja a *gamma-aminovajsav A* receptorokat (GABA-A), ezáltal hiperpolarizációt indukál, amelynek során a parazita elpusztul. Adagja napi 200µg/ttkg, amit reggel, étkezés előtt legalább 1 órával célszerű bevenni. Több, egyszeri dózis alkalmazása szükséges, mivel a gyógyszer a rühatka petéire hatástalan. Ellenjavallt 15 kg alatti testtömeg. Terhesség alatt alkalmazható.

A gyógyszeres kezelés mellett a higiéniai szabályok betartása kötelező. Fontos az ágynemű és a fehérnemű atkamentesítése, amire a 60°C feletti hőmérséklet (mosás, kifőzés, vasalás) kiválóan alkalmas, valamint a fertőzött személy környezetének mielőbbi vizsgálata és szükség esetén valamennyi fertőzött személy egyidejű kezelése.

Clere, N. et al: Prise en charge officinale de la gale. Actualités pharmaceutiques, 543(2), 41-43 (2015)

AL

GYÓGYSZERÉSZI TANÁCSADÁS SZAG- ÉS ÍZÉRZÉKELÉSI ZAVAR ESETÉN

A kemoterápiás kezelés mellékhatásaként szag- és ízérzékelési zavar, fémes szájíz alakulhat ki, amely általában átmeneti és a kezelés abbahagyása után megszűnik. Ha viszont hosszabb ideig fennáll a probléma, az étvágytalanság következtében testsúlycsökkenés, súlyosabb esetben alultápláltság is kialakulhat.

A gyógyszerész szerepe felhívni a beteg figyelmét, hogy a gyógyszeres terápia milyen mellékhatásokkal jár, de a megfelelő étrenddel és életmóddal csökkenteni lehet a kialakulásának valószínűségét, ezáltal hozzásegítve a beteget egy normális, minőségi élethez.

Az alábbi kemoterápiás szerek tönkretehetik a nyelv és az orrnyálkahártyán található érzéksejteket: ciszplatin, karboplatin, ciklofoszfamid, doxorubicin, 5-fluoro-uracil, vinkrisztin, karmusztin, metotrexát.

Minden második rákos beteg elmondása szerint kevesebbet eszik és ízérzékelési zavarral küzd. A francia *„Institut Polytechnique LaSalle Beauvais”* intézmény 2010 óta 160 beteg nyomon követése után arra a következtetésre jutott, hogy a páciensek 60%-ánál a má-

sodik kezelés után jelentkeztek a szag- és ízérzékelési problémák.

A kialakult zavarok miatt a páciensek egy része hányingerrel küzd, undorodik az ételtől, egyes esetekben az ízérzékelés részben vagy teljesen megszűnhet. Mivel az orvosnak ritkán beszélnek róla, az officina ideális hely, ahol nyugodt, csendes és megbízható környezetben ezeket a problémákat a pácienssel megbeszéljük. Biztatni kell a beteget, hogy mondja el panaszait a kezelőorvosának, továbbá célszerű táplálkozási szakértőhöz irányítani, aki egy személyre szabott étrend kialakításával nagymértékben hozzájárulhat a beteg életminőségének a javításához.

Általános tanácsként elmondható a betegnek, hogy naponta többször (4-5x), kisebb adagokban étkezzen, továbbá étrend-kiegészítők alkalmazása is megfontolandó, amellyel növelni lehet az étvágyat, így a kalória és fehérje bevitelt.

Célszerű az ételeket szobahőmérsékleten elfogyasztani, sóval, cukorral, citrommal, fűszerekkel enyhén ízesíteni, viszont kerülni kell a füstös, túl fűszeres, túl csípős vagy túl jellegzetes, erős ízű és illatú ételek fogyasztását.

A *LaSalle Beauvais* intézmény bazsalikom vagy görögszénamag fogyasztását javasolja még étvágygerjesztő hatásuk miatt.

Hangsúlyozni kell a betegnek, hogy a kialakult probléma átmeneti, nem kell sokat változtatni a már bevált étkezési szokásokon, nem szabad engedni, hogy ez az átmeneti probléma elvegye a beteg kedvét az étkezéstől. Ha a probléma nem szűnik meg, javasolt dietetikus szakemberhez fordulni.

Battu, C.: L'accompagnement nutritionnel d'un adulte présentant des troubles olfacto-gustatifs chimio-induits. Actualités pharmaceutiques, 543 (2), 57-60 (2015)

AL

VESEÁTÜLTETETT BETEG GYÓGYSZERES KEZELÉSE

Páciensünk egy 57 éves nő, 169 cm magas, testtömege 65 kg. Policisztás vesebetegsége miatt 2012-ben vesetranszplantáción esett át.

A policisztás vesebetegség egy progresszív, autoszomális domináns öröklődésű betegség, prevalenciája a francia lakosság körében 1/1000. Kialakulásáért 85%-ban a PKD1, 15%-ban a PKD2 gén a felelős. Mindkét vesét egyaránt érinti, az ilyen betegségben szenvedőknél a vesében található, vizeletképző csatornácskák nem a vesemedencébe nyílnak, hanem vakon végződnek, aminek következtében a csatornácskák végén sok ciszta (folyadékkal teli tömlő) alakul ki, melyek a vese szöveteit folyamatosan összenyomják, ezáltal a megnehezítve a vese működését.

A betegség tünetei kezdetben nem specifikusak: magas vérnyomás, hasi vagy deréktáji fájdalom, megnagyobbodott vesék. A vese ultrahangos, esetleg CT vizsgálata elengedhetetlen a betegség diagnosztizálásában.

A policisztás vesebetegség specifikus tünetei a 30-40 éves korban jelentkező magas vérnyomás, a progresszív veseelégtelenség (protein- és haematuria nélkül), a glomeruláris filtráció folyamatos csökkenése 30-40 éves kortól (évente -5 mL/min), a terminális veseelégtelenség 50-70 éves korban érkezik el. Emellett kialakulhat májciszta, máj megnagyobbodás, agyi aneurizma (prevalenciája 8%, pozitív családi anamnézis esetében 16%), mitrális prolapszus, lágyéksérv.

A gyógyszeres terápia célja a vérnyomás 130/80 Hgmm alatti tartása, a krónikus veseelégtelenség tüneteinek enyhítése, dialízisre és/vagy transzplantációra való felkészítés, a kialakult szövődmények (vesekő, fertőzés) kezelése és ha arra kerül sor, a transzplantációt követő kilökődés megakadályozása.

A páciensünk 3 éve az alábbi gyógyszereket szedi: Prograf® 1 mg, Cellcept® 750 mg, Cortancyl® 5 mg, Orocal D3®.

A transzplantáción átesett betegeket a kórházi elbocsátás előtt részletesen tájékoztatják a bevezetett gyógyszeres terápiáról, annak fontosságáról, valamint életmódbeli tanácsokkal látják el.

A Prograf® takrolimusz hatóanyagú erős immunszupresszív szer, amely molekuláris szinten fejti ki hatását, kötődve az FKBP12 nevű cytosol fehérjéhez. Az így képződött FKBP12-takrolimusz komplex specifikusan és kompetitíve kötődik a kalcineurinhoz, gátolva azt, melynek hatására a T-limfocitákban a kalcium függő jelátvitel megszűnik, meggátolva ezáltal a limfokin gének egyes szakaszainak átírását. A takrolimusz elsősorban a citotoxikus limfociták képződését gátolja, melyek leginkább felelősek a kilökődésért.

A Cellcept® mikofenolát mofetil hatóanyagú szelektív immunszupresszív szer, amely az inozin-monofoszfát-dehidrogenáz hatékony, szelektív és reverzibilis inhibitora. A gyógyszer gátolja a guanozin (purin nukleotid) de novo szintézisét, ezáltal a T- és B-limfociták proliferációja lehetetlenné válik, mivel képződésük döntően a purinok de novo szintézisétől függ.

A Cortancyl® prednizolont tartalmaz, amelynek gyulladáscsökkentő és immunszupresszív hatása van.

Az Orocal D3® kalciumot és kolekalciferolt tartalmaz, melyet a hosszú ideig alkalmazott kortikoszteroid terápia miatt létrejövő csontritkulás megelőzésére adnak.

A beteget orvoshoz kell irányítani, ha az alábbi tünetek közül bármelyik is jelentkezik: magas láz, testsúlycsökkenés, vírus- vagy bakteriális fertőzés, ödéma,

VAXOL®
Fülspray
Beszerezhető a gyógyszertárban!

- Biztonságos és hatékony szer a fülzsír fellazítására és természetes úton történő eltávolítására
- Gyógyszerkönyvi minőségű tiszta olívaolajat tartalmaz, amely baktérium- és gombaölő hatású
- Vízmentes, segít megelőzni a fertőzés kialakulását
- Adagolt mennyiségű olívaolaj permetet juttat a külső hallójáratba
- Használata könnyű és kényelmes. Nem kell túladagolástól és a kifolyó olaj okozta kellemetlenségtől tartani
- Megelőzhető a hallójárat szárazsága okozta fülviszketés
- Gyermekeknek már 1 éves kor felett ajánlott
- A Vaxol® fülspray a 93/42 EGK irányelv alapján I. osztályba tartozó orvostechnikai eszköz

www.vaxol.hu

KÜLÖNÖSEN JAVASOLT
• Túlzott fülzsír termelődés esetén, a fülzsír okozta füldugulás megelőzésére
• Vizes sportokhoz
• Hallókészüléket viselőknek
• Száraz hallójárat esetén

A HALLÓJÁRAT TISZTÍTÁSÁRA NE HASZNÁLJON FÜLTISZTÍTÓ PÁLCIKÁT!

HL Healthcare Ltd, 112-114 Witton Street, Northwich, Cheshire CW9 5NW, United Kingdom. www.vaxol.hu
Telefon: (+36-1) 371-0530 • Fax: (+36-1) 371-0531
E-mail: satco@satco.t-online.hu • www.satco.hu

A KOCKÁZATOKRÓL OLVASSA EL A HASZNÁLATI ÚTMUTATÓT, VAGY KÉRDEZZE MEG A KEZELŐORVOSÁT!

nem szűnő száraz köhögés, vérzés, véraláfutás, szemvörösség.

A vesetranszplantáción átesett beteg szoros utánkövetést igényel, egyrészt a transzplantáció miatt, másrészt a gyógyszeres terápia mellékhatásainak nyomon követése végett. A páciensnek a transzplantációs központban évente 1-3 alkalommal, a háziorvosánál havonta kötelező megjelenni. Ezen kívül az alábbi vizsgálatok szükségesek: havonta vérkép, vesefunkció ellenőrzés (szérum-kreatinin, glomeruláris filtrációs ráta, proteinuria), 3 havonta májfunkció és húgysavszint, félévente lipidprofil ellenőrzés. A betegnek évente kardiológiai és teljes körű bőrgyógyászati vizsgálat, valamint rendszeres fogászati és podológiai (lábápolás) vizsgálat is szükséges.

A Prograf® nefro- és neurotoxikus, szedése alatt kialakulhat magas vérnyomás, ödéma, láz, hajhullás, hiperglikémia.

A Cellcept® hematotoxikus, növeli a fertőzés és különböző daganatok kialakulásának valószínűségét, továbbá hasmenést, depressziót, álmatlanságot, aluszékonyságot, izomgyengeséget, szédülést, fejfájást, tachicardiát okozhat. Inhalálva vagy bőrrel érintkezve teratogén hatású, ezért a bevételnél kellő odafigyelés szükséges.

Az alkalmazott immunszupresszív szerek miatt a betegnek tilos orbáncfű tartalmú készítményt, valamint alumínium- és magnézium-hidroxid tartalmú savközömbösítőt szedni. Bármilyen védőoltás alkalmazása előtt szakorvosi tanácsadás javasolt.

Az immunszupresszív szereket mindig azonos órában kell bevenni, lehetőleg ugyanannyi folyadékkal: a Prograf®-ot étkezés előtt legalább 1 órával vagy étkezés után 2-3 órával, a Cellcept®-et étkezés közben vagy után. A Cortancyl®-t reggel 7-8 óra között, az Orocal D3®-t étkezés után (10-16 óra között) célszerű bevenni.

A havi gyógyszerek kiváltása ideális alkalom arra, hogy a gyógyszerész is tájékoztassa a beteget a terápia betartásának a fontosságáról és a követendő életmódról. Fel kell hívni a beteg figyelmét arra, hogy a gyógyszeres kezelést sosem szabad abbahagyni, a kezelőorvos tudta nélkül semmilyen gyógyszer vagy étrend-kiegészítő szedését sem szabad elkezdeni. Az immunszupresszív szerek fokozzák a bőrrák kialakulását, ezért tájékoztatni kell a beteget, hogy kerülje a napozást, a direkt napfényt, valamint használjon magas faktorszámú napfényvédő krémet és viseljen megfelelő ruházatot.

Couic-Marinier, F., Pillon, F.: Un traitement antirejet chez une femme greffée. Actualités pharmaceutiques, 548 (9), 12-15 (2015)

AL

DIGITÁLIS TABLETTÁK

Becslések szerint a betegek fele nem megfelelően szedi gyógyszereit, pedig az előírások betartásával sokat spórolhatnánk (kórházi tartózkodás költséget, újabb gyógyszereket stb.). A hamarosan piacra kerülő chippel ellátott tabletták lehetőséget nyújthatnak a klinikai vizsgálatokban és az orvosi gyakorlatban nagy kihívást jelentő beteg-együttműködés követésére. A Proteus Digital Health és Otsuka cégek engedélyt kértek egy emészthető chippel ellátott aripiprazolt tartalmazó antipszichotikum forgalomba hozatalára, amely érzékeli, ha a gyógyszer bevétele megtörtént.

A kb. 1 mm-es chip az emésztőnedvekkel érintkezve jelet bocsájt ki, amelyet egy ragtapasz formájú, pénzérme méretű és alakú, bőrre helyezett szenzor érzékel és továbbít pl. egy okostelefonra. A tapasz a beteg további adatait (pulzust, testhelyzetet stb.) is képes folyamatosan monitorozni. Az aripiprazolt schizofrénia, bipoláris zavarok vagy major depresszió kezelésére alkalmazzák. Ha a beteg elfelejti bevenni a gyógyszerét vagy egyéb rendellenességet (pl. alvászavarokat) jelez nála a rendszer, a családtagok azonnal értesülhetnek róla és minél előbb a beteg segítségére siethetnek (természetesen a betegek tudtával és beleegyezésével).

Az újfajta technológia, amelynek célja, hogy segítse a gyógyszerek előírás szerinti bevételét, megreformálhatja a klinikai vizsgálatokat is, de eddig még csak néhány száz betegen próbálták ki. Az FDA és az EMA 2012-ben már engedélyezett egy hasonló rendszert, de az a chip nem volt emészthető és nem tartalmazott hatóanyagot, a betegeknek a gyógyszerrel együtt kellett bevenniük. Korábban más eszközöket is fejlesztettek a gyógyszerek megfelelő szedésének elősegítésére: pl. olyan gyógyszeres dobozokat, amelyek emlékeztetnek a bevétel időpontjára, ill. regisztrálják, hogy mikor nyitották ki őket.

Sajnos mindegyik technológiának van hátránya is. A tapasz az állandó viselés és a hetente esedékes csere miatt okozhat kényelmetlenséget, az egyszerűbb „okos doboz”-t pedig könnyű kijátszani, ha csak kivesznek belőle egy szemet, de nem nyelik le. Alkalmazásukkal pedig elkerülhetetlenül együtt jár a gyógyszerek árának emelkedése is. Egyelőre még nincs bizonyíték arra, hogy tényleg növelik-e az adherenciát, az eddig elvégzett vizsgálatok során azt tapasztalták, hogy az „okos dobozok” csupán 3-34%-kal javították az eredményeket. A tapasz előnye, hogy a gyógyszer bevételén kívül egyéb fontos információkat is regisztrál a betegről, ezért valószínű, hogy hatékonyabb lesz a korábbi eszközöknél.

Mullard, A:. Do you want chips with that? Nature Reviews Drug Discovery 14, 735–737 (2015).

BT

GYÓGYSZER ENGEDÉLYEZ(TET)ÉS NAPJAINKBAN

Hiánypótló szakkönyv született az MGYT kiadásában, a Gyógyszerészet szerkesztőségének gondozásában és a Richter Gedeon Nyrt. támogatásával. A 21 fejezetből álló könyv, melyet 26 szerző jegyez, széleskörű és naprakész ismereteket nyújt a gyógyszerek forgalomba hozatali engedélyezésének szerteágazó területéről. Szakmai alapul szolgál a szakvizsgára készülő gyógyszerészeknek és ajánlható minden, e terület iránt érdeklődő kollégának.

Laszlovszky István – Pálfiné Gooths Herta: GYÓGYSZER ENGEDÉLYEZ(TET)ÉS napjainkban • Kiadja: MGYT
Felelős kiadó: Prof. Szőkő Éva • Ár: 6500 Ft + áfa (5% = 325 Ft) • Postaköltség: 1215 Ft (ajánlva)

MEGRENDELÉS

Alulírott, megrendelem a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságtól ***Laszlovszky István – Pálfiné Gooths Herta:*** **Gyógyszer engedélyez(tet)és napjainkban** c. szakkönyvet (melynek ára 6 500 Ft +5% áfa + postaköltség) … pld-ban.

A könyvet a megrendelt példányszámban az alábbi névre és címre kérem postázni:

.....

Számlázási név és cím:

.....

Dátum: 2015. ……hó …nap

A megrendelést a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (1085 Bp. Gyulai Pál u. 16.) címére postán, e-mailben: tagdij@mgyt.hu vagy a (06-1) 266-9433 fax számra kérjük visszaküldeni.

.....
aláírás

GYÓGYSZERÉSZET
JOURNAL OF THE HUNGARIAN SOCIETY FOR PHARMACEUTICAL SCIENCES

CONTENTS

The 60th General Assembly of Delegates of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences 707

Károlyházy, L.: The activity of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences between 2013 and 2016. The secretary-general's report for the 60th Assembly of Delegates 710

Berzsenyi, P.: The report of economy of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences 726

Mayer, K.: Annual report between 2013 and 2016 of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences by the Committe of Supervision's 726

The reports of the committees of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences 726

The reports of the sections of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences 731

The reports of the organisations of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences 740

The reports of the professional papers of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences 749

THE POSITION OF HERBAL MEDICINAL PRODUCTS IN TODAY´S THERAPY

Kiss T.: Coleus forskholii – forscolin 757

GLEANING IN THE PROFESSIONAL PHARMACEUTICAL LITERATURE 761

Kreditpontos távoktatási program tesztkérdések (ismétlés)
Gyógyszerészet, 2016. november (a 2016./11. szám tesztkérdései 2017. január 15-ig beküldhetők)

Kőszeginé Szalai Hilda és Kósa Tibor: ***A gyógyszergyártás és gyógyszer-nagykereskedelem szabályozása az Európai Unióban és hazánkban*** *(Gyógyszerészet 60. 643–651. 2016.)*

1. A gyógyszergyártásra és gyógyszer-nagykereskedelemre vonatkozó uniós szabályokat

a) közvetlenül alkalmazni kell Magyarországon ☐
b) a magyar jogrendbe át kell ültetni ☐
c) csak a nagykereskedők exporttevékenységéhez kapcsolódóan kell a hazai szabályozásba átültetni ☐

2. Az Unióban a meghatalmazott személy

a) alkalmazásáról a gyógyszer gyártója szabadon dönt ☐
b) alkalmazása az ellenőrző hatóság jóváhagyásához kötött ☐
c) felelősségi körét a gyógyszer gyártója szabadon határozza meg ☐

3. ***Az Unión kívül működő gyógyszergyártó***

a) hazai ellenőrző hatóságának döntését az uniós tagországok hatóságainak el kell fogadni ☐
b) uniós ellenőrző hatósága annak az EU tagállamnak a gyógyszerfelügyeleti hatósága, amelyben az importőr gyártási engedélyt kapott ☐
c) uniós ellenőrző hatóságát az importőr az Unió tagországai közül szabadon választja meg ☐

Kúsz Norbert: ***Podophyllum peltatum – podofillotoxin*** *(Gyógyszerészet 60. 661–663. 2016.)*

1. ***A podofillotoxinok szerkezetüket tekintve milyen kémiai csoportba sorolhatóak?***

a) diterpének, ☐
b) lignánok, ☐
c) alkaloidok ☐

2. ***Mi az etopozid hatásmechanizmusa?***

a) tubulin-polimerizáció gátlása, ☐
b) topoizomeráz-I enzim gátlása, ☐
c) topoizomeráz-II enzim gátlása. ☐

3. ***Melyik alkaloid hatásmechanizmusa egyezik meg a podofillotoxinnal?***

a) kamptotecin, ☐
b) kolhicin, ☐
c) kapszaicin ☐

Több mint 100 év
szakmai tapasztalattal
a gyógyszergyártásban

Hazai tudásbázissal
a kutatás-fejlesztés
és az innováció terén

Biztos partnerként
több mint 100 országban
az egészségért

A minőségi gyógyítás szolgálatában.

Nemzedékeken át.

RICHTER GEDEON
www.richter.hu

■ 1901 óta ■

HUNGAROPHARMA

GYÓGYSZERKERESKEDELMI
ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

- Vevőközpontú logisztikai szolgáltatás-menedzsement
- Korszerű logisztikai technológián alapuló nagy-kereskedelem
- Elkötelezettség a minőségi szolgáltatások megvalósításában
- Országos területi lefedettség

Logisztikai Központok

1106 **Budapest**, Tündérfürt út 13-15.

Telefon: 06-1-432-0300, Fax: 06-1-432-0340

4030 **Debrecen**, Kaskötő út 3.

Telefon: 06-52-592-400, Fax: 06-52-592-450

7400 **Kaposvár**, Nagygát út 1.

Telefon: 06-82-555-600, Fax: 06-82-555-601

3533 **Miskolc**, Harmadik utca 13-15. (Újgyőri főtér)

Telefon: 06-46-531-153, Fax: 06-46-531-130

8200 **Veszprém**, Dornyai Béla u. 6.

Telefon: 06-88-547-800, Fax: 06-88-547-810